

**ฐานข้อมูลความหลากหลายพรรณไม้
ณ อุทยานการศึกษารัชมิ่งคลาภิเษก มสธ.**

คำนำ

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของฐานข้อมูลองค์ความรู้ต่างๆ ที่สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัย โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพรรณไม้ที่มีในบริเวณอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก เป็นพื้นที่สีเขียวที่มีความสงบ ร่มรื่น สวยงามตามธรรมชาติ และเป็นส่วนหนึ่งของเมืองอัจฉริยะ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจและทำกิจกรรมนันทนาการของประชาชนโดยทั่วไป บนพื้นที่ประมาณ 35 ไร่ พื้นที่ได้มีการพัฒนาให้เป็นสวนพฤกษชาติที่มีการปลูกพรรณไม้นานาชนิดและเป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัยภายในอุทยานการศึกษาจะประกอบด้วย ศูนย์การเรียนรู้วิชาการเกษตรในเมือง ศูนย์การเรียนรู้กล้วยไม้ ศูนย์การเรียนรู้พืชสมุนไพร ศูนย์การเรียนรู้เกษตรสาธิตผลไม้เมืองนนท์ สวนบัว และสวนสุขภาพ โดยมีอาคารสัญลักษณ์ศาลาพุ่มข้าวบิณฑ์เป็นศูนย์กลางของอุทยาน มีหอพระ มีอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์การศึกษาทางไกล ส่วนจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว และการสาธิต การให้องค์ความรู้ด้านต่างๆ ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งองค์ความรู้และฐานข้อมูลที่จัดทำขึ้นนั้น สถานอุทยานการศึกษาจะนำมาเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ และพัฒนาเป็นสื่อการเรียนรู้สามมิติแบบมีปฏิสัมพันธ์เสมือนจริง ซึ่งนักเรียน นักศึกษา ประชาชนและผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้ได้ตามอัธยาศัยในอนาคต

สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชงโค

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Bauhinia purpurea</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	FABACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Orchid tree, Purple bauhinia
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ราก ใช้เป็นยาขับลม
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น : ไม้ยืนต้น ลำต้นตั้งตรง สูง 5-15 เมตร แตกกิ่งเล็กน้อย เปลือกสีเทา ผิวขรุขระ</p> <p>ใบ : ใบเรียงสลับ ใบเดี่ยว รูปมนเกือบกลม กว้าง 8-10 ซม. ยาว 10-14 ซม. ปลายใบแยกเป็น 2 พู โคนใบมนหรือเว้า ขอบใบเรียบ สีเขียว</p> <p>ดอก : ดอกช่อออกตามซอกใบและปลายกิ่ง กลีบดอก 5 กลีบ สีชมพูถึงม่วงเข้ม รูปรีกว้างตรงส่วนกลาง เมื่อบานวัดเส้นผ่านศูนย์กลางได้ 6-8 ซม. เกสรเพศผู้ 5 อัน เกสรเพศเมีย 1 อันอยู่ตรงกลางดอก รังไข่มีขน ดอกมีกลิ่นหอมอ่อนๆ ออกดอกเป็นช่วงๆ ตลอดปี</p> <p>ผล : ผลเป็นฝักแบน กว้าง 1.5-2.5 ซม. ยาว 20-25 ซม. เมื่อกแก่แตกเป็นสองซีก เมล็ดกลม มี 10 เมล็ด</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ชมพู่พันธุ์ทิพย์

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Tabebuia rosea</i>
ชื่อวงศ์ Family name	BIGNONIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	ชมพู่อินเดีย/ธรรมบุชา/Rosy trumpet tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ให้ร่มเงา ปลูกริมถนนได้ ไม่เหมาะกับสนามเด็กเล่นและลานจอดรถใบใช้ ตัดแก้ปวดท้องหรือท้องเสียหรือทำให้ละเอียดพอกใส่แผล ลำต้นใช้ทำฟืน เยื่อใช้ทำกระดาษได้ ไม่ควรปลูกใกล้กับสิ่งก่อสร้าง เพราะมีระบบราก แข็งแรง อาจทำให้อาคารเสียหาย มีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกาใต้ ตั้งชื่อไทย โดย หลวงบูรศรีบำรุงการ เพื่อเป็นเกียรติแก่คุณท่าน หรือหม่อมราชวงศ์ พันธุ์ทิพย์ บริพัตร ผู้นำพรรณไม้ชนิดนี้เข้ามาปลูกเป็นคนแรกในเมืองไทย ราวปีพ.ศ. 2490 ปัจจุบันกลายเป็นไม้ประดับที่พบทั่วไป
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ลำต้น : ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ความสูง:8-25 ม. ผิวลำต้นสีน้ำตาล ขรุขระ ใบ : ใบเป็นใบประกอบแบบนิ้วมือ มีใบย่อย 5 ใบ ใบรูปรี ปลายใบเรียว แหลม โคนใบมนหรือสอบ ขอบเรียบ ดอก : ดอกออกเป็นช่อกระจุกที่ปลายกิ่ง ช่อละ 5-8 ดอก กลีบดอกเชื่อม ติดกันเป็นหลอด ปลายกลีบแยกเป็น 5 แฉก คล้ายรูปแตร ดอกสีชมพูอ่อน ชมพูสดถึงขาว กลางดอกสีเหลือง เมื่อบานมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 3 เซนติเมตร เกสรเพศผู้มี 4 อัน ร่วงง่าย ดอกออกในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ผล : ผลเป็นฝักกลมยาวประมาณ 15 เซนติเมตร เมื่อแก่จะแตกเป็น 2 ซีก เมล็ดแบบสีน้ำตาล มีปีกปลิวไปได้ไกล ทรงพุ่ม : เรือนยอดรูปไข่หรือทรงกลม แผ่กว้างเป็นชั้นๆ ขนาดทรงพุ่ม 8- 12 เมตร
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตีนเป็ดน้ำ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Cerbera odollam</i> Gaertn.
ชื่อวงศ์ Family name	APOCYNACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Gray milkwood/Pong-pong/Suicide Tree/Yellow Pong-pong
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น : ความสูง: 5 – 15 เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาลอมเทา ทุกส่วนมีน้ำยางขาว ไม้ต้นขนาดเล็ก ทรงพุ่มกลม ใบแน่น ไม่ผลัดใบ มีน้ำยางสีขาวปลูกได้ดีในดินทั่วไป เจริญเติบโตเร็ว ไม่ต้องการการดูแลมากราคาถูก ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างทั้งให้ร่มเงา ทรงพุ่มสวยงาม ดอกหอมใบไม่ค่อยร่วงต้องการความชื้นสูงและแดดเต็มวัน ระยะห่างกับต้นไม้ชนิดอื่นอย่างน้อย 3 ม.</p> <p>ใบ : เดี่ยวเรียงเวียนสลับรอบกิ่ง รูปใบหอกแกมรูปขอบขนาน กว้าง 4 – 7 เซนติเมตร ยาว 15 – 30 เซนติเมตร</p> <p>ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ แผ่นใบเป็นมัน</p> <p>ดอก : ช่อดอกออกที่ปลายกิ่ง แต่ละช่อมี 6 – 12 ดอก ดอกบานมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 – 4 เซนติเมตร สีขาว</p> <p>กึ่งกลางดอกมีแต้มสีเหลือง โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 กลีบ มีกลิ่นหอม ออกดอกตลอดปี</p> <p>ผล : กลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 5 – 8 เซนติเมตร สีเขียวเป็นมัน เมื่อแก่เปลี่ยนเป็นสีแดง พืชสกุลนี้มีอีกชนิดหนึ่ง ที่มีลักษณะคล้ายกันคือ ตีนเป็ดทราย (<i>C. manghas</i>) แตกต่างกันที่กึ่งกลางดอกมีแต้มสีแดง ผลมีขนาดเล็กกว่า</p> <p>ทรงพุ่ม : กลม อัตราการเจริญเติบโต : เร็ว</p> <p>ดิน : ดินทุกประเภท หรือดินร่วนหรือดินเหนียวชุ่มชื้นที่มีอินทรีย์วัตถุสูง ทนดินเค็ม</p> <p>น้ำ : ปานกลาง ทนน้ำท่วมได้สูงถึง 1 เมตร แสงแดด: ตลอดวัน</p> <p>ขยายพันธุ์: เพาะเมล็ด</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ไม้ยืนต้น : บริเวณโดยรอบพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ 7

ทองกวาว

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Butea monosperma</i> (Lam.) Taub
ชื่อวงศ์ Family name	LEGUMINOSAE-PAPILIONOIDEAE
ชื่อสามัญ Common name	Flame of the Forest, Bastard Teak
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ใบ ต้มดื่มแก้ปวด ขับพยาธิ แก้กิดสีดวงทวาร
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น : ไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 5–15 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มกลมทึบ ลำต้นแตกกิ่งต่ำเปลือกนอเทาถึงสีเทาคล้ำค่อนข้างเรียบหรือแตกเป็นร่องตื้น ๆ เปลือกในสีแดง สับเปลือกทิ้งไว้จะมีน้ำยางใส ๆ ไหล</p> <p>ออกมาทิ้งไว้ สักพักจะกลายเป็นสีแดง</p> <p>ใบ : ใบประกอบแบบขนนก ปลายคี่ เรียงเวียนสลับ ใบย่อยมี 3 ใบ เรียงตรงข้าม ใบย่อยที่ปลายเป็นรูปมนเกือบกลม ใบย่อยด้านข้างรูปไข่เบี้ยว กว้าง 8-15 ซม. ยาว 9-17 ซม. ปลายใบมน โคนใบสอบ แผ่นใบหนา หลังใบเกลี้ยง ท้องใบมีขนสาก เส้นแขนงใบข้างละ 5-7 เส้น ก้านใบย่อยยาว 3-5 มม.</p> <p>ดอก : ออกเป็นช่อแบบไม่แตกแขนง ตามกิ่งก้านและปลายกิ่ง ช่อดอกยาว 2-15 ซม. ก้านช่อดอกมีขนสีน้ำตาล ก้านช่อดอกยาว 3-4 ซม. กลีบรองกลีบดอกเชื่อมกันเป็นรูปบาตรยาว 1.3 ซม. ส่วนบนแยกออกเป็นกลีบสั้น ๆ 5 กลีบ มีขนสีน้ำตาลดำปกคลุมตลอดกลีบดอกยาว 7 ซม. มี 5 กลีบ ขนาดไม่เท่ากันคล้ายดอกถั่ว กลีบด้านล่างรูปเรือแยกเป็นอิสระดอกบานเต็มที่กว้างประมาณ 6 ซม. ดอกมีทั้งสีแสดและสีเหลืองสด ดอกสีเหลืองพบที่เขียงราย เขียงใหม่ อุบลราชธานี สุรินทร์</p> <p>ผล : ผลเป็นฝักแบนรูปบรรทัดกว้าง 3.5 ซม. ยาว 1.5 ซม. ผลแก่สีน้ำตาลอมเหลืองมีขนอ่อนนุ่มสีขาวเป็นมัน มีเมล็ดเดี่ยวตรงปลายฝัก</p>
พื้นที่ที่พบในสวนฯ Display area (QSBG)	
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ไทร (เป็นพรรณไม้เดิมในโครงการ)

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Ficus annulata</i>
ชื่อวงศ์ Family name	MORACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Banyan Tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น : เป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ลำต้นมีความสูงประมาณ 10-20 เมตร ลำต้นตรงแตกกิ่งก้าน เป็นพุ่มทึบบางชนิดก็เป็นพุ่มโปร่ง มีรากอากาศห้อยลงมาตามกิ่งก้านและลำต้น ผิวเปลือกเรียบสีเทาปนเทา</p> <p>ใบ : เป็นใบเดี่ยวแตกออกจากกิ่ง และส่วนยอดของลำต้น ใบออกเป็นคู่สลับกัน ลักษณะใบ ขนาดใบ และสีสรแตกต่างกันตามพันธุ์</p> <p>ฝัก/ผล : แบบมะเดื่อ 1.8 - 3 ซม. ออกเป็นคู่ในซอกใบ รูปไข่ สีเหลืองอมส้มหรือเหลืองอมชมพู มักจะมีจุดสีครีม</p> <p>ก้านผล 1 - 1.5 ซม. อ้วนสั้น ด้านบนมีวงแหวนนูน ด้านล่างและกาบใบรูปสามเหลี่ยมแคบขนาด 4 - 7 มม. 3 กาบที่ยอดผล</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	การปักชำ การตอน การใช้เมล็ด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

บานบุรี

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Allamanda cathartica</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	APOCYNACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Allamanda/Buttercup Vine/Golden Trumpet/Yellow Allamanda
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	นิยมปลูกเป็นไม้พุ่มแสดงขอบเขตหรือเป็นซุ้มไม้เลื้อย
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น : ความสูง 3 – 6 เมตร</p> <p>ใบ : เดี่ยว ออกรอบข้อ บางต้นออกเป็นคู่ รูปรีหรือรูปไข่แกมขอบขนาน ขนาด 2-4 x 8-10 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนมน ขอบใบบิดเป็นคลื่นเล็กน้อย แผ่นใบสีเขียวสดเป็นมัน เส้นกลางใบด้านล่างมีขนนุ่ม</p> <p>ดอก : ออกเป็นช่อตามซอกใบและปลายกิ่ง รูปกรวย กลีบเลี้ยงรูปสามเหลี่ยมปลายแหลม สีเขียวอ่อน กลีบดอกสีเหลือง 5 กลีบ เส้นผ่านศูนย์กลางดอก 5-8 เซนติเมตร ออกดอกตลอดปี</p> <p>ผล : รูปกลมมีหนาม เมื่อแก่แตกออก มีเมล็ดจำนวนมาก</p> <p>ประเภท : ไม้พุ่มกึ่งเลื้อยเนื้อแข็งขนาดกลาง</p> <p>อัตราการเจริญเติบโต: ปานกลาง</p> <p>ดิน : ดินร่วนระบายน้ำดี มีอินทรีย์วัตถุสูง</p> <p>น้ำ : ปานกลาง</p> <p>แสงแดด : ตลอดวัน</p> <p>ขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ดและปักชำกิ่ง</p>
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ประตูแดง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Phyllocarpus septentrionalis</i> Donn. Sm.
ชื่อวงศ์ Family name	FABACEAE (LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE)
ชื่อสามัญ Common name	วาสุเทพ Monkey flower tree, Fire of Pakistan
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	เป็นไม้ประดับ ปลูกตามแนวถนน ให้ออกสีแดงสวยงาม และดอกมีกลิ่นหอมอ่อนๆ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ลำต้น : ไม้ยืนต้น สูง 10-20 เมตร เปลือกสีน้ำตาลปนเทา มีสะเก็ดขนาดเล็กตามแนวขวางสีน้ำตาลอมดำ ดอก : เป็นช่อกระจุกที่รอยแผลของก้านใบและปลายกิ่ง ดอกสีแดงทั้งช่อ ช่อดอกตั้ง ดอกย่อยมีกลีบเลี้ยง 4 กลีบ รูปไข่ กลีบดอก 5 กลีบ กลีบดอกหนา เกสรเพศผู้ยาวยื่นออกมาจากกลางดอก 9-10 เกสร เกสรเพศเมียตรงกลาง 1 เกสร เป็นพันธุ์ไม้ต่างประเทศ ถิ่นกำเนิดในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ ดิน : ดินร่วน ต้องการน้ำน้อย แสงแดดจัด การขยายพันธุ์ เพาะเมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ประดู่อังสนา

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Pterocarpus indicus</i> Willd.
ชื่อวงศ์ Family name	FABACEAE
ชื่อสามัญ Common name	ดูบ้าน/ประดู่/ประดู่กิ่งอ่อน/ประดู่บ้าน/ประดู่ลาย/สะโน/ Angsana/Burmese Rosewood/New Guinea Rosewood/adauk/Padouk
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	นิยมปลูกในพื้นที่กว้าง เพื่อให้ร่มเงา ปัจจุบันมีพันธุ์ใบด่างที่ใช้ปลูกประดับ ช่วยเพิ่มความสว่างให้กับสวน ยอดอ่อนและช่อดอกอ่อนกินเป็นผักสดกับ น้ำพริกหรืออาหารรสจัดได้ เป็นพรรณไม้ประจำจังหวัดภูเก็ต
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ลำต้น : เรือนยอดทรง กิ่งก้านห้อยลง เปลือกต้นสีน้ำตาลปนดำและแตก เป็นสะเก็ด ไม้ต้นผลัดใบ ความสูง 10 – 20 เมตร ใบ : ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่เรียงสลับ มีใบย่อย 7 – 13 ใบ รูปขอบ ขนานแกมรูปไข่ กว้าง 4 – 5 เซนติเมตร ยาว 6 – 10 เซนติเมตร ปลายใบ มนหรือแหลมเป็นติ่งหู่ โคนใบกว้าง ขอบใบเรียบ ดอก : ช่อดอกเป็นช่อกระจุกออกที่ซอกใบใกล้ปลายกิ่ง แต่ละช่อมีดอก ย่อยจำนวนมาก ดอกรูปถ้วย สีเหลือง เมื่อบานมีขนาด 1 – 1.5 เซนติเมตร มี กลิ่นหอม บานเพียงวันเดียวแล้วร่วง ออกดอกเดือนเมษายน – พฤษภาคม ผล : ติดผลช่วงเดือนมิถุนายน – สิงหาคม ผลแห้งแบน มีปีก เส้นผ่าน ศูนย์กลาง 3.5 – 5 เซนติเมตร ตรงกลางมีเมล็ดกลมมน ทรงพุ่ม : กลม แผ่กว้าง อัตราการเจริญเติบโต : เร็ว ดิน : ดินทุกสภาพ น้ำ : ปานกลาง ทนแล้งและทนน้ำท่วมขังได้สูงถึง 1 เมตร แสงแดด : ตลอดวัน ขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ปาริชาติ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Erythrina variegata</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	FABACEAE
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น : เปลือกต้นสีน้ำตาลเทา มีลายเป็นร่องตามแนวยาว ไม้ต้นขนาดใหญ่ ผลัดใบ ความสูง 10 – 15 เมตร</p> <p>ใบ : ใบประกอบแบบขนนก มี 3 ใบย่อย ใบรูปไข่หรือขนมเปี้ยกปูน สีเขียวตามแนวเส้นใบมีแถบสีเหลือง</p> <p>ดอก : ดอกเป็นช่อกระจุกขนาดใหญ่ออกที่ปลายกิ่ง ดอกรูปถั่ว กีบดอกโค้งสีแสด แดง หรือขาว ดอกทยอยบานจากโคนไปหาปลายช่อ ออกดอกเดือนธันวาคม – กุมภาพันธ์</p> <p>ผล : ฝักคล้ายข้อต่อกัน ยาว 15 – 30 เซนติเมตร สีน้ำตาลเข้ม เมล็ดสีน้ำตาล</p> <p>ทรงพุ่ม : กลม หนาทึบ</p> <p>อัตราการเจริญเติบโต : เร็ว</p> <p>ดิน : ดินร่วนปนทราย</p> <p>น้ำ : ปานกลาง</p> <p>แสงแดด : ตลอดวัน</p> <p>ขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด ปักชำ และตอนกิ่ง</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ปีบ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Millingtonia hortensis</i> L. f.
ชื่อวงศ์ Family name	BIGNONIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Indian cork tree, Tree jasmine , กาชะลอง กาดสะลอง
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ประดับสวน ริมถนน เป็นที่นิยมมากเพราะพุ่มใบสวย ดอกหอม
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น : กิ่งก้านมักย้อยลง เปลือกสีน้ำตาลแตกเป็นร่องลึกตามยาวลำต้นอย่างไม่เป็นระเบียบ</p> <p>ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ผลัดใบ ความสูง 10-25 เมตร</p> <p>ใบ : ใบประกอบแบบขนนก 2-3 ชั้น เรียงเวียน ช่อแขนงด้านข้างมี 3-5 คู่ ปลายคี่ เรียงตรงข้าม ใบย่อยแขนงละ 2-4 คู่ เรียงตรงข้าม ใบรูปไข่หรือรูปไข่แกมใบหอก ปลายแหลม โคนใบมน ขอบใบหยักมนหรือเว้าเป็นคลื่นเล็กน้อย</p> <p>ดอก : ดอกสีขาวหรือชมพู มีกลิ่นหอม ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกซ้อนตามปลายกิ่ง ช่อดอกขนาดใหญ่ ยาว 10-35 ซม. มีขน กลีบเลี้ยงมีขนาดเล็ก โคนติดกันเป็นรูปถ้วย ปลายแยก 5 แฉก ปลายมนกว้างม้วนลงเป็นหลอด ยาว ปลาย 4 แฉก มี 1 กลีบที่ปลายเป็น 2 แฉก ดอกบานเต็มทีกว้าง 3.5-4 ซม. ออกดอกช่วงเดือน ก.ย.-พ.ย</p> <p>ผล : ผลแห้งแตก เป็นฝักแบนและตรง สีน้ำตาล หัวท้ายแหลม เมล็ดแบน มีปีกบาง</p> <p>ทรงพุ่ม : เรือนยอดเป็นพุ่มทรงกระบอก</p> <p>อัตราการเจริญเติบโต : เติบโตค่อนข้างเร็ว</p> <p>ดิน : ดินร่วนระบายน้ำดี</p> <p>น้ำ : ความชื้นปานกลางถึงสูง</p> <p>แสงแดด : แสงแดดเต็มวัน</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

พญาสัตบรรณ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Alstonia scholaris</i> (L.) R.Br.
ชื่อวงศ์ Family name	APOCYNACEAE
ชื่อสามัญ Common name	ตีนเป็ดเจ็ดใบ/สัตบรรณ/หัวบรรณ/Blackboard Tree/Devil Tree/Palmari
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	เปลือกต้นมีฤทธิ์ลดระดับน้ำตาลในเลือด รักษาแผลเรื้อรัง และต้านเชื้อแบคทีเรียบางชนิดได้
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ลำต้น : เนื้อไม้อ่อนและกิ่งเปราะ ทุกส่วนของต้นมีน้ำยางสีขาว ไม้ต้น ความสูง สูง 15 – 25 เมตร ใบ : ใบเดี่ยวออกเป็นวงรอบกิ่ง ส่วนมากมี 7 ใบ (สัตหรือสัตตะ แปลว่า 7) ใบย่อยรูปขอบขนาน กว้าง 2 – 6 เซนติเมตร ยาว 8 – 14 เซนติเมตร ปลายใบมนหรือเป็นติ่งเล็กน้อย โคนใบมน แผ่นใบหนา ด้านบนสีเขียวเข้ม ด้านล่างสีขาวนวล ดอก : ออกเป็นช่อกระจุกตามปลายกิ่ง ช่อใหญ่ กลม ขนาด 10 – 20 เซนติเมตร ดอกย่อยจำนวนมาก โคนกลีบติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 แฉกสีขาวหรือขาวอมเขียว บานพร้อมกันทั้งช่อและนานหลายวัน ส่งกลิ่นหอมอ่อนๆ ในช่วงเย็น ออกดอกเดือนมกราคม – พฤษภาคม ต้นที่ปลูกอยู่ในที่ชื้นและดอกจะบานช้ากว่าต้นที่ปลูกอยู่ในที่แล้ง ผล : ผลเป็นฝักกลม ยาว 25 – 50 เซนติเมตรเมื่อแก่แตกเป็น 2 ซีก เมล็ดเล็ก มีขนเป็นปุย ทรงพุ่ม : แผ่เป็นชั้น ๆ อัตราการเจริญเติบโต : เร็ว ดิน : ดินร่วนปนทราย แสงแดด : เต็มวัน น้ำ : ปานกลาง งด ทนแล้ง
การกระจายพันธุ์ Distribution	เฉพาะเมล็ด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

พฤษภ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Albizia lebbek</i> (L.) Benth.
ชื่อวงศ์ Family name	LEGUMINOSAE-MIMOSOIDEAE
ชื่อสามัญ Common name	Indian Walnut
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ยอดอ่อน ซอดดอกอ่อน และฝักอ่อนกินเป็นผักสด ต้มกินกับน้ำพริกหรืออาหารรสจัดต่าง ๆ หรือใส่ในแกงเลียง แกงผักรวมใส่ปลาอย่าง มีมากในฤดูร้อน ยอดอ่อนมีรสมัน ช่วยเจริญอาหาร
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ สูงกว่า 10 เมตร เรือนต้นแผ่กิ่งก้านสาขามากมาย ร่มรื่น ใบเป็นใบประกอบแบบขนนก 2 ชั้น ดอกออกตามซอกใบปลายยอด ก้านดอกยาว ดอกเป็นดอกกระจุก เกสรตัวผู้มากจนเป็นพู่สีนวลเหลือง ชอบแดดจัด กลางแจ้ง น้ำปานกลาง ไม่นิยมปลูกในบ้าน เพราะเป็นไม้ขนาดใหญ่ รากและกิ่งอาจระรอนโครงสร้างของบ้านได้ ดอกออกในช่วงหน้าร้อน</p> <p>ลำต้น : เปลือกต้นขรุขระ สีเทาเข้ม และแตกเป็นร่อง ความสูง: สูงได้ถึง 25 เมตร</p> <p>ใบ : ประกอบแบบขนนกสองชั้นปลายคู่ มีใบย่อย 2 – 5 คู่ รูปขอบขนาน</p> <p>ดอก : ซอดดอกเป็นช่อกระจุกออกตามยอด เกสรสีขาวเห็นเด่นชัด ผลิบานในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน มีกลิ่นหอม อ่อน ๆ ในช่วงเช้า</p> <p>ผล : ฝักแบนยาว ภายในมีเมล็ดแบนรี 4 – 12 เมล็ด</p> <p>ทรงพุ่ม : รูปร่มแผ่กว้าง</p> <p>อัตราการเจริญเติบโต: เร็ว</p> <p>ดิน : ดินร่วน ระบายน้ำดี</p> <p>น้ำ : น้อย-ปานกลาง</p> <p>แสงแดด : ตลอดวัน</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	เพาะเมล็ด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พะยอม

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Shorea talura</i> Roxb.
ชื่อวงศ์ Family name	DIPTEROCARPACEAE
ชื่อสามัญ Common name	White - Meranti
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	เนื้อไม้มีลักษณะคล้ายไม้ตะเคียนทอง ใช้ในการก่อสร้าง เครื่องเรือนเปลือกมีรสฝาดใช้เป็นยา สมานลำไส้ ใส่เครื่องหมักดองเพื่อกันบูด ใช้พอกหนัง ดอกผสมยาแก้ไข้ และยาหอมแก้ไข้ ลม บำรุงหัวใจ ใช้ผสมน้ำมันทาไม้ ยาเรื้อ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ลำต้น : ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 15 - 30 เมตร ผลัดใบ ลำต้นเปลือยตรง เรือนยอดเป็นพุ่มกลม ใบ : ใบเดี่ยวรูปขอบขนานแคบ ๆ ขนาดกว้าง 3.5 - 4 เซนติเมตร ยาว 8 - 10 เซนติเมตร โคนใบมน ปลายมน เป็นติ่งสั้น ๆ เนื้อใบเกลี้ยงเป็นมัน กลิ่นหอมจืด ออกเป็นช่อใหญ่ตามปลายกิ่งหรือเหนือรอยแผลใบ ผล: รูปกระสวยปลายแหลมมีปีกยาว 3 ปีก ปีกสั้น 2 ปีก ธันวาคม - กุมภาพันธ์ เป็นผล มกราคม - มีนาคม ผลแก่ประมาณเดือนมีนาคม - เมษายน เปลือก : หนา สีน้ำตาล หรือเทา แตกเป็นร่องตามยาวลำต้น
การกระจายพันธุ์ Distribution	โดยเมล็ด เต็ดปีกออกก่อนนำไปเพาะ
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พิกุล

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Mimusops elengi</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	Sapotaceae
ชื่อสามัญ Common name	กุน/Bullet Wood/ Medlar/Spanish Cherry
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ตำรายาไทย ดอก มีกลิ่นหอมเย็น ใช้แต่งกลิ่นเครื่องสำอาง เข้ายาหอม ยา นัตถ์ แก้ม แก้วไข บำรุงหัวใจ แก้วปวดหัว แก้วเจ็บคอ แก้วร้อนใน ฝาดสมาน แก้ว ท้องเสีย บำรุงโลหิต แก้วปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ดอกพิกุลตามสรรพคุณยาไทย จัดเข้าเครื่องยาพิกัดเกสรทั้ง 5 หรือใช้ผสมกับดอกไม้อื่น ที่มีกลิ่นหอมเพื่อทำ บุหงา ผลดิบและเปลือก ฝาดสมาน แก้วไข แก้วท้องเสีย เปลือกต้น รสฝาด ใช้ ปรุงเป็นยาแก้เหงือกอักเสบ ใบ รสเบื่อฝาด แก้วกามโรค แก้วหืด ฆ่าพยาธิ เมล็ด ช่วยขับปัสสาวะ รักษาท้องผูก ราก มีรสขมฝืด เข้ายาบำรุงโลหิต แก้วเสมหะ แก้ลม แก่น มีรสขมฝืด เข้ายาบำรุงโลหิต ยาแก้วไข ขอนดอก เป็นเครื่องยา ไทย อาจได้จากต้นพิกุลหรือตะแบกต้นแก่ๆ มีเชื้อราเจริญเข้าไปในเนื้อไม้ แต่ โบราณว่าขอนดอกที่ได้จากต้นพิกุลจะมีคุณภาพดีกว่า ขอนดอกมีกลิ่นหอม รสจืด มีสรรพคุณบำรุงตับ ปอด และหัวใจ บำรุงทารกในครรภ์ (ครรภ์รักษา) ทำให้หัวใจชุ่มชื้น ตำรายาพื้นบ้านอีสาน ใบ ฆ่าเชื้อกามโรค เปลือก รักษาโรคฟัน กระพี้ แก้วเกลื้อน แก่น เป็นยาบำรุงโลหิต รากและดอก ปรุงเป็นยาแก้ลม ขับ เสมหะที่เกิดจากลม
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 10-25 เมตร ไม้ผลัดใบ เรือนยอดเป็น พุ่มทรงกลมรูปเจดีย์หรือกลมทึบ ใบดกออกหนาแน่น เปลือกต้นสีน้ำตาลอม เทา แตกเป็นร่องตามแนวยาว ทั้งต้นมีน้ำยางสีขาว กิ่งอ่อนและตามีขนสี น้ำตาลปกคลุม ใบเดี่ยว เรียงสลับกันห่างๆ ใบรูปไข่ รูปรีหรือรูปขอบขนาน ใบกว้าง 2-6.5 เซนติเมตร ยาว 5-15 เซนติเมตร ก้านใบยาว 4-6 เซนติเมตร โคนใบมน ปลายใบแหลม เป็นติ่งสั้นๆ ขอบใบเรียบและเป็นคลื่นเล็กน้อย แผ่นใบค่อนข้างหนาและเหนียว สีเขียวสด เรียบเป็นมัน หูใบรูปรียาวแคบ ยาว 3-5 มม. ร่วงง่าย ดอกออกเดี่ยวๆ หรือเป็นกระจุก 2-6 ดอก ตามซอกใบ ใกล้ปลายกิ่ง ดอกมีกลิ่นหอม ก้านดอกย่อยยาว 2 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 8 กลีบ เรียง 2 ชั้น ชั้นละ 4 กลีบ กลีบเลี้ยงด้านนอกมีขนสั้นนุ่มสีน้ำตาล รูปใบ หอก ปลายแหลม ยาว 7-8 มม. ติดทน กลีบดอกสั้นกว่ากลีบเลี้ยงเล็กน้อย กลีบดอก 8 กลีบ โคนเชื่อมกันเล็กน้อย เส้นผ่านศูนย์กลางดอก 0.8-1.5 เซนติเมตร กลีบดอกแต่ละกลีบจะมีส่วนยื่นออกมาด้านหลัง 2 ชั้น ซึ่งส่วนที่

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>ยื่นออกมาแต่ละชั้นนี้จะมีลักษณะ ขนาดและสีคล้ายคลึงกันกับกลีบดอกมาก ทำให้ดูคล้ายกลีบดอกมีทั้งสิ้น 24 กลีบ เรียง 2 ชั้น ชั้นนอกมี 8 กลีบ ชั้นในมี 16 กลีบ กลีบดอกสีขาวนวล มีกลิ่นหอมเย็น กลิ่นยังคงอยู่แม้ตากแห้งแล้ว ดอกร่วงง่าย เมื่อใกล้โรยเป็นสีเหลืองอมน้ำตาล เกสรเพศผู้สมบูรณ์มี 8 อัน อับเรณูรูปใบหอก ยาวกว่าก้านชูอับเรณู และเกสรเพศผู้เป็นหมันมี 8 อัน มีขน รังไข่มี 8 ช่อง ผลสดแบบผลมีเนื้อ รูปไข่ ปลายแหลมสีเขียว กว้างราว 1.5 เซนติเมตร ยาว 2.5-3 เซนติเมตร ที่ขั้วผลมีกลีบเลี้ยงติดคงทน ผลอ่อนสีเขียว มีขนสั้นนุ่ม ผลสุกสีเหลืองถึงสีส้ม มีรสหวานเล็กน้อย รับประทานได้ มีเมล็ดเดี่ยว เมล็ดแบนรี เปลือกแข็ง สีน้ำตาลเข้มหรือดำเป็นมัน ออกดอกติดผลตลอดปี</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://apps.phar.ubu.ac.th/phargarden/main.php?action=viewpage&pid=251
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โพธิ์

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Ficus religiosa</i> Linn.
ชื่อวงศ์ Family name	Moraceae
ชื่อสามัญ Common name	
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ต้นโพธิ์ จัดเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ผลัดใบ แตกกิ่งก้านสาขาออกเป็นพุ่มตรงส่วนยอดของลำต้น ปลายกิ่งลู่ลง กิ่งอ่อนเกลี้ยง ตามกิ่งมีรากอากาศห้อยลงมาบ้าง ลำต้นมีความสูงประมาณ 20-30 เมตร ลำต้นมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5-3 เมตร และมีน้ำยางสีขาว เปลือกต้นเรียบเป็นสีน้ำตาลปนเทา โคนต้นเป็นพูพอนขนาดใหญ่ พบขึ้นทั่วไปทั้งในทวีปเอเชีย ปากีสถาน จีนตอนใต้ และภูมิภาคอินโดจีน ในไทยพบในธรรมชาติ น้อยมาก เข้าใจว่ากระจายพันธุ์มาจากต้นที่มีการนำมาปลูกเอง และพบขึ้นมากตามซากอาคาร และนิยมปลูกกันทั่วไปในวัดทุกภาคของประเทศไทย</p> <p>ใบโพธิ์ ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ ลักษณะของใบเป็นรูปไข่ ปลายใบแหลมและมีติ่งหรือหางยาว (ปลายติ่งบางใบมีความยาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของใบ) โคนใบมนเว้าเข้าหาก้านใบเป็นรูปหัวใจ ใบมีขนาดกว้างประมาณ 8-15 เซนติเมตร และยาวประมาณ 12-24 เซนติเมตร ผิวใบเกลี้ยงเป็นมัน เนื้อใบค่อนข้างเหนียว ใบมีลักษณะห้อยลง แผ่นใบเป็นสีเขียวทึบ ๆ ส่วนยอดอ่อนหรือใบอ่อนนั้นเป็นสีน้ำตาลแดง กอนใบจะร่วงหล่นจะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ก้านใบยาวและอ่อน มีความยาวได้ประมาณ 8-12 เซนติเมตร มีหูใบยาวประมาณ 0.5-1 เซนติเมตร หลุดร่วงได้ง่าย เมื่อลมพัดจะเห็นใบโพธิ์ปลิวไปตามต้นใหญ่ดูสวยงาม</p> <p>ดอกโพธิ์ ออกดอกเป็นช่อกลม ๆ รวมกันเป็นกระจุกภายในฐานรองดอกรูปคล้ายผล โดยจะออกที่ตอนปลายของกิ่ง ดอกย่อยเป็นแบบแยกเพศ ไม่มีก้าน มีใบประดับเล็กที่โคน ฐานดอกเป็นรูปทรงกลม ดอกย่อยมีขนาดเล็ก และมีจำนวนมาก มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1-1.5 เซนติเมตร ดอกเป็นสีเหลืองนวล และจะเจริญไปเป็นผล</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชภัฏรำคลำภิเชก
สถำนอุทยำนการศึกษารัชภัฏรำคลำภิเชก มหำวิทยำลัยสุโขทัยธรรมำธิรำช

	ผลโพธิ์ ผลเป็นผลรวม ลักษณะของผลเป็นรูปทรงกลมขนาดเล็ก มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.8 เซนติเมตร ผลอ่อนเป็นสีเขียว เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีชมพูม่วง สีแดงคล้ำ หรือม่วงดำและร่วงหล่นลงมา
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://rspg.kku.ac.th/?p=5896
QR code	

มะกอกน้ำ (เป็นพรรณไม้เดิมในโครงการ)

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Elaeocarpus hygrophilus</i> Kurz
ชื่อวงศ์ Family name	Elaeocarpaceae
ชื่อสามัญ Common name	สมอพิพาย/สารภีน้ำ
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ผลนำมาเชื่อมกินเป็นอาหารว่าช่วยให้ชุ่มคอ แก้กระหายน้ำ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ไม้ต้น ผลัดใบความสูง: สูง 3 – 13 เมตร</p> <p>ทรงพุ่ม: กลม โปร่ง</p> <p>ลำต้น: เปลือกต้นสีน้ำตาลอ่อน</p> <p>ใบ: ใบเดี่ยวเรียงเวียนสลับ รูปไข่กลับหรือรูปขอบขนานแกมรูปไข่กลับ กว้าง 2 – 5.5 เซนติเมตร ยาว 5 – 12 เซนติเมตร ปลายใบมน โคนใบสอบแคบ ขอบใบหยักมนห่างๆ ท้องใบมีขนเล็กน้อย มีหูใบร่วงง่าย ก้านใบสีแดง</p> <p>ดอก: ช่อดอกเป็นช่อกระจุกออกที่ซอกใบ ยาว 2 – 11 เซนติเมตร แต่ละช่อมีดอกย่อยจำนวนมาก ดอกห้อยลง ดอกบานมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.2 – 1.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 5 กลีบ ปลายกลีบดอกเป็นริ้ว ออกดอกเดือนเมษายน – มิถุนายน</p> <p>ผล: ติดผลช่วงเดือนสิงหาคม – ตุลาคม ผลสดรูปรีถึงรูปไข่ ยาวประมาณ 3 เซนติเมตร เมื่อสุกมีเนื้อนุ่ม ภายในมีเมล็ดเดี่ยว รูปรีสีน้ำตาลปลายแหลม ผิวขรุขระ</p> <p>ดิน: ดินร่วนหรือดินเหนียวชุ่มชื้น อินทรีย์วัตถุสูง</p> <p>แสงแดด: ตลอดวัน</p> <p>น้ำ: ปานกลาง-มาก</p> <p>ขยายพันธุ์: ตอนกิ่งหรือเพาะเมล็ด</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มะเกลือ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Diospyros mollis</i> Griff.
ชื่อวงศ์ Family name	Ebenaceae
ชื่อสามัญ Common name	Ebony Tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ตำรายาไทย ใช้ ผลสดสีเขียว รสขื่นฝื่อนเนื้อฝาด ขับพยาธิในไส้เดือน พยาธิปากขอ พยาธิเส้นด้าย ถ่ายตานซาง ถ่ายกระษัย ให้น้ำ ผลดิบ สด ไม้ ขี้ ไม้ดำ กรณีใช้ถ่ายพยาธิ ใช้เท่าจำนวนอายุแต่ไม่เกิน 25 ผล โดยนำผล มะเกลือมะขอลงพอกแผลก คั้นเอาน้ำมาผสมกับหัวกะทิสด ต้มก่อนอาหาร เข้าทันที เตรียมใหม่ๆ ต้ม ห้ามเก็บไว้จะเกิดพิษ หาก 3 ชั่วโมง ยังไม่ถ่าย ให้ใช้ยาถ่ายตาม (แต่ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี, สตรีตั้งครรภ์, ผู้ป่วย, อย่าใช้มากเกินไป, คนที่มีอาการแพ้อาจทำให้ท้องเสีย, มีอาการตามัว ถ้ารุนแรงทำให้ตาบอดได้ ควรนำส่งแพทย์ทันที) ผลสุกสีดำ ใช้ย้อมผ้า ย้อมแห ไม่นำมารับประทาน เพราะมีพิษ ทำให้ตาบอดได้ ราก รสเมาเบื่อ ผนกับน้ำข้าวข้าว รับประทานแก้ไอเจียน แก้ลม แก้กระษัย แก้กริดสีดวง ทวาร แก้พิษตานซาง ขับพยาธิ ลำต้น แก้ชางตานขโมย แก้กระษัย ถ่าย พยาธิไส้เดือน ต้มน้ำอาบรักษาโรคตีชาน เมล็ด รสเฝื่อน ขับพยาธิในท้อง เปลือกต้น รสฝาดเมา เป็นยากันบูด แก้กระษัย ขับพยาธิ แก้พิษตานซาง แก้เบื่ออาหาร ขับเสมหะ แก้พิษ ทั้งต้น รสฝาดเมา ขับพยาธิ แก้กานซาง แก้กระษัย แก่น รสฝาดเค็มขม เมา ขับพยาธิ แก้กานซาง แก้ลม แก้ ผีในท้อง แก้ชางตานขโมย
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 8-15 เมตร อาจสูงได้ถึง 30 เมตร ผลัดใบหรือไม่ผลัดใบ เปลือกสีน้ำตาล แตกเป็นสะเก็ดเล็กๆ ตามยาว แก่นสีน้ำตาล เนื้อละเอียดมันสวยงาม ทุกส่วนของมะเกลือเมื่อแห้งจะเปลี่ยนเป็นสีดำ ใบอ่อนและกิ่งอ่อนมีขนนุ่มทั้งสองด้าน ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบรูปไข่ หรือรูปไข่แกมรูปขอบขนาน กว้าง 1.5-4 เซนติเมตร ยาว 4-8 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนสอบมน ขอบใบเรียบ ก้านใบยาว 5-10 เซนติเมตร ใบอ่อนมีขนสีเงิน ใบแก่หนา ผิวเรียบมัน ด้านใต้ใบสีเขียวซีด บางเกลี้ยง เมื่อแห้งสีออกดำเงิน เส้นใบข้าง 10-15 คู่ ก้านใบยาว 0.5-1 เซนติเมตร ดอกสีขาวหรือเหลืองอ่อน แยกเพศอยู่ต่างต้นกัน ดอกเพศผู้ออกรวมเป็นช่อสั้นๆ ตามซอกใบ ประมาณ 3 ดอก กลีบเลี้ยง 4 กลีบ กลีบดอกโคนเชื่อมติดกันเป็นรูปเหยือกน้ำปลายแยก 4 กลีบ โค้งไปข้างหลัง หลอดกลีบดอกกลม 6-8 มิลลิเมตร แยกกลีบทั้งสองด้าน ½ ของหลอดกลีบ เกสรตัวผู้มี 14-

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>24 อัน เป็นหมัน 8-10 อัน ไม่มีขน ดอกเพศเมีย ออกเป็นดอกเดี่ยวคล้ายดอกเพศผู้แต่มีขนาดใหญ่กว่า มีขนนุ่มปกคลุม สีเหลือง ก้านดอกยาว 1-3 มิลลิเมตร ก้านเกสรตัวเมีย 4 แฉก รังไข่มีขน ผลสด รูปทรงกลม เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2 เซนติเมตร ผิวเรียบเกลี้ยง กลีบจุกผลมีกลีบเลี้ยง 4 กลีบ ติดที่ขั้วของผล ผลดิบสีเขียว ผลสุกสีเหลืองอมดำ มีเมล็ด 2-3 เมล็ด ชั้นกลีบเลี้ยงขนาด 5 มิลลิเมตร โค้งไปด้านหลัง พบทั่วไปในที่กึ่งโล่งแจ้ง ในป่าผลัดใบ ป่าเบญจพรรณ และป่าดิบ ออกดอกช่วงเดือนมกราคมถึงสิงหาคม</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชวมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชวมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มะขาม

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Tamarindus indica</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	FABACEAE (LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE)
ชื่อสามัญ Common name	Indian date, Tamarind.
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<p>ใบ รสเปรี้ยวฝาด ใช้เป็นยาแก้ไอ แก้โรคมืด ฟอกโลหิต ขับลมในลำไส้ รักษาหวัด ขับเหงื่อ เป็นยาถ่าย ยาระบาย แก้ตามัว หยอดตารักษาเยื่อตาอักเสบ, ใบอ่อน นำมาต้มเอาน้ำโกรกศีรษะแก้หวัด คัดจุมูก</p> <p>ผลหรือฝักดิบ รสเปรี้ยว ช่วยฟอกเลือดและลดความอ้วน เป็นยาระบาย ช่วยลดอุณหภูมิในร่างกาย บรรเทาอาการไข้</p> <p>เนื้อในฝัก รสเปรี้ยว เป็นยาระบาย แก้อาการท้องผูก ขับเสมหะ แก้ไอ กระจายน้ำ ฟอกโลหิตสตรีหลังคลอด</p> <p>เมล็ดใน รสมัน ขับพยาธิไส้เดือนในลำไส้ แก้อาการท้องร่วง แก้อาเจียน บำรุงกำลัง</p> <p>เปลือกเมล็ด รสฝาด แก้อาการท้องร่วง แก้บิดลมป่วง สมานแผลที่ปาก คอ ลิ้น และตามร่างกาย รักษาแผลสด</p> <p>เปลือกต้น รสฝาดเมาร้อน แก้เหงือกบวม ฆ่าแมลงกินฟัน ฆ่าพยาธิผิวหนัง ต้มหรือฝนกับน้ำปูนใสชะล้างบาดแผลและทารักษาบาดแผลเรื้อรัง</p> <p>ทั้งต้น รสฝาดเมา แก้ไข้ตัวร้อน</p> <p>แก่น รสฝาดเมา กล่อมเสมหะและโลหิต รักษาฝีในมดลูก เป็นยาชักมดลูกให้เข้าอู่</p> <p>ราก รสฝาด แก้อาการท้องร่วง สมานแผล รักษาเริม และงูสวัด</p>
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ไม้ต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูงประมาณ 10 - 30 เมตร แตกกิ่งก้านเป็นพุ่มกลม ลำต้นและกิ่งเหนียว ปลายกิ่งห้อยลู่ลง เปลือกต้นสีน้ำตาลอ่อนและแตกสะเก็ดเป็นร่องเล็กๆ เปลือกต้นด้านในมีสีแดงเรื่อๆ แก่นสีน้ำตาลเข้ม กระพี้สีขาว</p> <p>ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก ชั้นเดียวออกเรียงสลับ ใบย่อยมีขนาดเล็ก ลักษณะใบรูปขอบขนาน ปลายใบเว้าบวมหรือมน โคนใบมน ออกใบเป็นคู่ๆ เรียงกันตามก้านใบแบบตรงข้ามประมาณ 10 - 18 คู่ แผ่นใบเรียบบางสีเขียว ใบอ่อนสีออกแดงเรื่อๆ หรือชมพู</p> <p>ดอก ออกดอกเป็นช่อแบบช่อกระจุก ช่อหนึ่งมีประมาณ 10 - 15 ดอก ออกช่อตามปลายกิ่งและซอกใบ มีกลีบรองกลีบดอก 4 กลีบ สีเหลืองหรือเขียวอ่อน กลีบดอกมี 5 กลีบ สีเหลืองประแต้มสีแดงส้ม</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>ผล เมื่อดอกร่วงแล้วก็จะติดผลเป็นฝักกลม แบนเล็กน้อย คอดเป็นข้อตาม เมล็ด และมีก้าน เปลือกสีเทาอมน้ำตาล ข้างในผลมีเนื้อเยื่อ แรกๆ เป็นสี เหลืองอ่อน และค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเมื่อผลแก่จัด ซึ่งจะหุ้มเมล็ดอยู่ เมล็ด เมล็ดเป็นรูปค่อนข้างกลมแบน เปลือกผิวเกลี้ยงมีสีน้ำตาลดำหรือสี น้ำตาลเข้ม</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://pharmacy.su.ac.th/herbmed/herb/text/herb_detail.php?herbID=174
QR code	

มะขามป้อม

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Phyllanthus emblica</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	Euphorbiaceae
ชื่อสามัญ Common name	Emblic myrablan, Malacca tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	น้ำจากผล - แก้ก้องเสีย ขับปัสสาวะ ผล - แก้อิโธ ขับเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ต้น สูง 10-12 เมตร เปลือกต้นสีเทาอมน้ำตาล แตกกิ่งเป็นร่องตามยาว กิ่งก้านแข็ง เหนียว ใบ เป็นใบเดี่ยวออกเรียงสลับในระนาบเดียวกัน รูปขอบขนาน กว้าง 1- 5 มม. ยาว 4-15 มม. ปลายใบเป็นติ่งแหลม โคนใบมนหรือเว้าเข้า ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบ สีเขียว ดอก ออกเป็นช่อ เป็นกระจุกเล็กๆ ดอกสีเหลืองอ่อนออกเขียว กลีบดอกมี 5-6 กลีบ มีเกสรเพศผู้สั้นๆ 3-5 อัน ก้านดอกสั้น ผล รูปทรงกลม ขนาด 1.3-2 ซม. เป็นพุ่มต้นๆ 6 พู ผิวเรียบ ผลอ่อนสีเขียวอมเหลือง พอแก่เป็นสีเหลืองออกน้ำตาล เมล็ดรูปรี เปลือกหุ้มเมล็ดแข็ง
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://www.rspg.or.th/
QR code	

มะเดื่อป่า

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Ficus carica</i>
ชื่อวงศ์ Family name	Moraceae
ชื่อสามัญ Common name	Cluster Fig Tree/Goolar Fig
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ผลอ่อน รับประทานเป็นอาหาร ยอดอ่อน ใบอ่อน ใช้ลวกกินกับน้ำพริก ไม้มะเดื่อจัดเป็นไม้มงคลที่สามารถปลูกไว้ในบ้านและยังเป็นไม้ศักดิ์สิทธิ์ เพราะในสมัยอดีตจะใช้ไม้มะเดื่อทำพระที่นั่งในพระราชพิธีราชาภิเษก ใช้ทำเป็นกระบวยตักน้ำเจิมถวาย และใช้ทำหม้อน้ำสำหรับกษัตริย์ทรงใช้ในพระราชพิธี
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ต้นความสูง : สูงได้ถึง 30 เมตร ทรงพุ่ม : กลม แผ่กว้าง พุ่มใบแน่นทึบ ลำต้น : เปลือกต้นสีน้ำตาลปนเทา ผิวเรียบเกลี้ยง กิ่งอ่อนมีขนประปราย ทุกส่วนมีน้ำยางสีขาว ใบ : เดี่ยว เรียงสลับ รูปไข่หรือรูปใบหอก กว้าง 2.5 – 6.5 เซนติเมตร ยาว 9 – 20 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบมนหรือเบี้ยว ใบอ่อนมีขนประปราย ดอก : ดอกเป็นช่อแบบมะเดื่อออกตามลำต้น เส้นผ่านศูนย์กลาง 3 – 4 เซนติเมตร ดอกย่อยกระจุกอยู่บนฐานรองดอกเดียวกัน ดอกแยกเพศอยู่ร่วมต้น มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ก้านช่อดอก ยาว 2 – 7 เซนติเมตร ออกดอกเดือนมิถุนายน – สิงหาคม ผล : ติดผลช่วงเดือนพฤศจิกายน - เมษายน ผลคล้ายรูปกรวยค่อนข้างกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 – 2.5 เซนติเมตร เมื่อสุกสีเหลืองหรือสีแดง ดิน : ดินร่วนหรือดินเหนียวชุ่มชื้น มีอินทรีย์วัตถุสูง แสงแดด : ตลอดวัน น้ำ : ปานกลาง
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/palm-cycad/137177.html
QR code	

มะพูด

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Garcinia dulcis</i> (Roxb.) Kurz
ชื่อวงศ์ Family name	Guttiferae
ชื่อสามัญ Common name	
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<p>น้ำ คั้นจากลูกใช้เป็นยาในการแก้ไอ ขับเสมหะ แก้เจ็บคอ แก้เลือดออกตามไรฟัน</p> <p>รากมะพูด ใช้เป็นยาในการแก้ร้อนใน ถอนพิษผิดสำแดง</p> <p>เปลือกมะพูด มีรสฝาดใช้เป็นยาชำระบาดแผล</p> <p>เมล็ด นำมาบดผสมกับน้ำส้มหรือเกลือ ใช้ทาแก้อาการบวม</p> <p>ผลสุก มีรสหวานอมเปรี้ยว ใช้รับประทานเป็นผลไม้หรือเครื่องดื่ม</p> <p>ผลดิบ มีรสฝาดเปรี้ยว ใช้แทนมะนาวในการทำอาหาร</p> <p>ใบและเปลือกต้น ใช้สกัดย้อมสีเส้นไหม โดยจะให้สีเหลืองสด หรือสีน้ำตาล</p> <p>ต้นมะพูด ทรงเป็นพุ่มสวยใช้ปลูกเป็นไม้ประดับเพื่อเป็นร่มเงาภายในสถานที่ต่างๆ เช่น บริเวณบ้าน ทางเดิน ริมน้ำ สวนสาธารณะ เป็นต้น</p>
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้นมะพูด มีความสูงประมาณ 7 - 15 เมตร เรือนยอดมีลักษณะแบบกลมหรือรูปไข่ ทรงพุ่มมีความแน่นทึบ ลำต้นตั้งตรง บริเวณของลำต้นและเปลือกต้นเป็นสีน้ำตาลเข้ม มีความเรียบ หรือแตกเป็นร่องตื้นๆ ตามความยาวลำต้น หากเปลือกต้นเกิดบาดแผลจะมียางสีขาวแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองไหลซึมออกมา ส่วนลำต้นจะแตกกิ่งก้านอยู่ต่ำๆเป็นพุ่มโปร่ง และก้านจะแตกออกจากลำต้นค่อนข้างถี่</p> <p>ใบมะพูด เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ ลักษณะของใบเป็นรูปใบหอกหรือแกมรูปขอบขนาน โคนใบกว้างมนตัดตรง เว้าเล็กน้อย คล้ายรูปหัวใจและเรียวยาวเล็กไปที่ปลายใบ ส่วนของขอบใบจะเรียบ มีขนาดประมาณ 8 - 12 เซนติเมตรและยาวประมาณ 15 - 25 เมตร แผ่นใบมักเป็นคลื่นเล็กน้อย เนื้อใบเหนียวและหนาคล้ายแผ่นหนัง หลังใบเรียบลื่นเป็นมันสีเขียวเข้ม ส่วนท้องใบมีขนละเอียดหรือไม่มีขนก็ได้ เมื่อใบมีความแห้ง เป็นสีเหลืองอมสีเทา ส่วนก้านใบสั้นย่นขรุขระยาวประมาณ 1.5 - 2 เซนติเมตร และมีขนบางๆขึ้นปกคลุม</p> <p>ดอกมะพูด จะออกเป็นช่อ ช่อละประมาณ 3 - 5 ดอก โดยจะออกดอกตามซอกใบหรือตามแผลใบและตามกิ่งก้าน ดอกมีลักษณะเป็นสีขาวอมเหลือง ภายในดอกจะแยกเพศอยู่ในต้นเดียวกัน ดอกมีกลีบ 5 กลีบซ้อนกัน</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชภัฏนครราชสีมา
สถานอุทยานการศึกษารัชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>อยู่มีลักษณะตมเป็นรูปทรงกลมหนาและเป็นสีเหลืองอ่อน เมื่อดอกบานเต็มที่จะกว้างประมาณ 1 - 1.5 เซนติเมตร และบานเป็นรูปถ้วยโถ โดยจะออกดอกในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม</p> <p>ผลมะพุด มีลักษณะเป็นรูปทรงกลมหรือเป็นรูปไข่ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 - 6 เซนติเมตร ผิวผลเรียบและเป็นมัน โคนที่ผลอ่อนจะมีสีเขียว เมื่อสุกจะเป็นสีเหลืองสดอมสีส้ม ภายในผลมีเมล็ดประมาณ 2 - 5 เมล็ด ลักษณะของเมล็ดเป็นรูปวงรี สีน้ำตาล เนื้อมะพุดเป็นสีเหลือง มีรสสัมผัสเปรี้ยวอมหวาน โดยจะติดผลในช่วงประมาณเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	<p>ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ดและการใช้ต้นกล้าปักชำ ทำการนำเมล็ดของผลมะพุดที่สุกเต็มที่มาชำในถุงเพาะชำ ซึ่งภายในถุงประกอบด้วย ดิน ขี้เถ้าแกลบ ขุยมะพร้าว และปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกเล็กน้อย จากนั้นนำเมล็ดที่เตรียมไว้ใส่ในถุงเพาะชำ คอยดูแลและรดน้ำอย่างสม่ำเสมอ ต้นกล้าจะใช้ระยะเวลาในการงอกประมาณ 30 - 45 วัน เมล็ดมะพุด 1 เมล็ด สามารถให้ต้นกล้ามะพุดได้ 1- 2 ต้น ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของเมล็ดมะพุด</p>
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://www.rspg.or.th
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มะม่วง

สถานะการอนุรักษ์ Conservtion Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Mangifera indica</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	ANACARDIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Mango
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ใช้บำรุงธาตุ ใช้บำรุงกระเพาะอาหาร ช่วยทำให้กระปรีกระเปร่า แก้ร้อนในกระหายน้ำ แก้บิดมูกเลือด ใช้เป็นยาระบายช่วยในการขับถ่าย ช่วยขับปัสสาวะ แก้วิงเวียนศีรษะ ช่วยแก้เบาหวาน แก้ลำไส้อักเสบ แก้ท้องอืด แก้กานขโมยในเด็ก ใช้ล้างบาดแผล สมานแผล แก้ไข้ตัวร้อน แก้จุกอักเสบ แก้คอติบ ใช้ขับพยาธิ แก้ปวดเมื่อยปวดประจำเดือน
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	มะม่วงจัดเป็นไม้พุ่มยืนต้นมีน้ำยางสีขาวปนอยู่ในทุกส่วน สูงประมาณ 10-15 ม. ซึ่งขนาดของลำต้นจะขึ้นอยู่กับพันธุ์และอายุ แต่โดยทั่วไปแล้วลำต้นจะมีลักษณะตรง ผิวลำต้นสีเทาหรือเกือบดำ เปลือกอ่อนมีสีเขียวเปลือกแก่เป็นสีน้ำตาล ผิวขรุขระแข็งมีเกล็ดมากและมีกิ่งก้านสาขาขนาดใหญ่ แข็งแรง ลักษณะทรงพุ่มเป็นรูปครึ่งวงกลมหรือรูปไข่ ส่วนเนื้อไม้เมื่ออายุน้อยจะมีสีเขียว เมื่อแก่จะเปลือกเป็นสีน้ำตาลแกมแดง สำหรับระบบรากเป็นแบบรากแก้ว โดยความยาวของรากมีตั้งแต่ 6-8 เมตร (หรือมากกว่า) และมีรากดูดอาหารนั้นอยู่หนาแน่นในบริเวณผิวดิน ลึกประมาณ 30-60 เซนติเมตร และแผ่กว้างออกประมาณ 750 เซนติเมตร แต่ถ้าหากขาดการพรวนดินพูนโคนเป็นเวลานานก็จะทำให้รากมะม่วงเจริญโผล่ขึ้นมาบนดิน ใบเป็นแบบใบเดี่ยวเรียงตัวแบบสลับบริเวณปลายกิ่งมีใบเกิดถี่ ใบเป็นรูปหอกยาวแกมของขนาน เรียวยาว โดยยาวประมาณ 8-40 ซม. กว้าง 2-10 ซม.(แล้วแต่สายพันธุ์) ฐานใบค้อยๆ กว้างออกคล้ายรูปลิ้มแหลม ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่น ไม่มีขน ไม่มีหูใบ ใบอ่อนสีออกแดง แต่เมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีเขียวเข้ม ผิวใบเป็นมัน ก้านใบยาว 1-10 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนง ซึ่งจะออกตามปลายกิ่งหรือตาดอกที่อยู่ปลายกิ่งโดยในช่อดอกหนึ่งๆ จะมีช่อย่อยหลายช่อ และบริเวณก้านช่อดอกจะมีสีเขียวออกแดงและมีขน ในแต่ละช่อดอกประกอบด้วยดอก 2 ประเภท คือ ดอกเพศผู้ และดอกสมบูรณ์เพศอยู่ร่วมช่อดอกเดียวกัน ส่วนกลีบดอกโดยทั่วไปมี 5 กลีบแยกกัน และมีร่องสีเหลืองเข้มบริเวณโคนกลีบดอก ในระหว่างวงกลีบดอก และวงเกสรเพศผู้จะมีแผ่นจานกลมคั่นอยู่ ส่วนสีของดอกนั้นดอกมีหลายสีแตกต่างกัน ได้แก่ แดง ชมพู หรือขาว แล้วแต่สายพันธุ์ และสำหรับ (ดอกสมบูรณ์เพศ คือ

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารวมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารวมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>ดอกที่มีทั้งเกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียอยู่ในดอกเดียวกัน และสามารถเจริญกลายเป็นผลได้เมื่อได้รับการผสมเกสร) กลีบเลี้ยงจะมี 4-5 กลีบแยกกัน ลักษณะโคนฐานมีสีเขียวอมเหลือง และมีขนแข็งขนาดยาวปกคลุมผลเป็นแบบผลสดโดยจะออกเป็นผลเดี่ยว โดยขนาดของรูปร่าง รูปทรงสี ปริมาณเส้น รสชาติ และกลิ่น จะมีความต่างในแต่ละสายพันธุ์ ซึ่งขนาดความยาวของผลจะมีตั้งแต่ 5-20 เซนติเมตร ความกว้าง 4-8 เซนติเมตร ส่วนรูปร่างของผลมีตั้งแต่กลมไปจนถึงรูปไข่ค่อนข้างยาว สีเปลือกด้านนอกของผลประกอบด้วยส่วนผสมของสีต่างๆ เช่น เขียว เหลือง แดงและม่วง เนื้อในเมื่อยังอ่อน เนื้อแน่นแข็งรสหวานหรือเปรี้ยวแล้วแต่สายพันธุ์ แต่เมื่อผลสุกเนื้อจะอ่อนนุ่ม มีรสชาติดหวานหอม เมล็ดอยู่ถัดจากเนื้อ มีขนาดใหญ่ไปจนถึงเกือบไม่มีเมล็ด (แล้วแต่สายพันธุ์) เมล็ดจะมีสีขาวขุ่นมีเส้นใยชั้นปกคลุม เปลือกหุ้มเมล็ดมีเยื่อหุ้ม 2 ชั้น คือ ชั้นนอก (testa) และชั้นใน (tegmen)</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	<p>มะม่วงสามารถขยายพันธุ์ได้ด้วยวิธีการตอนกิ่ง ทาบกิ่ง การเพาะเมล็ด และการเปลี่ยนยอด โดยการปลูกช่วงต้นฤดูฝน เพื่อให้มะม่วงตั้งตัวได้เร็ว เนื่องจากอากาศและดินมีความชุ่มชื้นดี และเป็นการสะดวกที่ไม่ต้องรดน้ำในระยะแรก ส่วนระยะการปลูกมีอยู่ 2 ลักษณะคือ การปลูกชิดและการปลูกห่าง แต่ในปัจจุบันจะนิยมการปลูกระยะห่างมากกว่าเพราะลงทุนต่ำกว่าและดูแลรักษาง่ายกว่า ซึ่งปกติแล้วมักจะใช้ระยะปลูกประมาณ 6-10 x 6-10 เมตร ซึ่งจะปลูกได้ไร่ละประมาณ 16-25 ต้น</p> <p>สำหรับหลุมปลูกควรให้มีขนาดความกว้าง x ยาว x ลึก ไม่น้อยกว่า 30x30x30 ซม. โดยหากดินในพื้นที่ไม่อุดมสมบูรณ์ต้องขุดหลุมปลูกให้มีขนาดใหญ่ จากนั้นนำดินที่ขุดไปผสมกับปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก หรือนำดินที่อุดมสมบูรณ์มาใส่เพื่อให้มะม่วงในระยะแรกเจริญเติบโตได้ดี ส่วนการปลูกนั้นเมื่อขุดหลุมเตรียมไว้เรียบร้อยแล้วก็นำต้นกล้าลงปลูกจากนั้นกลบดินที่ผสมปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอกให้พูนสูงกว่าระดับดินเดิม 20-30 ซม. จากนั้นกลบดินให้แน่นรดน้ำให้ชุ่ม แล้วใช้ไม้รวกปักแล้วใช้เชือกมัดยึดกับลำต้นเพื่อกันลมโยก ถ้าแสงแดดจัดอาจพรางแสงด้วยวัสดุต่างๆ เช่น ทางมะพร้าว เป็นต้น</p>
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.disthai.com/17229789A1E0
QR code	

มะฮอกกานีใบใหญ่

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Swietenia macrophylla</i> King
ชื่อวงศ์ Family name	Meliaceae
ชื่อสามัญ Common name	Broad Leaf Mahogany, False Mahogany, Honduras Mahogany
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	เนื้อไม้มะฮอกกานีใบใหญ่มีสีแดงอมน้ำตาล มีแถบแวงสีทอง ขวางเส้นไมดูสวยงาม เลื่อยไสกบ ตบแต่งและขัดเงาได้ง่าย มีความทนทานต่อการทำลายของปลวกเนื้อไม้ยัดตะปูได้ดี มีตำหนิน้อย นิยมทำเฟอร์นิเจอร์ และใช้ก่อสร้างภายในได้ดี ไม้ขนาดเล็ก ทำปารเก๋ ขาตู้หรือโต๊ะทำตามปน เปยน บานประตู ต่อเรือ นอกจากนี้ยังใช้ทำผิวหนาไม้อัดและสามารถใช้ทำแป้น ไม้ขีดไฟได้ดี
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น ไม้ยืนต้นผลัดใบ สูง 15-25 เมตร ลำต้นตรง เปลือกสีน้ำตาลแดง ใบ ใบประกอบแบบขนนก เรียงสลับ ใบย่อยรูปรีเบี้ยว โคนเล็กน้อย มี 3-6 คู่ กว้าง 2.5-6 เซนติเมตร ยาว 6-15 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนแหลม ใบค่อนข้างหนา แผ่นใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน ใต้ใบสีเขียวอ่อน ดอก ดอกเป็นช่อแบบแยกแขนง ออกตามซอกใบใกล้ปลายกิ่ง ยาว 10-15 เซนติเมตร ดอกสีเหลืองอ่อนหรือเหลืองแกมเขียว กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบดอกรูปช้อน ปลายมน โคนดอกกลีบเชื่อมติดกัน ติดกับหลอดเกสรเพศผู้ ปลายเกสรเพศเมียกว้างแบน ฤดูกาลออกดอกช่วงเดือน พฤษภาคม-มิถุนายน
การกระจายพันธุ์ Distribution	เพาะเมล็ด ปักชำ
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/palm-cycad/137167.html
QR code	

รัตมา

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Parkinsonia aculeata</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	Fabaceae
ชื่อสามัญ Common name	Jerusalem thorn, Vedi-babhal
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	เป็นไม้ประดับ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น ไม้พุ่ม สูง 3-10 เมตร ทรงพุ่มโปร่ง กิ่งก้านลู่ลง ลำต้นและกิ่งมีหนาม ใบ ใบประกอบแบบขนนก ออกสลับใบย่อยขนาดเล็กจำนวนมาก รูปไข่ ยาว 0.2-0.6 เซนติเมตร ปลาย้านเรียงกันเป็นคู่ห่างๆ ดอก ดอกสีเหลือง กลิ่นหอม ออกเป็นช่อตามซอกใบ กลีบดอก 5 กลีบ กลีบหนึ่งยื่นออกมา มีประสีแดงเมื่อบาน เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5-2 เซนติเมตร เกสรตัวผู้ 10 อัน ออกดอกตลอดปี ผล เป็นฝัก กว้าง 0.6-0.8 เซนติเมตร ยาว 6-15 เซนติเมตร มีเมล็ด 2-10 เมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	เมล็ด, ตอนกิ่ง, ปักชำ
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.kasettambon.com
QR code	

ราชพฤกษ์ (เป็นพรรณไม้เดิมในโครงการ)

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Cassia fistula</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	Fabaceae
ชื่อสามัญ Common name	คูน/Golden shower/Golden shower/Indian laburnum/Pudding-pipe tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ฝักนำมาสกัดใช้เป็นส่วนผสมของสารฟอกหนัง (สารแทนนิน) ใช้ตกตะกอนโปรตีน ดอกใช้แก้ไข้ เป็นยาระบาย ขับพยาธิไส้เดือน เนื้อหุ้มเมล็ดใช้แก้ท้องผูก ขับเสมหะ และเมล็ดใช้สกัดเอายางเหนียว เป็นส่วนผสมของกาวในอุตสาหกรรมยา
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ต้นขนาดกลาง ผลัดใบ ความสูง : 5-15 ม. ทรงพุ่ม : เรือนยอดเป็นพุ่มกลม ขนาด 4-6 ม. ลำต้น : เปลือกเรียบเกลี้ยงสีเทาอ่อน สีเทาอมน้ำตาลหรือสีนวล ใบ : ใบประกอบแบบขนนกปลายคู่ ออกเรียงสลับ มีใบย่อย 3-8 คู่ เรียงตรงข้าม ใบรูปไข่แกมรูปขอบขนานปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบบางเกลี้ยงเป็นมัน ดอก : ดอกสีเหลืองออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกยาวตามซอกใบห้อยย้อยลง ช่อดอกโปร่ง ยาว 20-45 ซม. กลีบเลี้ยงและกลีบดอกมีอย่างละ 5 กลีบ ดอกบานเต็มที่กว้าง 5-8 ซม. ออกดอกช่วงเดือน ก.พ.-พ.ค. ผล : ผลเป็นฝักทรงกระบอก ผิวเกลี้ยงสีดำ ยาว 20-60 ซม. ห้อยลงจากกิ่ง เมล็ดรูปแบนมน สีน้ำตาลเป็นมัน อัตราการเจริญเติบโต : ปานกลาง ดิน : ทุกชนิด แต่ชอบดินร่วนปนทราย หนดินแลว น้ำ : ความชื้นน้อยถึงปานกลาง แสงแดด : เต็มวัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	เอเชียใต้ ทางตอนใต้ของประเทศปากีสถาน อินเดีย พม่า ศรีลังกา และ อินโดจีน พบกระจายทั่วไปตามป่าเบญจพรรณ หรือป่าเต็งรัง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชวมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชวมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

QR code	
---------	--

ลีลาวดี

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Plumeria obtusa</i> L. และ <i>Plumeria rubra</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	APOCYNACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Frangipani , Pagoda tree, Temple tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	เนื้อใบเป็นยาแก้ไอ ยาถ่าย ขับพยาธิ ไม้ประดับ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ลำต้น ไม้ยืนต้น ลำต้นสูงประมาณ 1-2 เมตร เส้นรอบวงประมาณ 20-25 เซนติเมตร ลำต้นสีเทา ผิวลำต้นตะปุ่มตะป่ำ ใบ ใบเดี่ยว การเรียงของใบเรียงแบบขนนก ใบรูปใบหอก ปลายใบติ่งแหลม โคนใบรูปลิ้ม ขอบใบเรียบ เนื้อใบคล้ายเยื่อ ใบเรียงแบบวงรอบ ด้านบนแผ่นใบเกลี้ยง ใบด้านบนสีเขียวเข้ม ท้องใบสีเขียว ใบอ่อนสีเขียวอ่อน ใบแก่สีเขียวเข้ม ใบกว้างประมาณ 8-10 เซนติเมตร ยาวประมาณ 20-25 เซนติเมตร ดอก ดอกช่อแยกแขนง กลีบดอกในตาดอกเรียงซ้อนเหลื่อมกัน ดอกสมมาตรด้านข้าง วงกลีบดอกเชื่อมติดกันแบบดอกเข็ม กลีบดอกสีขาวเหลือง กลีบดอก 5 กลีบ เกสรตัวผู้ 5 อัน เกสรตัวเมีย 1 อัน ผล ผลแห้งแก่แตก ฝักแบบถั่ว แตกตามรอยประสาน ผลอ่อนสีเขียว ผลสุกสีแดง ผลแก่สีแดงถึงดำ ผลกว้างประมาณ 2-3 เซนติเมตร เมล็ด มีลักษณะแบน มีเมล็ดประมาณ 25-100 เมล็ดต่อฝัก เมล็ดมีปีกติดด้านใดด้านหนึ่งของเมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	การเพาะเมล็ด การปักชำ การติดตา
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://buildings.oop.cmu.ac.th/plant/index.php?op=plants&do=treedetail&treid=795
QR code	

สะเดา

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Azadirachta indica</i> A. Juss. var. <i>siamensis</i> Valetton
ชื่อวงศ์ Family name	MELIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Siamese neem tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<p>ใบอ่อนหรือยอด รสขม แก้โรคผิวหนัง แก้ น้ำเหลืองเสีย พุพอง เป็นยาขับปัสสาวะ รักษาไข้มาลาเรีย บำรุงธาตุ ช่วยย่อยอาหาร</p> <p>ใบแก่ รสขม มีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรีย และฆ่าแมลงศัตรูพืช ใช้ใบสด 2 - 3 กำมือ โขลกผสมน้ำทาให้ทั่วศีรษะรักษาเหา</p> <p>ก้านใบ รสขม แก้ไข้ป่า แก้ไข้ทุกชนิด แก้ร้อนใน กระหายน้ำ บำรุงน้ำดี</p> <p>เปลือกต้น รสขมฝาดเย็น เป็นยาขมเจริญอาหาร ต้มดื่มแก้บิดมูกเลือด แก้ท้องร่วง แก้ไข้ แก้กระษัย</p> <p>กระพี้ รสขม แก้ปวดหลัง บำรุงน้ำดี แก้ตีพิการ</p> <p>แก่น รสขมฝาดเย็น แก้ไข้จับสั่น แก้ไข้ตัวร้อน แก้คลื่นไส้ อาเจียน บำรุงโลหิต</p> <p>ดอก รสขม แก้ริดสีดวง บำรุงธาตุ แก้พิษโลหิต พิษกำเดา</p> <p>ผล รสขมเย็น บำรุงหัวใจให้เด่นเป็นปกติ ฆ่าแมลงศัตรูพืช</p> <p>ผลอ่อน รสขมปร่า ฆ่าพยาธิ แก้ริดสีดวง แก้ปัสสาวะผิดปกติ</p> <p>เมล็ด รักษาโรคผิวหนัง ขับพยาธิ เป็นยาฆ่าแมลง เป็นยาถ่ายพยาธิและยาระบาย</p> <p>ราก รสขมฝาดเย็น แก้เสมหะที่เกาะแน่นในอก แก้เสมหะจุกคอ</p> <p>เปลือกราก รสขมฝาด แก้โรคผิวหนัง แก้ไข้ ทำให้อาเจียน</p> <p>น้ำยาง รสขมเย็น ดับพิษร้อน ถอนพิษไข้</p> <p>น้ำมันจากเมล็ด รักษาโรคผิวหนัง และยาฆ่าแมลง</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ไม้ต้น ขนาดกลาง สูงประมาณ 5 - 15 เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาลเทาหรือเทาปนดำ ลักษณะแตกเป็นร่องตามยาว แตกกิ่งก้านสาขามากมาย บางต้นก็เป็นทรงพุ่ม</p> <p>ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนก ออกเรียงแบบสลับ ลักษณะใบรูปใบหอกแกมรูปไข่ โคนใบเฉียง ขอบใบเป็นจักฟันเลื่อย ปลายใบแหลมหรือเรียวแหลม ยอดอ่อนหรือใบที่แตกใหม่มีสีน้ำตาลแดง เส้นกลางใบและเส้นแขนงใบสีเขียวปนขาว มองเห็นได้ชัด แผ่นใบสีเขียวเข้ม เป็นมัน</p> <p>ดอก ออกดอกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนงตามปลายกิ่งตรงซอกระหว่างก้านใบกับกิ่ง ออกดอกพร้อมใบอ่อน ดอกมีขนาดเล็กแบบสมมาตรตามรัศมี รูปกรวย มีกลีบดอก 5 กลีบสีขาวนวล ก้านชูเกสรตัวผู้รวมกับเป็นเกสร</p> <p>ผล ลักษณะผลสตรูบทรงกลมรี ผิวเรียบสีเขียวอ่อน ผลแก่สีเหลืองส้ม เมล็ดแข็ง และมีเมล็ดเดี่ยว รูปรี</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://pharmacy.su.ac.th/herbmed/herb/text/herb_detail.php?herbID=276
QR code	

สาละลังกา

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Couropita guianensis</i> Abul
ชื่อวงศ์ Family name	Lecythidaceae
ชื่อสามัญ Common name	Cannon - ball Tree
ชื่ออื่นๆ Other names	ลูกปืนใหญ่
การใช้ประโยชน์ Utilization	ต้นสาละลังกาเป็นไม้ยืนต้นประดับ เนื้อไม้ของต้นสาละลังกาเป็นไม้เนื้อแข็ง ชาวอินเดียนิยมนำมาสร้างบ้านเรือน ต่อเรือ หรือเฟอเนเจอร์ต่างๆ เมล็ดนำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ น้ำมันที่ได้จากเมล็ดนำมาทำเนย น้ำมันตะเกียง และสบู่ และต้นสาละลังกามีสรรพคุณด้านพืชสมุนไพร คือ อยางใช้เป็นยาสมานแผล ยาห้ามเลือด ใช้แก้โรคผิวหนัง ตุ่มพุพอง โรคนิฟิลิส โภโกเรีย วัณโรค โรคท้องร่วง บิด และโรคหูดอักเสบ เป็นต้น ส่วนผลของต้นใช้แก้โรคท้องเสียและท้องร่วง
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 15-25 เมตร ไม้ผลัดใบ ลำต้น สีน้ำตาลแกมเทา แตกเป็นร่องและสะเก็ด ใบ ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ เป็นกระจุกที่ปลายกิ่ง รูปขอบขนานหรือรูปใบหอกแกมรูปไข่ กว้าง 5 – 8 เซนติเมตร ยาว 12 – 25 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบสอบหรือมน ขอบใบจักตื้น ก้านใบยาว 1-2 เซนติเมตร ดอก ออกดอกเป็นช่อขนาดใหญ่ตามลำต้น ช่อดอกยาว ปลายช่อดอกโน้มลง เส้นผ่านศูนย์กลางดอก 5 – 10 เซนติเมตร กลีบดอกหนา 4 – 6 กลีบ มีกลิ่นหอม กลีบดอกโค้งมนสีแดงอมชมพู โคนกลีบสีเหลือง ทอยอบานจากโคนช่อไปหาปลายช่อ เกสรเพศผู้อยู่กลางดอก โคนติดกัน ปลายแยกเป็นเส้นโค้งจำนวนมาก สีชมพูแกมเหลือง ออกดอกตลอดปี ผล ผลแก่มีสีน้ำตาลเข้มทรงกลม เปลือกแข็ง เส้นผ่านศูนย์กลาง 10-20 เซนติเมตร เมล็ด
ลักษณะวิสัย Habitat	ป่าฝนเขตร้อน
การกระจายพันธุ์ Distribution	มีถิ่นกำเนิดแถบอเมริกากลางและอเมริกาใต้ประเทศโคลัมเบีย เวเนซุเอลา กิยาน่า สุรินัม เอกวาดอร์ เปรู บราซิล
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

เสลา

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Lagerstroemia loudonii</i> Teijsm & Binn.
ชื่อวงศ์ Family name	Lythraceae
ชื่อสามัญ Common name	เกรียบ/ตะเกรียบ/ตะแบกขน/เสลาใบใหญ่/อินทรีชิต/Thai Bungor
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	นิยมนำเนื้อ ไม้มาแกะสลัก
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ไม้ต้นขนาดกลาง ผลัดใบความสูง: 10 - 20 เมตร</p> <p>ลำต้น : เปลือกต้นสีเทาเข้มเกือบดำ ผิวขรุขระ มีรอยแตกเป็นทางยาว กิ่งโน้มลงต่ำ</p> <p>ใบ : ใบเดี่ยวเรียงตรงข้าม รูปไข่แกมรูปขอบขนาน กว้าง 6 - 10 เซนติเมตร ยาว 16 - 24 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลมเป็นติ่ง โคนใบมน แผ่นใบค่อนข้างหนา มีขนนุ่มทั้งสองด้าน</p> <p>ดอก : ออกเป็นช่อแยกแขนงตามกิ่งดูเป็นกลุ่มก้อน เส้นผ่านศูนย์กลางดอก 3 - 4 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 5 - 8 กลีบ กลีบดอก 6 กลีบ ทรงกลม โคนคอดเป็นก้านสั้นๆ มีหลายสี เช่น สีม่วง ม่วงอมแดง ขาว หรืออาจมีทั้งสีขาวและม่วง กลีบดอกบาง ยับย่น ขอบกลีบย้วย ออกดอกเดือนธันวาคม - มีนาคม</p> <p>ทรงพุ่ม : กลมหรือทรงกระบอก หนาที่ใบ</p> <p>ผล : ผลรูปกลมรี ยาว 1.5 - 2 เซนติเมตร เปลือกแข็ง เมื่อแก่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำและแตกออกเป็น 5 - 6 พู เมล็ดจำนวนมาก สีน้ำตาลเข้ม มีปีก</p> <p>ดิน : ดินร่วน</p> <p>น้ำ : ปานกลาง</p> <p>แสงแดด : ตลอดวัน</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	เพาะเมล็ด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/flowers/137087.html
QR code	

โสกน้ำ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Saraca indica</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE
ชื่อสามัญ Common name	ชุมแสงน้ำ/ส้มสุก/โสก/สกน้ำ/Asoka/Asoka Tree/Saraca/Sorrowless tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ตัดดอก บำรุงธาตุแก้ไอและขับเสมหะขนาดกลาง สูงถึง 20 เมตร ไม้ผลัดใบ เรือนยอดทรงกลมพุ่มทึบ ปลายกิ่งห้อยย้อยลู่ลงเปลือกเรียบสีน้ำตาลเข้มหรือแตกเป็นร่องตื้นตามยาวและขวางลำต้น ใบ ใบประกอบแบบขนนก ปลายคู่ เรียงสลับ ยาว 10-50 เซนติเมตร ใบย่อย 1-7 คู่ เรียงสลับ ใบรูปรีแกมรูปไข่หรือรูปใบหอก กว้าง 2-10 เซนติเมตร ยาว 5-30 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบมน รูปรีหรือรูปหัวใจ แผ่นใบหนาและนิ่มสีขาวห้อยย้อยลง เส้นแขนงใบข้างละ 8-10 เส้น ก้านใบย่อยยาว 2-3 มิลลิเมตร ดอก สีส้มหรือแดง มีกลิ่นหอม ออกเป็นช่อแบบช่อเชิงหลั่นที่ปลายกิ่ง กลีบเป็นหลอดเรียวยาว 1-2 เซนติเมตร ปลายแยกเป็น 4 แฉก รูปไข่กลับแกมรูปขอบขนาน ปลายมนสีส้มหรือแดง เกสรเพศผู้ 6-8 อัน อับเรณูสีม่วง ก้านชูเกสรยาวพันหลอดดอกออกมามาก ดอกบานเต็มที่กว้าง 1.2-1.5 เซนติเมตร ผล ฝักแห้งแบน กว้าง 2-6 เซนติเมตร ยาว 6-30 เซนติเมตร ฝักแก่จะแตก 2 ด้าน เมล็ดรูปไข่แบนมี 1-3 เมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/perennial/137510
QR code	

หางนกยูงฝรั่ง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Delonix regia</i> (Bojer Ex Hook.) Rafin
ชื่อวงศ์ Family name	Leguminosae - Caesalpinioideae
ชื่อสามัญ Common name	Flambuoyant tree, Flame of the forest, Peacock flower
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น : ลำต้นเกลี้ยง เปลือกต้นเรียบสีน้ำตาลอ่อนถึงสีน้ำตาลเข้ม โคนต้นเป็นพุ่มอน มักมีรากไหล่พื้นดินออกโดยรอบเมื่อโตเต็มที่ ระบบรากแข็งแรง</p> <p>ใบ : ใบประกอบแบบขนนกสองชั้นปลายคู่ เรียงสลับ ใบย่อยขนาดเล็กจำนวนมาก</p> <p>ดอก : ดอกเป็นช่อเชิงหลั่นขนาดใหญ่ ออกที่ปลายกิ่งหรือกิ่งข้าง กลีบดอก 5 กลีบ ขนาดไม่เท่ากัน มีหลายสี คือ สีแดงอมส้ม ส้ม เหลือง ออกดอกเดือนเมษายน – มิถุนายน</p> <p>ผล : ฝักแห้ง แตกเป็น 2 ซีก กว้าง 5 – 6 เซนติเมตร ยาว 40 – 60 เซนติเมตร เปลือกแข็ง ฝักแก่สีน้ำตาลเข้มเกือบดำและแตกออก</p> <p>รูปทรง ร่ม ความสูง 12-18 เมตร</p> <p>อัตราการเจริญเติบโต : เร็ว</p> <p>ดิน : ดินทุกประเภท</p> <p>น้ำ : ปานกลาง ทนแล้ง</p> <p>แสงแดด : ตลอดวัน</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	ใช้เมล็ดเป็นหลัก และสามารถใช้วิธีติดตา ต่อกิ่ง เสียบยอด (ที่จะทำให้ไม่กลายเป็นพันธุ์) และขึ้นได้ดีในดินทั่วไป
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/orchid/137081.html
QR code	

เหลืองปรีดียาธร

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Tabebuia argentea</i> Britton
ชื่อวงศ์ Family name	BIGNONIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Paraguayan Silver Trumpet Tree / Silver Trumpet Tree / Tree of Gold
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกประดับสวน เป็นกลุ่มหรือต้นเดี่ยว ในสนามหรือมุมอาคาร ดอกและใบสวยงาม เหมาะกับสวนธรรมชาติ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ต้นขนาดเล็ก สูงไม่เกิน 8 เมตร ใบ : ประกอบแบบนิ้วมือ ใบย่อย 5-7 ใบ กว้าง 2-4 เซนติเมตร ยาว 6-18 เซนติเมตร รูปรีแกมรูปขอบขนาน ปลายใบและโคนใบมน ขอบใบเรียบ ก้านใบย่อยยาว 0.5-4 เซนติเมตร ดอก : เป็นช่อกระจุก สีเหลือง ออกที่ปลายกิ่ง ดอกย่อย 6-10 ดอก กลีบเลี้ยงเชื่อมติดเป็นรูปถ้วย ปลายแยก 5 แฉก กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นกรวย ปลายแยกเป็น 5 กลีบ รูปกลมมน เนื้องกลีบบาง เกสรเพศผู้ 4 อัน ติดเป็นคู่ยาวไม่เท่ากัน อับเรณูสีขาว รั้งไขเหนียวงกลีบ ออกดอกช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ผล : แห้งแตก ยาว 10 เซนติเมตร รูปทรงกระบอก สีน้ำตาลเทา เมล็ดมีปีก สีขาว จำนวนมาก
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปลูกประดับสวนทั้งแบบต้นเดี่ยว เป็นกลุ่ม ในสนามหรือมุมอาคาร เหมาะกับสวนธรรมชาติ ระยะเวลาปลูกเพื่อการจัดสวน ถู 3-5 ม. ห่าง 6-8 ม.
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/annual/138460.html
QR code	

อินจัน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Diospyros decandra</i> Lour.
ชื่อวงศ์ Family name	EBENACEAE
ชื่อสามัญ Common name	จัน จันขาว จันลูกหอม จันโอ อิน
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	จัดเป็นพืชสมุนไพร ผลมีสารต้านอนุมูลอิสระ มีสรรพคุณแก้อาการนอนไม่หลับ แก้อ่อนเพลีย บำรุงกำลัง เนื้อไม้และแก่น มีสรรพคุณแก้ร้อนใน บำรุงหัวใจและตับ ผลดิบสามารถนำมาตำสับตำได้ ผลสุกรับประทาน สดหรือทำขนม น้ำกะทิได้ นิยมปลูกเป็นไม้ประดับ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น ไม้ต้นขนาดกลาง ไม่ผลัดใบ สูงประมาณ 10 – 20 เมตร ทรงต้นเป็นทรงกระสวย เปลือกต้นเรียบ สีน้ำตาลอมเทา กิ่งอ่อนยอดอ่อน มีขนสีน้ำตาลปกคลุม กิ่งก้านเหนียว ลำต้นตรง ใบ ใบเดี่ยว (simple leaf) เรียงสลับระนาบเดียว (distichous) รูปรี (elliptic) หรือรูปขอบขนาน (oblong) ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบเรียบเป็นมันลื่น สีเขียวเข้ม กว้าง 2.5 – 3 ซม. ยาว 7 – 10 ซม. ใบอ่อนมีขนสีแดงปกคลุม ดอก ดอกแยกเพศอยู่บนต้นเดียวกัน สีขาวนวล หรือสีเหลืองอ่อน มีกลิ่นหอม ดอกช่อ ขึ้นอยู่กับเป็นดอกเพศผู้หรือเพศเมีย ผล ผลเดี่ยว (simple fruit) แบบเบอร์รี่ (berry) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 – 5 ซม. มีทั้งผลกลมหรือผลแป้น ผิวผลเรียบ มีก้านเลี้ยงติดที่ผล ผลอ่อนมีสีเขียวเมื่อสุกมีสีเหลือง เนื้อนุ่ม มีกลิ่นหอม ถ้าเป็นชนิดผลแป้นเมล็ดจะลีบ มีรอยบุ๋มตรงกลางผล ไม่มีเมล็ด เรียก “จันอิน” หรือ “ลูกจัน” ถ้าผลกลมจะมีเมล็ด เรียก “จันโอ” หรือ “ลูกอิน” เมล็ดมีเอนโดสเปิร์มเรียบ (albuminous seed) ลักษณะกลมรี สีน้ำตาลเป็นเมล็ดแบบสมบูรณเพศ สามารถนำไปขยายพันธุ์ได้ ออกดอกและติดผล มิถุนายน – กันยายน
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

พรรณไม้ใหม่

กระชาย

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Boesenbergia rotunda</i> (L.) Mansf.
ชื่อวงศ์ Family name	ZINGIBERACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Fingerroot, Chinese ginger, Chinese keys, Galingale
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<p>เหง้า (ลำต้นใต้ดิน) มีรสเผ็ดร้อนขม แก้โรคอันเกิดในปาก แก้มุตกิด แก้ลมอันบังเกิดแก่กองหทัยวาท แก้โรคในปากเปื่อย ปากแตกเป็นแผล ปากแห้ง ขับระดูขาว แก้ใจสั้นหวิว บำรุงหัวใจ แก้ไอ แก้ปวดมวลงท้อง ท้องร่วง รักษาอาการแน่น จุกเสียด ท้องอืด ท้องเฟ้อ ขับปัสสาวะรักษาโรคบิด แก้บิดมูกเลือด ปวดเบ่ง แก้ลำไส้ใหญ่อักเสบ บำรุงกำลัง ใช้ภายนอกรักษาโรคกลากเกลื้อน</p> <p>ราก (นมกระชาย) มีรสเผ็ดร้อนขม มีสรรพคุณคล้ายโสม แก้กามตายด้าน บำรุงความรู้สึกทางเพศ ทำให้กระชุ่มกระชวย โดยใช้นมกระชายตำและหัวคองสุรา หรือใช้เป็นยาอายุวัฒนะโดยทำเป็นยาลูกกลอน</p> <p>ใบ มีรสร้อนเผื่อน แก้โรคในปาก บำรุงธาตุ ถอนพิษต่างๆ</p>
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ไม้ล้มลุก มีลำต้นใต้ดินเรียกว่าเหง้า มีรากติดเป็นกระจุก เป็นที่สะสมอาหาร อวบน้ำ รูปทรงกระบอกปลายเรียวแหลม ผิวสีน้ำตาลอ่อน เนื้อสีเหลือง มีกลิ่นหอมเฉพาะ</p> <p>ใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ รูปรียาว กว้าง 4.5 – 10 ซม. ยาว 15 – 30 ซม. ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบ ก้านใบยาว 7 – 25 ซม. กาบใบสีชมพู</p> <p>ดอก ออกเป็นช่อ ออกแทรกระหว่างกาบใบ ช่อดอกยาวประมาณ 5 ซม. มีใบประดับสีม่วงแดงเรียงทแยงกัน กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 3 แฉก กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 3 แฉก ดอกที่ปลายช่อจะบานสวย กลีบดอกสีขาว หรือขาวอมชมพู ดอกบานทีละดอก มีลักษณะเป็นถุงแยกเป็น 2 กลีบ เกสรตัวผู้หมั่นด้านข้าง 2 อัน รูปรี สีขาวอมชมพู เกสรเพศผู้หมั่นที่มีลักษณะคล้ายกลีบปากขนาดใหญ่ สีชมพู</p> <p>ผล รูปรี เมื่อแก่แตกออกเป็น 3 ซีก</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมนังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมนังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://pharmacy.su.ac.th/herbmed/herb/text/herb_detail.php?herbID=4
QR code	

กล้วยน้ำว้า

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Musa sapientum</i> Linn , [Musa ABB group (triploid) cv. 'Nam Wa']
ชื่อวงศ์ Family name	Musaceae
ชื่อสามัญ Common name	Banana blossom, Banana, Cultivated banana
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยาระบายสำหรับผู้ที่มีอุจจาระแข็ง หรือเป็นริดสีดวงทวารขั้นเริ่มแรก 2. แก้ท้องเสียหิวปลี 3. แก้โรคโลหิตจาง 4. ลดน้ำตาลในเลือด 5. แก้โรคเกี่ยวกับลำไส้ 6. ใช้ป้องกัน บำบัด โรคแผลในกระเพาะอาหาร 7. ช่วยยับยั้งการหลั่งน้ำย่อยในกระเพาะอาหาร 8. รักษาอาการท้องเสีย บิดมูกเลือด 9. รักษาแผลเรื้อรัง แผลเน่าเปื่อย ผลติดเชื้อต่างๆ 10. ลดระดับคอเลสเตอรอล 11. ช่วยลดน้ำหนัก
ลักษณะ Habit	<p>กล้วยน้ำว้า เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว (ลำต้นสูง) 3.0- 4.5 เมตร ลำต้นแท้จะเป็นส่วนหัว (เหง้า)ที่อยู่เหนือดินเล็กน้อย หรือ ฝังอยู่ใต้ดิน เหง้ากล้วยน้ำว้าสามารถแตกหน่อแยกเป็นต้นใหม่ได้ ส่วนลำต้นเหนือดินที่เป็นลำต้นเทียมประกอบด้วยกาบใบ และใบ โดยกาบใบจะแทงออกจากเหง้าเรียงซ้อนกันแน่นเป็นวงกลมจนกลายเป็นลำต้นตามที่มองเห็น แผ่นกาบด้านบนที่มองเห็นจะมีสีเขียว และมีสีดำประเล็กน้อย กาบใบเป็นแผ่นโค้งเป็นรูปครึ่งวงกลม โดยมีแกนกลางเป็นกาบอ่อนเรียงซ้อนกัน แต่เมื่อกล้วยออกปลี (ดอก) แกนกลางจะกลายเป็นแกนกล้วยแทน ขนาดของลำต้นเทียมประมาณ 15-25 ซม. ส่วนรากกล้วยจะมีเพียงระบบรากแขนงที่แตกออกจากเหง้ากล้วย รากแขนงนี้มีลักษณะเป็นเปลือกหุ้มสีดำ แก่นรากมีสีขาว ขนาดของรากประมาณ 0.5-1 ซม. หรือ ขนาดประมาณเท่านี้วก้อย</p> <p>ใบกล้วยเป็นส่วนที่ตัดจากกาบกล้วย ประกอบด้วยส่วนก้านใบและใบ ก้านใบมีความยาวประมาณ 0.5-1 เมตร ถัดมาจะเป็นส่วนใบหรือเรียก ใบตอง ซึ่งเป็นแผ่นเดียวกัน ซ้าย-ขวา ที่ทอดยาวไปจนถึงปลายใบยาว 1.5-2 เมตร แผ่นใบหรือใบตองที่เป็นยอดอ่อนจะมีสีเขียวอ่อน และตั้งตรง เมื่อแก่จะมีสีเขียวสด และก้านใบโน้มลงด้านล่าง แผ่นใบมีลักษณะ</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารังผึ้งคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารังผึ้งคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>เรียบ แผ่นใบด้านบนมีสีเขียวสด และเป็นมัน ส่วนแผ่นใบด้านล่างมีสีเขียวอมเทา ความยาวของแผ่นใบแต่ละข้างจะยาวเท่ากันประมาณ 25-30 ซม.</p> <p>ดอก (ปลี) กล้ายจะแทงออกที่ปลายยอด มีลักษณะเป็นช่อห้อยลง เรียกว่า เครือกล้วย โดยเครือกล้วยประกอบด้วยใบประดับสีแดงหุ้มดอกไว้ เรียกว่า ปลีกล้วย มีลักษณะค่อนข้างป้อมเมื่อเทียบกับปลีกล้วยชนิดอื่น ใบประดับส่วนปลายมีวงง แผ่นใบประดับด้านนอกบริเวณส่วนบนมีสีแดงม่วง ส่วนล่างมีสีแดง แผ่นใบประดับด้านในมีสีเขียว ส่วนดอกที่อยู่ด้านในจะมีหลายดอกย่อยเรียงซ้อนกันเป็นแผง เรียกว่า หวี โดยกล้วยน้ำว้า 1 เครือจะมีหวีกล้วยประมาณ 7-12 หวี แต่ละหวี มีผลกล้วยประมาณ 10-16 ผล</p> <p>ผลกล้วยจะเจริญจากดอก ผลอ่อนมีลักษณะเปลือกผลสีเขียว และเป็นเหลี่ยม ผลห่ามจะมีเหลี่ยมน้อยหรืออวบกลม ไม่มีเหลี่ยม และจะมีสีเขียวอมเทา ส่วนผลสุก เปลือกผลจะค่อยเปลี่ยนเป็นสีเหลือง</p> <p>เนื้อกล้วยที่ถัดจากเปลือกผล เมื่อยังอ่อนจะมีสีขาว เนื้อแน่นเหนียว แต่หากสุกจะมีสีเหลืองอ่อน เนื้อสุกมีลักษณะอ่อนนุ่ม ให้รสหวาน แต่ไม่ส่งกลิ่นหอมเหมือนกล้วยชนิดอื่น เช่น กล้วยหอม</p>
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>การขยายพันธุ์กล้วยน้ำว้าสามารถทำได้ 2 วิธีคือ</p> <ol style="list-style-type: none">1.การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เป็นวิธีเพิ่มจำนวนกล้าพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว แต่เป็นวิธีที่นิยมใช้ในบางกลุ่มเท่านั้น โดยเฉพาะเกษตรกรหรือบริษัทที่ต้องการเหง้าพันธุ์จำนวนมาก2.การแยกหน่อหรือเหง้าปลุกการแยกหน่อหรือเหง้าปลุก เป็นวิธีการดั้งเดิมที่ใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ และปัจจุบันยังเป็นที่นิยมของเกษตรกร
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	https://www.disthai.com/16915273
QR code	

กล้วยไม้ตัดดอก สกุลหวาย

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Dendrobium</i> 'sonia'
ชื่อวงศ์ Family name	Orchidaceae
ชื่อสามัญ Common name	Dendrobium
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>กล้วยไม้สกุลหวาย เป็นกล้วยไม้สกุลใหญ่ที่สุด มีการแพร่กระจายพันธุ์ออกไปอย่างกว้างขวางในทวีปเอเชีย และหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก สำหรับกล้วยไม้สกุลหวายที่เป็นกล้วยไม้ที่อยู่ในป่าของไทยมีหลายชนิด อันได้แก่พวกเอื้องต่างๆ</p> <p>กล้วยไม้สกุลหวายชอบอากาศบริสุทธิ์ ดังนั้น ในฤดูร้อนควรเก็บไว้ในที่โล่ง พร้อมการปกป้องจากแสงแดดโดยตรง ใบเป็นตัวบ่งชี้ช่วยในการตรวจสอบว่า กล้วยไม้ได้รับแสงมากเกินไปหรือไม่ แสงที่ดี ใบไม้ของดอกไม้จะเป็นสีเขียวอ่อน หากใบเปลี่ยนเป็นสีเข้มหรือสีเหลือง แสดงว่าพืชไม่มีแสงเพียงพอ การเปลี่ยนแปลงของแสงอย่างรวดเร็วอาจทำให้ดอกตูมร่วง</p> <p>การรดน้ำ ถ้าปลูกในกระถาง ควรรดน้ำทุกๆ 2 วัน และควรมีรูในกระถางดอกไม้ด้านล่าง เพื่อให้น้ำไหลออก ถ้าอยู่ในแปลง ให้รดน้ำทุกวัน หากกล้วยไม้เติบโตในบล็อก แต่ทุกครั้งก่อนที่จะรดน้ำต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าพื้นผิวที่วางบล็อกนั้นแห้ง</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	<p>การดูแลรักษา</p> <p>1. การให้น้ำ</p> <p>มีค่าความเป็นกรด - ด่าง (pH) ของน้ำระหว่าง 5.2 – 6.2 และค่าการนำไฟฟ้า(EC) ไม่เกิน 750 ไมโครโมห์ต่อเซนติเมตร และควรให้น้ำวันละครั้ง ระหว่างเวลา 6.00 – 9.00 น. หากมีฝนตกควรงดให้น้ำจนกว่าเครื่องปลูกจะแห้ง ส่วนในฤดูแล้งอาจให้น้ำเพิ่มอีก 1 ครั้งในตอนบ่าย แต่ไม่ควรให้หลังเวลา 15.00 น. เพื่อให้เครื่องปลูกแห้งก่อนค้ำย</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมงคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมงคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>2.การให้ปุ๋ย</p> <p>ฉีดพ่นทางใบด้วยปุ๋ยเกล็ดหรือปุ๋ยที่ให้ทางระบบน้ำ โดยควรให้ปุ๋ยทั่วถึงทั้งต้นราก และใบ ยกเว้นดอก การให้ปุ๋ยควรให้ปุ๋ยในวันที่มีแสงแดด ดังนี้</p> <p>- ระยะก่อนออกดอก ใช้ปุ๋ยทางใบสูตร 20-20-20 หรือ สูตร 21-21-21 จำนวน 2 ครั้ง สลับสูตร 30-10-10 หรือสูตร 30-20-10 อัตราไร่ละ 250 - 300กรัมต่อน้ำ 200 ลิตร ทุก 7 วัน</p>
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

กล้วยไม้สกุลมอคคารา

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	Orchidaceae sp.
ชื่อวงศ์ Family name	Orchidaceae
ชื่อสามัญ Common name	Mokara
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ประดับตกแต่งสถานที่ และตัดดอกเพื่อนำมาจัดดอกไม้
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	กล้วยไม้สกุลมอคคารา เป็นกล้วยไม้ประเภทไม้แตกกอ มีรากอากาศ เป็นกล้วยไม้ลูกผสมที่เกิดจากการผสมข้ามของ กล้วยไม้ 3 สกุล คือ Arachnis (กล้วยไม้สกุลแมลงปอ) x Ascocentrum (กล้วยไม้สกุลเข็ม) x Vanda (กล้วยไม้สกุลแวนด้า) มอคคาราชอบแดด และออกดอกได้ง่ายกว่ากล้วยไม้ในสกุลอื่น การให้น้ำ ควรรดน้ำวันละ 2 ครั้งทุกวัน ทุกครั้งควรรดให้ชุ่ม โดยรอบเช้าเวลาที่เหมาะสมประมาณ 7.00-9.00 น. และรอบบ่ายเวลา 14.00 น. ฤดูฝนให้น้ำวันละ 1 ครั้ง การให้ปุ๋ย 7 วันครั้งด้วยปุ๋ยเกล็ด โดยให้ปุ๋ยทั่วถึงทั้งต้น ราก และใบ ควรให้ปุ๋ยวันที่มีแสงแดด และในระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น ให้ก่อนออกดอกและหลังออกดอก 1 ครั้ง แต่หากเป็นกล้วยไม้เล็ก ไม่ควรให้ปุ๋ยเร่งดอก เพราะอาจทำให้ต้นและดอกแคระแกรน อีกทั้งจะทำให้ช่อดอกไม่ยืต ต้นไม้โต และดอกเปราะบาง
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

กะเพรา

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Ocimum tenuiflorum</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	Lamiaceae
ชื่อสามัญ Common name	กอมก้อ/กอมก้อตง/กะเพราชน/กะเพราขาว/กะเพราแดง/ห่อถั่วชู/ห่อ ตุปูลู/อิมคิมหล่า/ฮีตู่ไทย/Holy Basil/Sacred Basil
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	-ใช้ทำเป็นยาอายุวัฒนะ (the elixir of life) -ช่วยทำให้ร่างกายอบอุ่นและป้องกันอาการหวัดได้ (ใบ) -กะเพราเป็นส่วนประกอบของยาสมุนไพรหลายชนิด เช่น ยารักษาตาน ขโมยสำหรับเด็ก ยาแก้ทางเด็ก ฯลฯ -รากแห้งนำมาชงหรือต้มกับน้ำร้อนดื่ม ช่วยแก้โรคธาตุพิการ (ราก) -ช่วยบำรุงธาตุไฟ (ใบ) -ช่วยแก้อาการคลื่นเหียนอาเจียน (ใบ) -ช่วยแก้อาการปวดด้วยการใช้ใบกะเพรามาคั้นรับประทานสด 1 ถ้วย ตะไล -จะช่วยแก้อาการปวดมวนท้องได้เป็นอย่างดี (ใบ) -ช่วยขับลมแก้อาการปวดท้องอุจจาระ (ใบ) - ใบกะเพราที่มีสรรพคุณช่วยขับลมในกระเพาะ (ใบ) -ช่วยแก้อาการจุกเสียดแน่นท้อง (ใบ)
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้พุ่ม อายุ 1-2 ปี ลำต้น: พุ่มสูง 50-75 เซนติเมตร ลำต้นและกิ่งก้านเป็นเหลี่ยม มีขน ใบ: ใบรูปไข่แกมรี มีขนนุ่มทั่วใบ มีกลิ่นหอม ดอก: ดอกออกเป็นช่อคล้ายฉัตร ดอกรูปปาก กะเพรามี 2 ชนิด คือ กะเพราขาว มีกิ่งก้านใบและช่อดอกสีเขียว และกะเพราแดง มีกิ่งก้านใบ และช่อดอกสีม่วงแดง
การกระจายพันธุ์ Distribution	อัตราการเจริญเติบโต: เร็ว ดิน: ชอบดินร่วนระบายน้ำดี แสงแดด: แสงแดดรำไร – จัด น้ำ: ปานกลาง การขยายพันธุ์: เพาะเมล็ด ปักชำกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://medthai.com
QR code	

กันเกรา

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Fagraea fragrans</i> Roxb.
ชื่อวงศ์ Family name	Gentianaceae
ชื่อสามัญ Common name	ตำเสา/มันปลา/ Common Tembusu
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ตำรายาไทย ใบ แก้ไข้มาลาเรีย แก้หอบหืด บำรุงธาตุ และรักษาโรคผิวหนังพุพอง แก่น รสมันผาดขม บำรุงร่างกาย บำรุงธาตุ บำรุงไข่มັນ เป็นยาอายุวัฒนะ แก้ไข้จับสั่น หืด ไอ แก้วริดสีดวง แก้ก้องมาน แก้ก้องเดิน มูกเลือด แก้พิษฝีดาษ แก้แน่นหน้าอก บำรุงม้าม บำรุงโลหิต ขับลม แก้โลหิตพิการ แก้ปวดแสบปวดร้อน ตามผิวหนังและร่างกาย เป็นยาอายุวัฒนะ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้ต้น ความสูง: 8 - 25 เมตร ทรงพุ่ม: เรือนยอดรูปไข่ ทรงพุ่มแน่นทึบ ลำต้น: เปลือกต้นสีน้ำตาลเข้ม แตกเป็นร่องลึก ใบ: ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปรีหรือรูปขอบขนาน กว้าง 2.5 - 3.5 เซนติเมตร ยาว 8 - 11 เซนติเมตร สีเขียวเข้มเป็นมัน ปลายใบแหลม โคนใบสอบ แผ่นใบสีเขียวเป็นมัน ดอก: ออกเป็นช่อกระจุกที่ปลายยอด แต่ละช่อมี 15 - 25 ดอก เมื่อเริ่มบานดอกสีขาว จากนั้นเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ดอกรูปแตร ปลายแยกเป็น 5 กลีบ ออกดอกเดือนเมษายน - มิถุนายน ส่งกลิ่นหอมตลอดวัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	เหมาะปลูกในสวนสาธารณะหรือบริเวณบ้านที่มีพื้นที่กว้าง เป็นไม้มงคลหนึ่งในเก้าชนิดที่ใช้รองกันหลุมก่อนลงเสาเอกของบ้าน นิยมปลูกทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เชื่อว่าช่วยปกป้องคุ้มภัย
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เกด

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Manilkara hexandra</i>
ชื่อวงศ์ Family name	SAPOTACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Milkey Tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ผลสุกรสหวานรับประทานได้ เนื้อไม้เป็นคลื่น แตกและบิดงายส่วนใหญ่จึงใช้เป็นสลักแทนตะปูสำหรับติดกระดานกับโครงเรือ เครื่องมือแกะสลัก และทำฟืน
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	เป็นต้นไม้ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ มีน้ำยางขาว สูง 15-25 เมตร เรือนยอดแน่นทึบเป็นพุ่มกลม ลำต้น และกิ่งมักคดงอ เปลือกนอกสีน้ำตาลอมเทาหรือสีคล้ำ แตกเป็นสะเก็ดสีเหลืองหรือแตกเป็นร่องลึกตามยาว เปลือกในสีแดงอมน้ำตาลหรือชมพู ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับเป็นกลุ่มตอนปลายกิ่ง รูปไข่กลับหรือรูปรีแกมรูปไข่กลับ กว้าง 2.5-6 เซนติเมตร ยาว 5-12 เซนติเมตร ปลายมนกว้าง และหยักเว้า โคนสอบ ขอบเรียบ แผ่นใบหนา ด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน ด้านล่างสีนวล เส้นแขนงใบเรียงขนานกันถี่เห็นไม่ชัด ก้านใบยาว 1.6-2 เซนติเมตร ดอกเดี่ยวหรือเป็นช่อกระจุกสั้น ออกตามง่ามใบและเหนือรอยแผลใบปลายดอกซี่ง ดอกสีเหลืองอ่อน กลิ่นหอมเล็กน้อย กลีบเลี้ยง 6 กลีบ เรียงเป็น 2 วง วงละ 3 กลีบ กลีบดอกโคนติดกันเป็นหลอดสั้นๆ ปลายแยกเป็นแฉกรูปใบหอก 6 แฉก เกสรเพศผู้สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์อย่างละ 6 อัน เรียงสลับกัน รังไข่มีขนนุ่มทั่วไป ผลกลมรี กว้าง 0.9-1.1 เซนติเมตร ยาว 1.4-2 เซนติเมตร ส่วนบนมีก้านเกสรเพศเมียติดค้างอยู่เป็นติ่งแหลม ฐานผลมีกลีบเลี้ยงที่เจริญขึ้นมารองรับ ผลสุกสีเหลืองหรือเหลืองอมส้ม เนื้อนุ่ม มี 1-2 เมล็ด เมล็ดแข็ง สีนน้ำตาลแดงเป็นมัน รูปไข่ ยาว 1-1.5 เซนติเมตร
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://www.dnp.go.th/EPAC/province_plant/prajuab.htm
QR code	

แก้ว

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Murraya paniculata</i> (L.) Jack
ชื่อวงศ์ Family name	Rutaceae
ชื่อสามัญ Common name	แก้วขาว/แก้วพริก/แก้วลาย/Andaman Satinwood/Chinese Box/Orange Jessamine
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	แก้วเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลางลำต้นมีความสูงประมาณ 5-10 เมตร เปลือกลำต้นสีขาวปนเทา ลำต้นแตกเป็นสะเก็ดเป็นร่องตามยาว การแตกกิ่งก้านของทรงพุ่มไม่ค่อยเป็นระเบียบ ใบออกเป็นช่อเป็นแผง ออกใบเรียงสลับกัน ช่อหนึ่งประกอบด้วยใบย่อยประมาณ 4-8 ใบ ใบเป็นมันสีเขียวเข้ม ขยี้ดูจะมีกลิ่นฉุนแรงขอบใบเรียบเป็นคลื่นเล็กน้อย ขนาดของใบกว้างประมาณ 2-4 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3-6 เซนติเมตร ออกดอกเป็นช่อใหญ่ ช่อสั้นออกตามปลายกิ่งหรือยอด ช่อหนึ่งมีดอกประมาณ 5-10 ดอก แต่ละดอกมีกลีบดอก 5 กลีบ ดอกสีขาว กลิ่นหอม ดอกบานเต็มที่กว้างประมาณ 2-3 เซนติเมตร ผลรูปไข่ รีปลายทู่ มีสีส้ม ภายในมีเมล็ด 1-2 เมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	เป็นไม้ทนแล้ง นิยมปลูกเป็นไม้ประดับกลางแจ้ง ไม้กระถาง หรือไม้ประดับรั้ว แต่ต้องหมั่นตัดแต่งจะได้ทรงพุ่มสวยงามและออกดอกทั่วต้น ปัจจุบันมีพันธุ์แคระที่มีใบเล็กเพียง 5 มิลลิเมตร เรียกกันทั่วไปว่า “แก้วแคระ” นิยมนำไปทำบอนไซ ส่วนของดอกใช้สกัดน้ำมันหอมระเหย ประุงน้ำหอมแต่งกลิ่นเครื่องสำอาง ใบใช้ปรุงเป็นยาขับโลหิตสำหรับสตรี แก้อาการจุกเสียดแน่นท้อง
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

โกฐจุฬาลัมพา

สถานะการอนุรักษ์ (Conservation Status)	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Artemisia vulgaris</i> Linn. หรือ <i>Eupatorium capillifolium</i> (Lamk.) Small
ชื่อวงศ์ Family name	COMPOSITAE
ชื่อสามัญ Common name	Artemisia
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	-ทั้งต้น รสขม ร้อน แก้ไข้ที่มีเม็ดผื่นตามตัว เช่น ไข้หัด สุกใส เป็นต้น แก้ไข้ใน -ใบ รสขม ร้อน เป็นยาขับลมในลำไส้ ขับปัสสาวะ ขับเหงื่อ ทำให้ ประจำเดือนมาปกติ เป็นยาถ่ายน้ำเหลืองเสีย ถ่ายพยาธิ แก้ท้องร่วง ไข้ซ้อ อักเสบ อาเจียน เป็นยาบำรุง ระบายอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ บำรุงมดลูก ระงับอาการปวดท้องและอาการเจ็บท้องคลอดบุตร ใช้ภายนอก เป็นยาพอก แก้ปวดศีรษะ รักษาบาดแผลเรื้อรัง โขลกผสมกับเกลือใส่น้ำเคี่ยวแก้อาการ เคล็ดบวม ใช้สูบควันแก้โรคหืด
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้นโกฐจุฬาลัมพา เป็นไม้ล้มลุกมีอายุปีเดียว ลำต้นสูง 0.7-1.6 เมตร แตกกิ่ง มาก ทั้งต้นมีกลิ่นแรง มีขนขึ้นประปราย หลุดร่วงได้ง่าย - ใบ เป็นใบเดี่ยวเรียงเวียน มีต่อมโปร่งแสง ขอบใบหยักลึกคล้ายขนนก 3 หรือ 4 ชั้น แฉกใบจักฟันเลื่อยลึกรูปสามเหลี่ยม เส้นกลางใบเด่นชัดทาง ด้านบน แกนกลางใบมีปีกแคบ ก้านใบสั้นมาก - ช่อดอก เป็นแบบช่อแยกแขนง รูปพรีระมิดกว้าง ส่วนช่อย่อยเป็นช่อกระจุก แน่น มีสีเหลืองถึงเหลืองเข้ม ลักษณะกลมและมีจำนวนมาก เส้นผ่าน ศูนย์กลาง 1.5-2.5 มิลลิเมตร ก้านช่อย่อยสั้น วงนอกเป็นดอกเพศเมีย มี 10- 18 ดอก โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายจักเป็นซี่ฟัน 2 ซี่ หรือ 3-4 ซี่ ยอดเกสรเพศเมียแหลม ดอกย่อยตรงกลางเป็นดอกสมบูรณ์เพศ มี 10-30 ดอก โคนกลีบเชื่อมติดกัน เป็นหลอดปลายจักซี่ฟัน 5 ซี่ เกสรเพศผู้มี 5 อัน อับเรณูเชื่อมติดกัน แต่ละอันมีรยางค์ด้านบน 1 อัน รูปสามเหลี่ยมปลาย แหลม และมีรยางค์ปลายมนที่โคน 2 อัน - ผล เป็นผลแห้ง - เมล็ดล่อน รูปไข่แกมรี ยาวประมาณ 0.5 มิลลิเมตร ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://area-based.lpru.ac.th/
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ข่า

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Alpinia galanga</i> (L.) Willd.
ชื่อวงศ์ Family name	Zingiberaceae
ชื่อสามัญ Common name	ข่าหยวก/ข่าหลวง/Galangal/Siamese Ginger/Greater Galangal
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ข่าเป็นพืชที่นำมาใช้ประโยชน์ทางด้านอาหารมากมาย ใช้ใส่ในต้มข่า ต้มข่า น้ำพริกแกงทุกชนิดใส่ข่าเป็นส่วนประกอบ ยกเว้น แกงเหลืองและแกงกอและ ทางภาคใต้ที่ไม่นิยมใส่ข่า มีบทบาทในการดับกลิ่นคาวของเนื้อและปลา หน่อข่าอ่อน เป็นหน่อของข่าที่เพิ่งจะแทงยอดดอกมาจากลำต้นใต้ดิน ถ้าอายุประมาณ 3 เดือนเรียกหน่อข่า ถ้าอายุ 6-8 เดือนเรียกข่าอ่อน ถ้าอายุมากกว่า 1 ปีจัดเป็นข่าแก่ ปริมาณน้ำมันหอมระเหยประมาณ 3% หน่อข่าอ่อนทั้งสดและลวกใช้จิ้มหลนและน้ำพริก นำมาขยำ ข่ายังมีฤทธิ์ทางยา เหง้าแก่แก้ปวดท้อง จุกเสียด แน่นท้อง ดอกใช้ทาแก้กลากเกลื้อน ผลช่วยย่อยอาหาร แก้กลิ้นเหียน อาเจียน ต้นแก่นำไปเคี้ยวกับน้ำมันมะพร้าว ทาแก้ปวดเมื่อย เป็นตะคริว ไบมีรสเผ็ดร้อน แก้พยาธิ สารสกัดจากข่ามีฤทธิ์ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย น้ำมันหอมระเหยจากข่ามีฤทธิ์ทำให้ไข่แมลงฝ่อ กำจัดเชื้อราบางชนิดได้ ใช้ผสมกับสะเดาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำจัดแมลง ข่า ลดการบีบตัวของลำไส้ ขับน้ำดี ขับลม ลดการอักเสบ ยับยั้งแผลในกระเพาะอาหาร ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ฆ่าเชื้อราใช้รักษา กลากเกลื้อน
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ข่าเป็นไม้ล้มลุก สูง 1.5-2 เมตรอยู่เหนือพื้นดิน เหง้ามีข้อและปล้องชัดเจน เนื้อในสีเหลืองและมีกลิ่นหอมเฉพาะ ใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปใบหอก รูปวงรีหรือเกือบขอบขนาน กว้าง 7-9 ซม. ยาว 20-40 ซม. ดอก ช่อ ออกที่ยอด ดอกย่อยขนาดเล็ก กลีบดอกสีขาว โคนติดกันเป็นหลอดสั้นๆ ปลายแยกเป็น 3 กลีบ กลีบใหญ่ที่สุดมีริ้วสีแดง ใบประดับรูปไข่ ผล เป็นผลแห้งแตกได้ ทรงกลม
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปลูกเหง้าโดยใช้เหง้าแก่
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://th.wikipedia.org/wiki
QR code	

ชิง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อ วิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Zingiber officinale</i> Roscoe
ชื่อวงศ์ Family name	Zingiberaceae
ชื่อสามัญ Common name	ชิงแกลง/ชิงแดง/ชิงเผือก/Ginger
การใช้ ประโยชน์ Uses and Utilizing	<p>- หง้าแก่สด ยาแก้อาเจียน ยาขมเจริญอาหาร ยาแก้ท้องขึ้น ท้องอืดเพื่อ ขับลม แก้ไอ ขับเสมหะ บำรุงธาตุ สามารถต้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร ลดอาการจุกเสียดได้ดี มีฤทธิ์ในการขับน้ำดี เพื่อย่อยอาหาร แก้ปากคอบื้ออืด แก้ท้องผูก ลดความดันโลหิต</p> <p>- ต้น ขับผายลม แก้จุกเสียดแน่นเพื่อ แก้นิว บำรุงไฟธาตุ แก้กอเปื่อย ช่วยย่อยอาหาร ฆ่าพยาธิ แก้โรครตา แก้บิด แก้ลมป่วง แก้ท้องร่วงอย่างแรง แก้ อาเจียน</p> <p>- ใบ รสเผ็ดร้อน บรรเทาอาการแก้ฟกช้ำจากการทกล้ม กระทบ กระแทก แก้โรครก้าเดา ขับผายลม แก้นิว แก้กอเปื่อย บำรุงไฟธาตุ ช่วยย่อยอาหาร ฆ่าพยาธิ แก้โรครตา ขับลมในลำไส้ แก้ขัดปัสสาวะ แก้โรครตา ใช้ร่วมกับสมุนไพรรอื่น เช่น มะขามแขก กานพลู ต้มเอาน้ำดื่ม เป็นยาระบายชนิดกระตุ้นลำไส้ใหญ่ให้บีบตัว</p> <p>- ดอก รสฝาดร้อน ทำให้ชุ่มชื้น แก้โรครตาและ ฆ่าพยาธิ ช่วยย่อยอาหาร แก้กอเปื่อย บำรุงไฟธาตุ แก้นิว แก้เบาซัด แก้บิด แก้ขัดปัสสาวะ โรคประสาทซึ่งทำให้ใจให้ชุ่มมัว</p> <p>- ผล (เมล็ด) รสหวานเผ็ด รักษาอาการใช้ บำรุงน้ำนม บรรเทาอาการคอแห้ง เจ็บคอ แก้อาพาฟาง เป็นยาอายุวัฒนะ, ใช้ผสมกับสมุนไพรรอื่น แก้หนองใน ตา ต้อกระจก ตาฟาง ตาเม็ด วิงเวียนศีรษะ โรคประสาทพิการ ปวดเอว การมีบุตรยากของสตรี</p> <p>ลำต้นเหนือดิน รสเผ็ดร้อน ขับลมลำไส้ แก้อท้องร่วง จุกเสียด</p> <p>-หง้า (ลำต้นใต้ดิน) รสหวานเผ็ดร้อน ขับลม แก้อท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้กคลื่นไส้ อาเจียน ขับปัสสาวะ บำรุงธาตุ แก้อหอบ รักษาบิด และรักษาพิษจากปู ปลา นก เนื้อสัตว์อื่นๆ ต้มดื่มแก้ไอ ขับเสมหะ ช่วยขยายหลอดเลือดได้ผิวหนังทำให้เหงื่อออก ปรับอุณหภูมิในร่างกายให้รู้สึกกระชุ่มกระชวย ให้ปรุรงกับสมุนไพรรอื่นเป็นยาคุมธาตุได้ดี และช่วยย่อยอาหาร ใช้หง้าสดโขลกผสมกระเทียม เกลือ มะนาว รับประทานขับน้ำคาวปลาในสตรีที่คลอดบุตรใหม่</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>และขับลม บรรเทาอาการปวดท้องเกร็ง ป้องกันการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร ป้องกันการเมารถเมาเรือได้ดีกว่ายาแผนปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none">- เปลือกแห้ง รสเผ็ดร้อน เปลือกแห้งแห้งต้มน้ำดื่มเป็นยาขับปัสสาวะ ขับลม รักษาอาการท้องอืด แน่นจุกเสียด อาการบวมหน้า หรือใช้เป็นยาภายนอกทา รักษาโรคผิวหนัง กลากเกลื้อน และแผลมีหนอง- ราก รสหวานเผ็ดร้อนขม ขับลม ฆ่าพยาธิ และเจริญอาหาร แก้เสมหะ แก้บิด แก้พรรดึก บำรุงเสียงให้เพราะ ทำให้ผิวหนังสดชื่น แก้紐 แก้ไอ รักษาบิดตกเป็นโลหิตสีขมื่น
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ไม้ล้มลุก มีเหง้าใต้ดินลักษณะเป็นเหง้า เปลือกนอกสีน้ำตาลแกมเหลือง เนื้อในสีนวล หรือเหลืองอ่อน มีกลิ่นเฉพาะ จะแทงหน่อหรือลำต้นเทียมขึ้นมาเหนือพื้นดิน ส่วนที่โผล่เหนือดิน คือกาบใบที่หุ้มซ้อนกัน มีสีเขียว</p> <ul style="list-style-type: none">- ใบ เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ รูปขอบขนาน แกมรูปใบหอกหรือรูปใบหอกแกมรูปไข่ ปลายใบเรียวแหลมหรือยาวคล้ายหาง กว้าง 1.5-2 ซม. ยาว 15-20 ซม. ขอบใบเรียบ โคนใบสอบเรียว แผ่นใบสีเขียวเข้มเป็นมัน ท้องใบหรือใต้ใบมีขนสีขาวนวล ก้านใบสั้น- ดอก ออกเป็นช่อแบบช่อเชิงลด แทงออกจากเหง้าใต้ดิน ช่อดอกลักษณะเป็นกาบสีเขียว ใบประดับเรียงเวียนสลับสีเขียวอ่อน ดอกจะมีกลีบดอกเป็นสีเหลืองแกมเขียว ตรงปลายกลีบผายกว้างออก สีม่วงแดง ส่วนโคนกลีบดอกม้วนห่อ- ผล (เมล็ด) เป็นผลแห้ง ทรงกลม และแข็ง ขนาดประมาณ 1 ซม. เป็น 3 พู ภายในมีเมล็ดสีดำหลายเมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://pharmacy.su.ac.th/herbmed/herb/text/herb_detail.php?herbID=59
QR code	

เข็มเชียงใหม่

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Ixora x williamsii</i> Hort.
ชื่อวงศ์ Family name	Rubiaceae
ชื่อสามัญ Common name	Dwarf Ixora
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	นิยมประดับตกแต่งสวน หรือริมทางเดิน
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<ul style="list-style-type: none"> - ต้น ไม้พุ่ม ลำต้นทรงกระบอก ผิวเรียบ สีน้ำตาล กิ่งยอดมีสีเขียว แตกกิ่งตรงขึ้นด้านบน - ใบ ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามสลับตั้งฉากค่อนข้างถี่ รูปขอบขนานแกมรูปแถบ ยาวประมาณ 3 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ปลายใบแหลม อาจมีติ่งก้านใบยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร - ดอก ช่อดอกแบบซี่ร่มเชิงประกอบ ออกดอกที่ปลายกิ่ง ดอกรูปเข็ม สีแดง โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นหลอดแคบยาวประมาณ 2 เซนติเมตร ปลายแยกเป็น 4 แฉก รูปรี ยาวประมาณ 0.9 เซนติเมตร กว้างประมาณ 4-5 มิลลิเมตร
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปักชำกิ่ง ตอนกิ่ง เพาะเมล็ด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ค่าน้ำช่อดีง

สถานะการอนุรักษ์ Conservtion Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Thalia dealbata</i> J.Fraser
ชื่อวงศ์ Family name	Marantaceae
ชื่อสามัญ Common name	พุทธรักษาน้ำ/สังขรึกษา/Hardy Canna/Powdery Thalia
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ดอกมาทำดอกไม้ประดิษฐ์ได้
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้ริมน้ำ ความสูง: เจริญเป็นกอ สูงได้ถึง 3 เมตร ลำต้น: มีเหง้าอยู่ใต้ดิน ใบ: ใบรูปไข่เรียวแหลม ใบหนา สีเขียวเข้ม และมีนวลปกคลุมอยู่ทุกส่วน ก้านใบยาวกว่า 1 เมตร รอยต่อระหว่างก้านใบและแผ่นใบสีแดง ดอก: ออกเป็นช่อชูตั้งขึ้น ก้านช่อดอกยาวกว่า 1 เมตร ปลายก้านมีดอกย่อยอัดกันแน่น สีม่วงเข้ม ผลีออกจากกาบรองดอก แต่ละช่อบานได้นานนับเดือน ดิน: ดินเหนียวหรือดินร่วน ระดับน้ำ 10-30 ซม. แสงแดด: เต็มวัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	แยกเหง้า
สถานที่พบ Location	ในฤดูร้อนและฤดูหนาว แดดจัดใบมักเกิดรอยไหม้ ควรให้น้ำมาก ถ้าปลูกในที่ร่มรำไรใบจะเขียวสดและมักไม่ออกดอก สามารถนำดอกมาทำดอกไม้ประดิษฐ์ได้
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

จิกมูจรินทร์

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Barringtonia acutangula</i> (L.) Gaertn.
ชื่อวงศ์ Family name	Lecythidaceae
ชื่อสามัญ Common name	กระโดนทุ่ง/กระโดนน้ำ/กระโดนสร้อย/จิกนา/จิกมูจรินทร์/จิกอินเดีย/ ตอง/ปุยสาย/ลำไฟ/Freshwater Mangrove/Indian Oak/Itchy Tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ต้น ผลัดใบความสูง: 5 - 15 เมตร ลำต้น: ลำต้นเป็นปุ่มปม ปลายกิ่งคู้ลง ใบ: ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับถี่บริเวณปลายยอด รูปใบหอกหรือรูปไข่กลับ ปลายและโคนใบแหลม ขอบจักถี่ ใบอ่อนสีน้ำตาลแดงเข้ม ดอก: เป็นช่อยาวออกที่ปลายกิ่งห้อยลงเป็นระย้า กลีบเลี้ยง 4 กลีบติดทน จนเป็นผล กลีบดอกสั้น ปลายแยกเป็น 4 กลีบ หลุดร่วงง่าย สีชมพูหรือสี แดง เกสรเพศผู้เป็นเส้นฝอยสีชมพูหรือสีแดงจำนวนมาก ออกดอกเดือน พฤศจิกายน - มีนาคม ผล: ผลกลมยาว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2.5 เซนติเมตร ยาว 3 - 4 เซนติเมตร มี เมล็ดอยู่ภายใน ดิน: ทุกประเภท น้ำ: มาก ทนน้ำท่วม แสงแดด: ตลอดวัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	ขยายพันธุ์: เพาะเมล็ด และตอนกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/fruit/137115
QR code	

ชบาต่างสามสี

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Hibicus rosa-sinensis</i> L. 'Cooperi'
ชื่อวงศ์ Family name	Malvaceae
ชื่อสามัญ Common name	
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ระยะปลูก 30-50 เซนติเมตร หรือ 12 ต้น/ตารางเมตร ใบต่างสีขาวนวลประ และขลิบสีชมพูปนแดง ทำให้ดูสวยงามแม้ยังไม่ผลิดอก ยังมีชบาต่างอีก 2 สี คือสีเขียวและขาว เป็นไม้พุ่มที่โตเร็ว สามารถตัดแต่งเป็นรั้วได้เช่นกัน
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้พุ่มความสูง: 1-2 เมตร ลำต้น: แตกเป็นพุ่มกว้าง 0.50-1 เมตร ใบ: เดี่ยว รูปไข่ สีเขียวประขาวและชมพู ขอบใบจักฟันเลื่อย ดอก: ออกตามซอกใบใกล้ปลายกิ่ง ดอกสีแดงสด ออกดอกตลอดปี อัตราการเจริญเติบโต: เร็ว ดิน: ดินทั่วไปที่มีอินทรีย์วัตถุ น้ำ: ปานกลาง แสงแดด: ตลอดวัน
การกระจาย พันธุ์ Distribution	ปักชำกิ่งหรือตอนกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/annual/136323.html
QR code	

ชะพลู

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Piper sarmentosum</i> Roxb
ชื่อวงศ์ Family name	Piperaceae
ชื่อสามัญ Common name	ชะพลู/นมา/ผักแค/ผักพลูนก/ผักอีเล็ด/Wild Betel Leaf
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	- ใบชะพลู สามารถนำมาทำอาหารได้หลากหลายเมนู เช่น แกงคั่วไก่ใบชะพลู แกงคั่วหอยขมใบชะพลู หมูห่อใบชะพลู ไข่น้ำใบชะพลู ยำตะไคร้ใบชะพลู เมี่ยงปลาเผาใบชะพลู ผัดป่าใบชะพลู แกงอ่อมใบชะพลู ยำปลาทุใบชะพลู เป็นต้น - ใบอ่อน นิยมนำมากินกับเมี่ยงคำ ซึ่งเป็นอาหารว่างชนิดหนึ่ง ที่มีคุณค่าทางสมุนไพรสูง
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้พุ่ม ลำต้น: ลำต้นทอดเลื้อย ยอดชูเป็นพุ่ม ใบ: เดี่ยว รูปหัวใจ ออกเวียนรอบต้นปลายใบเรียวแหลม โคนใบรูปหัวใจ แผ่นใบมี รอยย่นตามเส้นใบ ดอก: ช่อดอกออกที่ซอกใบใกล้ปลายยอด มีดอกย่อยอัดกันแน่นภายในช่อสีขาว ผล: มักไม่พบ ดิน: ดินร่วน ระบายน้ำดี น้ำ: ปานกลาง แสงแดด: ครึ่งวัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	ป่าช้า
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/biennial/137568.html
QR code	

ชาฮกเกี้ยน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Carmona retusa</i> (Vahl) Masam.
ชื่อวงศ์ Family name	Boraginaceae
ชื่อสามัญ Common name	ชาตัดใบมัน/Eukien tea
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้พุ่ม ความสูง: 0.30-1 เมตร ลำต้น: สีเขียวอมน้ำตาล พุ่มกว้าง 0.30-0.60 เมตร ใบ: เดี่ยว รูปไข่กลับ ปลายหยัก 3 แฉก โคนใบสอบ ใบหนา สีเขียวเข้มเป็นมัน ดอก: ขนาดเล็กสีขาว 5 กลีบ ออกดอกตลอดปี ผล: กลม สีเหลือง อัตราการเจริญเติบโต: ปานกลาง ดิน: ดินร่วน น้ำ: ปานกลาง ทนแล้งได้ดี แต่ไม่ทนน้ำท่วม แสงแดด: รำไรถึงแดดจัด
การกระจายพันธุ์ Distribution	โดยการปักชำกิ่ง และเพาะเมล็ด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เดหลี

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Spathiphyllum</i> spp.
ชื่อวงศ์ Family name	Araceae
ชื่อสามัญ Common name	Spathiphyllum.
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<p>1. เดหลีนิยมปลูกเป็นไม้ประดับต้น และประดับดอก เนื่องจาก ลำต้น และใบมีสีเขียวเข้ม ใบมีขนาดใหญ่ ส่วนดอกจะมีสีขาว สามารถให้ดอกได้ตลอดทั้งปี</p> <p>2. เดหลี นอกจากจะปลูกประดับแล้ว ยังจัดเป็นไม้มงคลที่เชื่อว่าจะทำให้ผู้ปลูกมีอายุยืนยาว ช่วยบำบัดเป่าภัย และนำโชคลาภมาให้</p> <p>3. เนื่องจากต้นเดหลีมีใบขนาดใหญ่ สีเขียวเข้ม จึงเชื่อว่าเป็นไม้ที่ช่วยดูดซับสารพิษได้ดี จึงนิยมปลูกในกระถางสำหรับตั้งไว้ในอาคาร ในห้องรับแขกหรือในห้องทำงาน เพื่อช่วยดูดซับสารมลพิษ</p> <p>4. ดอกเดหลีเมื่อดอกออกจะมีกลิ่นหอม จึงนิยมนำต้นเดหลีที่ออกดอกแล้วมาวางไว้ในบ้านหรือห้องรับแขกสำหรับปรับกลิ่นอากาศ ซึ่งสามารถให้กลิ่นหอมได้นาน 8-10 วัน ในการออกดอกแต่ละครั้ง และส่งกลิ่นหอมมากในช่วงเช้า เวลา 07.00-10.00 น.</p> <p>5. ดอกเดหลีมีกลิ่นหอมที่เป็นสารล่อแมลงวันผลไม้ได้ ดังนั้น บางบ้านมักใช้เดหลีล่อแมลงวันผลไม้มารวมกันเพื่อกำจัด นอกจากนี้ อาจนำเดหลีไปปลูกในสวนผลไม้เพื่อเป็นแหล่งล่อแมลงวันผลไม้ให้ออกห่างจากผลไม้ โดยเฉพาะในช่วงการเก็บผลผลิต ทั้งนี้ ดอกเดหลี 3-4 ดอก จะมีความสามารถล่อแมลงวันผลไม้เทียบเท่ากับสารเมธิลยูจินอล 0.5 ซีซี</p>
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้นเดหลี - เป็นไม้ล้มลุกที่มีอายุหลายปี มีลำต้นแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ลำต้นส่วนใต้ดินที่เป็นหัว และไหล และลำต้นเหนือดินแตกหน่อจากไหลขึ้นมา โดยลำต้นเหนือดินแตกหน่อออกด้านข้างทำให้เป็นกอจนแลดูเป็นทรงพุ่มขนาดเล็ก ลำต้นสูงประมาณ 40 - 70 เซนติเมตร ทั้งนี้ ทุกส่วนทั้งลำต้น ใบ และดอก เมื่อกรีดจะมีน้ำยางใส</p> <p>ใบเดหลี - เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับกันจากลำต้น ก้านมีสีเขียวเข้ม ยาว 30-40 เซนติเมตร ใบมีรูปรี แผ่นใบเรียบ และเป็นมัน มีสีเขียวเข้ม โคนใบสอบแคบ ปลายใบเรียวแหลม และโค้งลงดิน ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ขนาดใบกว้าง 15-25 เซนติเมตรยาว 25-50 เซนติเมตร มีเส้นกลางใบเป็นร่องสีเขียวเข้มชัดเจน</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>ดอกเดหลี - ออกดอกเป็นช่อ แทงออกจากยอดของลำต้น ยาวประมาณ 20-30 เซนติเมตร ปลายก้านดอกประกอบด้วยใบประดับสีขาวนวล 1 ใบ มีลักษณะเป็นรูปหัวใจสวยงาม โคนใบกว้างเว้าตรงกลาง ปลายใบแหลม กว้างประมาณ 8-12 เซนติเมตร ยาว 15-20 เซนติเมตร ถัดมาเป็นช่อดอกที่มีลักษณะเป็นแท่งทรงกระบอก ซึ่งประกอบด้วยดอกย่อยที่ไม่มีก้านดอก ขนาดเล็กจำนวนมาก คล้ายกับไข่มวงดানা โดยดอกย่อยแต่ละดอกมีสีเหลืองอ่อน ซึ่งเมื่อบานจะส่งกลิ่นหอมอ่อนๆนาน 8-10 วัน ซึ่งจะส่งกลิ่นหอมแรงในช่วงเช้า ทั้งนี้ เดหลีจะออกดอกได้ตลอดทั้งปี และออกดอกมากในฤดูฝนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-กันยายน</p> <p>ผลเดหลี - เป็นไม้ที่ขยายพันธุ์ตามธรรมชาติด้วยการแตกหน่อ จึงเป็นไม้ที่ติดผลได้น้อยมาก จึงไม่ค่อยพบเห็นผลได้</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปักชำ
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://puechkaset.com
QR code	

ต้อยติ่งฝรั่ง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Ruellia simplex</i> C. Wright
ชื่อวงศ์ Family name	Acanthaceae
ชื่อสามัญ Common name	ต้อยติ่งฝรั่ง/ ต้อยติ่งเทศ/ฟ้าประทานพร/Britton's Wild Petunia/Mexican Bluebell/Mexican Petunia
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	เป็นไม้ล้มลุก ต้นสูง 20-30 เซนติเมตร ลำต้นสีเขียวเข้มปนม่วง มีขนอ่อนๆ ขึ้นปกคลุมอยู่เล็กน้อย ดอกออกเป็นช่อๆ ละ 2-3 ดอก หรือบางทีออกเป็นดอกเดี่ยวๆ ตามง่ามใบบริเวณส่วนยอดของต้น ขนาดดอก 3-4 เซนติเมตร สีม่วง รูปกรวย ปลายดอกแยกออกเป็น 5 กลีบ กลางดอกมีเกสร 4 ก้าน แบ่งเป็นก้านสั้น 2 ก้าน ก้านยาว 2 ก้าน ผลเป็นฝักทรงกระบอก ยาว 2-3 เซนติเมตร ถ้าฝักได้รับความชื้นหรืออุณหภูมิมามากๆ จะแตกออกเป็น 2 ซีก ภายในฝักมีเมล็ดอยู่ 8-10 เมล็ด ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปักชำกิ่ง เพาะเมล็ด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/perennial/138290.html
QR code	

ตะไคร้

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Cymbopogon citratus</i> (DC.) Stapf
ชื่อวงศ์ Family name	Poaceae
ชื่อสามัญ Common name	คาหอม/ไคร/จะไคร/เชิดเกรย/หัวสิงโค/Lapine/Lemon Grass
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	โคนกาบใบและลำต้น-ใช้เป็นยาขับลม แก้ท้องอืดเพื่อแน่นจุกเสียด ใบ - รสหอมปร่า ใบสดใช้เป็นยาช่วยลดความดันโลหิต และแก้ไข้ ลำต้น - รสหอมปร่า เป็นยาขับลม แก้โรครทางเดินปัสสาวะ แก้นิว แก้มแตกปลาย แก้ เบื่ออาหาร ทำให้เจริญอาหาร ขับเหงื่อ แก้ดับกลิ่นคาวในอาหาร ทั้งต้น รสหอมปร่า แก้ปวดท้อง รักษาโรคหืด แก้อหิวาตกโรค แก้โรคระบบทางเดินปัสสาวะ หรือใช้ทำเป็น ยานวด ใช้ร่วมกับสมุนไพรอื่นรักษาโรค เช่น เป็นยาบำรุงธาตุ ขับเหงื่อ เจริญอาหาร เหง้า - รสหอมปร่า แก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ และแน่นจุกเสียด แก้กระษัย แก้เบื่ออาหาร แก้ไอเสียนสำหรับหญิงที่ตั้งครรภ์ เป็นยานอนหลับ ยาบำรุง แก้ปวดท้อง ขับปัสสาวะ และนิว ขับลมในลำไส้ ราก - รสหอมปร่า เป็นยาแก้ปวดท้อง แก้เสียดแน่น บำรุงไฟธาตุ ขับปัสสาวะ ขับนิว รักษาเกลื้อน
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ล้มลุก ประเภทหญ้า อายุหลายปี สูงประมาณ 0.7 – 1.0 เมตร เหง้าใต้ดินมีกลิ่น เฉพาะ ลำต้นเป็นกอใหญ่มีข้อเห็นชัดเจน ข้อและปล้องสั้นมาก มีไขปกคลุมตามข้อ ลักษณะเป็นแท่งทรงกระบอก ยาว แข็ง และเกลี้ยง ใบ - เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ แคบยาว กว้าง 1 - 2 ซม. ยาว 70 - 100 ซม. ลักษณะใบรูปใบหอกแกมรูปไข่หรือรูปขอบขนาน ขอบใบเรียบสากคม มีขนเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบเรียวเป็นกาบซ้อนกัน กาบใบสีเขียวหนวลหรือขาวปน ม่วง ยาวและหนาหุ้มข้อและปล้องไว้แน่น แผ่นใบสีเขียว มีเส้นใบขนานตามยาว สี ขาวนวล เส้นกลางใบแข็ง ผิวใบสากทั้งสองด้าน มีกลิ่นหอมเฉพาะ ดอก- ออกดอกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนง ที่ปลายยอด มีช่อดอกย่อย 1 – 12 ช่อ และมีใบประดับรองรับ ช่อดอกย่อยแบนออกเป็นคู่ ช่อหนึ่งไม่มีก้าน และอีกช่อหนึ่ง มีก้าน มีรังไข่แบบเหนียวกลีบ ออกดอกยาก ผล - เป็นผลแห้งแบบธัญพืช เมล็ดเดี่ยว
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

เตยทอง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Pandanus sanderi</i> Sander ex M.T. Mast
ชื่อวงศ์ Family name	Pandanaceae
ชื่อสามัญ Common name	Blue Screw Pine หรือ White Striped
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้พุ่มล้มลุก อายุหลายปี ความสูง: สูงได้ถึง 2 เมตร ลำต้น: แตกกอ มีรากขนาดใหญ่ออกตามข้อ ใบ: ใบเดี่ยว เรียงเวียนรอบเป็นเกลียว ใบรูปแถบ กว้าง 4 – 6 เซนติเมตร ยาว 0.60 – 1.50 เมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเรียบ ไม่มีหนามแหลม แผ่นใบหนาสีเขียว มีแถบด่างสีเหลืองอ่อนที่กึ่งกลางใบ ดอก: ออกเป็นช่อกระจุกออกตามซอกใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อประมาณ 15 เซนติเมตร ดอกย่อยจำนวนมาก มีกลิ่นหอม แต่จะออกดอกเมื่อต้นสมบูรณ์
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

เตยหอม

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Pandanus amaryllifolius</i> Roxb.
ชื่อวงศ์ Family name	Pandanaceae
ชื่อสามัญ Common name	Fragrant Pandan/Pandanus Palm
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ใบเตยนำมาทำขนมหวาน เช่น ขนมตะโก้ ใบนำมามัดรวมกัน ใช้สำหรับวางในห้องน้ำ ห้องรับแขกเพื่อให้อากาศมีกลิ่นหอม ช่วยในการดับกลิ่นหรือใช้ใบเตยสดนำมาต้มน้ำดื่ม ช่วยให้มึนกลิ่นหอม นำมาใช้เป็นสารแต่งกลิ่นบุหรี นำมาสับเป็นชิ้นเล็กๆ นำไปตากแดดให้แห้ง ก่อนใช้ขยเป็นชาดื่ม น้ำมันหอมระเหยจากเตยนำไปเป็นส่วนผสมของน้ำยาปรับอากาศ ใช้เป็นส่วนผสมของเครื่องสำอาง ครีมทาผิว แชมพู สบู่ หรือ ครีมนวด เป็นต้น
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	เตยจัด เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว มีลำต้นทรงกลม และเป็นข้อสั้นๆถี่กัน โผล่ขึ้นมาจากดินเพียงเล็กน้อย โคนลำต้นแตกรากแขนงออกเป็นรากค้ำจุนหรือเรียกว่า รากอากาศ ลำต้นสามารถแตกหน่อเป็นต้นใหม่ได้ ทำให้มองเป็นกอหรือเป็นพุ่มใหญ่ๆ ที่รวมความสูงของใบแล้วสามารถสูงได้มากกว่า 1 เมตร ใบเตย แตกออกเป็นใบเดี่ยวด้านข้างรอบลำต้น และเรียงสลับวนเป็นเกลียวขึ้นตามความสูงของลำต้น จนถึงยอด ใบมีลักษณะเรียวยาวเป็นรูปดาบ ปลายใบแหลม สีเขียวสด ใบชูเฉียงแนบไปกับลำต้น แผ่นใบเป็นมัน กว้างประมาณ 2-3 เซนติเมตร ยาวประมาณ 30-50 เซนติเมตร แผ่นใบ และขอบใบเรียบ แผ่นใบด้านล่างมีสีจางกว่าด้านบน มีเส้นกลางใบลึกเป็นแอ่งตื้นๆตรงกลาง ใบนี้ส่งกลิ่นหอมตลอดเวลา เพราะมีน้ำมันหอมระเหย และสาร ACPY
การกระจายพันธุ์ Distribution	เตยสามารถขยายพันธุ์ได้เองโดยการแตกหน่อ แต่ในปัจจุบันก็สามารถปลูกด้วยการแยกเหง้าหรือย้ายหน่อปลูกได้เช่นกัน ทั้งนี้ เตยสามารถขึ้นได้ดีในที่ชุ่ม และทนต่อสภาพดินชื้นแฉะได้ดี แต่ควรเลือกพื้นที่ปลูกไม่ให้น้ำท่วมขังง่าย โดยมีวิธีการดังนี้ การเตรียมแปลง แปลงปลูกเตย ควรไถแปลง และตากดินก่อน 5-10 วัน พร้อมกำจัดวัชพืชออกให้หมด ก่อนหว่านด้วยปุ๋ยคอก อัตรา 2 ตัน/ไร่ และปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ พร้อมไถกลบ

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>การปลูกเตย ควรปลูกในช่วงฤดูฝน เพราะดินจะขึ้นดี ทำให้ต้นเตยติด และตั้งตัวได้ง่าย ด้วยการขุดหลุมปลูกเป็นแถว ระยะหลุม และระยะแถวที่ 50 เซนติเมตร หรือที่ 30 x 50 เซนติเมตร ก่อนนำต้นพันธุ์เตยลงปลูก หลังจากปลูกเตยเสร็จ ควรให้น้ำทันที แต่หากดินขึ้นมากก็ไม่จำเป็นต้องให้ และให้น้ำเป็นประจำทุกๆ 7-10 วัน ขึ้นอยู่กับความขึ้นดิน และฝนที่ตก</p>
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ถั่วบราซิล

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Arachis pintoi</i> Krapov. & W.C.Gregory
ชื่อวงศ์ Family name	Leguminosae – Papilionoideae
ชื่อสามัญ Common name	ถั่วปินโต/ถั่วเปรู/ถั่วลิสงเตา/Amarillo Peanut/Pinto Peanut/Yellow Peanut Plant
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้ล้มลุกอายุหลายปี ทรงพุ่ม: ลำต้นทอดเลื้อยคลุมดิน รากออกตามข้อ ใบ: ประกอบแบบขนนกออกตรงข้าม ใบย่อย 4 ใบ รูปไข่ กว้าง 1 – 3 เซนติเมตร ยาว 1 – 7 เซนติเมตร ดอก: รูปถั่ว สีเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลางดอก 2 – 4 เซนติเมตร ออกดอกตลอดปี อัตราการเจริญเติบโต: เร็ว ดิน: ดินร่วนและดินร่วนปนทราย แสงแดด: เต็มวันถึงแสงครึ่งวันเช้า น้ำ: ปานกลาง
การกระจายพันธุ์ Distribution	ขยายพันธุ์: ปักชำกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ทองพันชั่ง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Rhinacanthus nasutus</i> (L.) Kurz
ชื่อวงศ์ Family name	ACANTHACEAE
ชื่อสามัญ Common name	White crane flower
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ตำรายาไทยใช้ ใบ และราก รักษากลาก เกื้อถอน ผื่นคัน โดยใช้ใบสด และ รากโขลกให้ละเอียด แช่เหล้าโรง 1 สัปดาห์ เอาน้ำเหล้าทาบริเวณที่มี อาการ วันละ 2-3 ครั้ง ใบ รสเบื่อเย็น ดับพิษไข้ แก้ไข้ตัวร้อน แก้พยาธิ ผิวหนัง นำใบสดหรือคั่วแห้ง มาชงในน้ำดื่ม เป็นยาขับปัสสาวะ ยาระบาย ราก รสเบื่อเมา แก้กลากเกื้อถอน ผื่นคัน และโรคผิวหนังที่เป็นน้ำเหลืองบาง ชนิด
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้พุ่มขนาดเล็ก สูงประมาณ 1-2 เมตร กิ่งอ่อนและลำต้น มักเป็นสันสี่เหลี่ยม ส่วนที่ยังอ่อนมักมีขนปกคลุม โคนลำต้นเนื้อเป็นแกนแข็ง ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปไข่หรือรูปวงรี โคนใบและปลายใบแหลม กว้าง 2-4 เซนติเมตร ยาว 4-8 เซนติเมตร ก้านใบยาว 0.5-1 เซนติเมตร ดอกช่อ ออกที่ซอกใบ ยาวประมาณ 10 เซนติเมตร กลีบดอกสีขาว โคนกลีบ ติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 2 ปาก ปากล่างมีจุดประสีม่วงแดง ผลเป็นผลแห้ง แตกได้ ขนาดประมาณ 1 เซนติเมตร มักมีขน
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ทองหลางน้ำ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Erythrina fusca</i> Lour.
ชื่อวงศ์ Family name	Leguminosae-Papilionoidea
ชื่อสามัญ Common name	
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<p>1.ปลูกเป็นไม้ประดับ เป็นไม้มงคลประจำบ้าน</p> <p>2.ราก ลำต้น ใบ ดอก เป็นปุ๋ยอย่างดีกับพืช ดูดซับน้ำในดินไว้เลี้ยงลำต้นได้มากกว่าพืชทุกชนิด</p> <p>3.เป็นพืชที่เลี้ยง เป็นพืชที่ปลูกขึ้นก่อนพืชประธาน เพื่อมีหน้าที่ช่วยในการบังร่ม บังลม ช่วยสร้างธาตุอาหาร หาอาหาร และรักษาความชื้นให้กับพืชประธาน คือ ต้นทองหลางเป็นพืชที่โตเร็ว สร้างปุ๋ยได้เนื่องจากที่ปมรากมีแบคทีเรียที่ตรึงไนโตรเจนจากอากาศได้ มีใบจำนวนมาก ใบอ่อนใช้รับประทานเป็นผัก ใบแก่ที่ร่วงหล่นจะผุพังกลายเป็นปุ๋ยอยู่ที่ผิวดิน มีเนื้อไม้เป็นชนิดไม้เนื้ออ่อนผุพังได้ง่าย มีรากจำนวนมากกระจายอยู่ในระดับผิวดินและในระดับลึก ทนทานต่อภาวะน้ำท่วมขังและที่พิเศษ คือสร้างรากใหม่ได้ทุกปี รากเก่าบางส่วนจะผุพัง สลายตัวทำให้เกิดเป็นโพรงอยู่ในดิน เป็นที่ระบายอากาศในดิน และเป็นช่อง ให้พืชประธานสามารถแทงรากลงไปได้ง่าย เกษตรกรนิยมปลูกทองหลางไว้ในสวนทุเรียน มังคุด มะไฟ ส่วนใหญ่เป็นในระบบแบบยกร่อง</p> <p>4.มีคุณค่าอาหารนี้ไม่ถึง คือ ใบทองหลางอุดมด้วยโปรตีนเหมาะที่จะใช้เป็นอาหารสัตว์ เช่น วัว ควาย แพะ แกะ ส่วนใบอ่อนเป็นผักยอดฮิตใช้รับประทานร่วมกับเมี่ยงคำ ร่วมกับส้มตำมะละกอ บ้างเป็นผักจิ้มน้ำพริก เป็นผักสดเคียงเมี่ยง ปลาทุ ปลาแหนม เป็นต้น</p>
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น : เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบ สูงประมาณ 10-20 เมตร ผิวเปลือกลำต้นบาง สีเทาหรือเปลือกเป็นลายคล้ายเปลือกแตกตื้นๆ สีเทาอ่อน และเหลืองอ่อนๆ ลำต้นและกิ่งก้านมีหนามแหลมคม หรือบางชนิดมีหนามเล็กๆแหลมคมตลอด เรือนยอดเป็นพุ่มกลมโปร่ง</p> <p>ใบ : เป็นใบประกอบแบบขนนก มีใบย่อย 3 ใบ ใบกลางจะโตกว่าสองใบด้านข้าง ลักษณะใบเป็นรูปสามเหลี่ยมคล้ายใบโพธิ์ กว้างประมาณ 2-3 นิ้ว ยาวประมาณ 35 นิ้ว ผิวใบเรียบ สีเขียวหรือต่างเหลืองๆใต้ท้องใบมีสีขาวขุ่น ก้านช่อยาวประมาณ 3-5 นิ้ว บางชนิดลักษณะใบมนคล้ายกับใบของถั่วพู ใบโตประมาณ 3-4 นิ้ว ก้านใบจะมีใบย่อย 3 ใบ และบางชนิดใบประกอบ เรียงสลับ มี 3 ใบย่อย มีหูใบ ใบย่อยรูปไข่หรือโค้ง ใบมีขน</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>ดอก : เป็นช่อติดกันเป็นกลุ่มออกตามบริเวณข้อต้น หรือโคนก้านใบ ลักษณะดอกคล้ายกับดอกถั่วมีสีแดง หรือชมพู กลีบดอกกว้างประมาณ 1-2 นิ้ว ยาวประมาณ 2-3 นิ้ว ช่อดอกยาวประมาณ 4-8 นิ้ว</p> <p>ผล : เป็นฝักแบนโค้งเล็กน้อย ยาวประมาณ 15 -30 ซม. เป็นข้อๆสีน้ำตาลเข้ม โคนฝักจะลีบเล็ก ผลแก่ฝักจะแตกที่ปลายอ้าออก ภายในฝักมีเมล็ด เป็นเหลี่ยม บ้างฝักยาวคอดเป็นข้อๆ สีน้ำตาลเข้ม และบ้างฝักแคบ ภายในมีเมล็ด 2-4 เมล็ด</p> <p>เมล็ด : ลักษณะรูปร่างกลม สีแสด</p> <p>ออกดอก: เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	<p>ด้วยเมล็ด การปักชำ และ การตอน</p> <p>สภาพที่เหมาะสม: ร้อนชื้น อบอุ่น อุณหภูมิโดยเฉลี่ย 20 - 30 องศาเซลเซียส ปริมาณระดับน้ำทะเล 1,200 - 1,800 มิลลิเมตร มีฝนกระจายเป็นเวลาหลายเดือน และมีแสงแดดอย่างเพียงพอตลอดปี สภาพดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ทนต่อสภาพดินเค็ม ทนแล้ง และทนน้ำท่วมได้ดี</p>
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://www3.rdi.ku.ac.th/exhibition/51/Plant/plant_32
QR code	

ทุเรียน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Durio zibethinus</i> Murray
ชื่อวงศ์ Family name	Bombacaceae
ชื่อสามัญ Common name	Durian
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ใบ- ทุเรียนเป็นไม้ยืนต้น ไม่มีการผลัดใบ ทรงพุ่มแผ่กว้าง อาจสูงถึง 20 ถึง 40 เมตรสำหรับต้นที่ปลูกมาจากเมล็ด ส่วนต้นที่ปลูกจากการเสียบยอด อาจสูงถึง 8 ถึง 12 เมตร ใบเป็นใบเดี่ยว ยาวประมาณ 8 ถึง 20 เซนติเมตร และกว้างประมาณ 4 ถึง 6 เซนติเมตร ลักษณะของใบมีลักษณะเป็นพืชใบเลี้ยงคู่ชนิดใบกว้างแบบใบเลี้ยงเดี่ยว ขนาดของใบกว้าง 2-3 นิ้ว ยาว 6-8 นิ้วปลายใบแหลม มีก้านใบสีน้ำตาลยาวประมาณ 1 นิ้ว บนใบสีเขียวแก่ถึงเขียวเข้ม ใต้ใบเป็นสีน้ำตาล เส้นใบทุเรียนสานกัน ราก- ทุเรียนเป็นพันธุ์ไม้ที่มีรากหาอาหารกันตามผิวดินจนถึงระดับ 50 เซนติเมตร มีรากพิเศษที่เกิดจากบริเวณโคนต้นอยู่มากมายตามผิวดิน แตกออกมาลักษณะดินตะขាប់เรียกว่า”รากตะขាប់” รากแก้วของ ทุเรียนทำหน้าที่ยึดลำต้น ทุเรียนนหน่ส่วนใหญ่ ไม่มีรากแก้วเพราะปลูกจากกิ่งตอน แต่จะมีรากพิเศษแทนหรือรากแขนงที่ แตกจากรากพิเศษที่ยังลึกลงไปในดินทำหน้าที่คล้ายรากแก้วและสามารถยังลึกลงไปถึงระดับน้ำใต้ดินได้ มีรากฝอยเป็น รากหาอาหาร ออกจากรากพิเศษที่ทำหน้าที่ดูดอาหารด้วย</p> <p>ดอก- ทุเรียนมีลักษณะคล้ายระฆัง มีส่วนของ ดอกครบถ้วนและเป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีรังไข่อยู่เหนือส่วนอื่นของดอกแต่ละ ดอกประกอบด้วย กลีบเลี้ยงอยู่ชั้นนอกสุดมีสีเขียวอมน้ำตาล หุ้มดอกไว้มิดชิดโดยไม่มีก้านแบ่งกลีบแต่เมื่อดอกใกล้แย้ม จึงแยกออกเป็นสองหรือสามกลีบ กลีบรองลักษณะคล้ายหม้อตาลโตนดอยู่ถัดเข้าไปจากกลีบเลี้ยง กลีบดอกสีขาวนวล มี 5กลีบ เกสรตัวผู้มี 5 ชูด ประกอบด้วยก้านเกสร5-8 อัน ทุเรียนมักออกดอกเป็นช่อหนึ่งมีตั้งแต่ 1-30 ดอก ดอกมักอยู่รวม กันเป็นพวงๆมี 1-8 ดอก</p> <p>ผล- ผลของทุเรียนมีเปลือกหนา มีหนามแหลมแข็งเป็นรูปปิรามิดตลอดผล ทรงของผลทุเรียนมีหลายรูปแบบแล้วแต่ชนิดพันธุ์ของทุเรียน เช่นพันธุ์กลม (ก้านยาว กระดุม) พันธุ์ก้นป้าน (หมอนทอง ทองย้อย) ฯลฯ ผลมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 10-20 เซนติเมตรความยาวอยู่ที่ลักษณะของ</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	ทุเรียน เนื้อของทุเรียนมีสีจําปาหรือเนื้อสีเหลืองอ่อน ขึ้นอยู่กับสภาพของดินและพันธุ์ของทุเรียน
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

เทียนบ้าน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Impatiens balsamina</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	Balsaminaceae
ชื่อสามัญ Common name	เทียนสวน/Garden Balsam/Rose Balsam/Touch-me-not
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะ Habit	ไม้ล้มลุกสูง 30-80 ซม. ลำต้นอวบน้ำและค่อนข้างโปร่งแสง ออกดอกออกผลแล้วต้นจะตาย ใบเดี่ยวเรียงสลับรอบลำต้น รูปวงรี ขอบใบหยักฟันเลื่อย ดอกเดี่ยวหรือเป็นกระจุก ออกที่ซอกใบ กลีบดอกมีสีชมพู แดง ม่วง ขาว ผลเป็นผลแห้ง เมื่อแก่จัดจะแตกออก เปลือกผลมีขนยาวขึ้น และติดเมล็ดที่ค่อนข้างกลมสีน้ำตาลออกมา เพื่อช่วยกระจายพันธุ์
การกระจายพันธุ์ Distribution	ฝึกแตกง่าย เพียงแตะเบาๆ ก็ติดเมล็ดไปไกลจนได้อีกชื่อว่า “Touch-me-not” เหมาะปลูกเป็นไม้กระถางหรือปลูกลงแปลงเพื่อจัดสวน
หมายเหตุ Remark	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

ไทรอังกฤษ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Ficus sp.</i>
ชื่อวงศ์ Family name	Moraceae
ชื่อสามัญ Common name	Banyan Tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกเป็นไม้ประดับแปลงหรือไม้กระถาง ถ้าปลูกลงดินต้นจะเติบโตได้ดีและมีขนาดใหญ่ กรณีที่มีพื้นที่น้อยควรหมั่นตัดแต่งทรงพุ่มอยู่เสมอ แข็งแรงทนทาน เจริญเติบโตได้ดีทั้งภายในและภายนอกอาคาร ปลูกเลี้ยงง่าย
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: เป็นทั้งไม้ต้นและไม้พุ่ม อายุหลายปี ลำต้น: ทุกส่วนของต้นมีน้ำยางสีขาวขุ่น เมื่ออายุมากมีรากอากาศห้อยย้อยลงมายังผิวดิน ใบ: ใบเดี่ยว ออกเวียนสลับรอบกิ่ง รูปร่างรูปขอบขนาน ปลายใบแหลม โคนใบมน แผ่นใบหนาสีเขียวเข้ม ดอก: ดอกเป็นช่อกระจุกบนฐานรองดอกเดียวกัน ออกตามซอกใบ มีดอกเล็กๆ จำนวนมาก ดอกแยกเพศอยู่ร่วมต้น ไม่มีกลีบดอก ดอกเพศผู้จำนวนมากกว่าดอกเพศเมีย ดอกเพศเมียมีรังไข่อยู่เหนือวงกลีบ ผล: ผลเป็นส่วนของฐานรองดอกที่ขยายขนาด ภายในมีเมล็ดเล็กๆ จำนวนมาก อัตราการเจริญเติบโต: ปานกลาง ดิน: ชอบดินร่วนระบายน้ำดี แสงแดด: แสงแดดตลอดวันถึงครึ่งวัน น้ำ: น้อย-ปานกลาง ให้น้ำท่วมหรือชื้นและได้ดี
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปักชำกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

นีออน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Leucophyllum frutescens</i> (Berland.) I. M. Johnst
ชื่อวงศ์ Family name	SCROPHULARIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Ash bush, Purple sage, Sensia, Silverleaf, Texas ranger, White sage
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ประเภท: ไม้พุ่มขนาดกลางถึงใหญ่</p> <p>ความสูง: 1-4 ม.</p> <p>ทรงพุ่ม: ทรงพุ่มกว้าง 1-2 ม.</p> <p>ใบ: ใบเดี่ยว ผิวสัมผัสละเอียด ออกตรงข้าม รูปไข่กลับถึงรูปรี ปลายใบมน โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ มีขนอ่อนนุ่มสีขาวปกคลุมจึงดูคล้ายใบมีสีเทา มักปิดห่อขึ้นเล็กน้อย</p> <p>ดอก: ดอกออกเดี่ยวตามซอกใบปลายกิ่ง สีม่วงสดถึงชมพูอมม่วงแดง โคนกลีบดอกเป็นม่วงจาง ปลายแยกเป็น 5 กลีบ กลิ่นค่อนข้างเหม็น ออกดอกตลอดปี และมักออกดอกพร้อมกันทั้งต้น</p> <p>อัตราการเจริญเติบโต: เติบโตเร็ว</p> <p>ดิน: ปลูกได้ในดินแทบทุกชนิด</p> <p>น้ำ: ต้องการน้ำปานกลาง</p> <p>แสงแดด: แสงแดดเต็มวัน</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	ป่าช้าและตอนกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

บัวดิน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Zephyranthes</i> spp. and hybrid
ชื่อวงศ์ Family name	Amaryllidaceae
ชื่อสามัญ Common name	Fairy Lily/Rain Lily/Zephyr Flower
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น และราก</p> <p>บัวดินเป็นพืชล้มลุกที่มีหัวอายุยืนหลายปี มีระบบรากเป็นแบบรากฝอยอย่างเดี่ยว โดยลำต้นจะเป็นหัวที่อยู่ใต้ดิน มีรูปร่างค่อนข้างกลมคล้ายหัวหอม โดยประกอบด้วยลำต้นจริงที่เปลี่ยนรูปไปเป็นฐานหัว ประกอบด้วยปล้องที่มีลักษณะสั้น และถี่ซ้อนกันอยู่เป็นชั้นๆ และถูกห่อหุ้มด้วยโคนก้านใบ หรือที่เรียกว่า กาบหัว ห่อหุ้มซ้อนกันเป็นชั้นๆ จนกลายเป็นเนื้อหัวที่มีลักษณะอวบ น้ำ ด้านนอกปกคลุมเยื่อบางๆ และมีลักษณะเป็นแผ่นแห้งสีน้ำตาลที่สามารถลอกออกได้ บางชนิดเป็นหัวแข็ง หรือค่อนข้างแข็ง มีขนาดแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ โดยทั่วไปหัวมีขนาด 2-5 เซนติเมตร</p> <p>ใบ - ใบมีรูปร่างเป็นเส้นแบนแคบๆ คล้ายใบหอม ปลายใบมน ขอบใบขนาน แต่บางชนิดมีใบแบบครึ่งวงกลม มีจำนวนใบต่อดัน 4-8 ใบ ใบยาวประมาณ 20-45 เซนติเมตร ใบกว้าง 0.35-0.8 เซนติเมตร ใบอ่อนชูตั้งตรง ใบแก่จะโค้งงอลงด้านล่าง และมักจะทิ้งใบแห้งตายไปพร้อมกับดอก แต่ใบจะงอกขึ้นมาใหม่ในช่วงต้นฤดูฝนในปีถัดไป แต่บางชนิดจะติดใบเขียวตลอดทั้งปี</p> <p>ดอก - ดอกเป็นดอกช่อ แต่เจริญเพียง 1 ดอกในช่อดอก ก้านช่อดอกมีลักษณะเรียวยาว และกลวงภายใน เจริญขึ้นมาจากหัวในดินโดยไม่มีใบติด กาบหุ้มช่อดอกเป็นแผ่นบางโปร่งแสง มีแผ่นเดียวติดอยู่ที่ปลายของก้านดอกย่อย ปลายของกาบหุ้มช่อดอกอาจติดกันเป็นแผ่นหรือแยกเป็นสองแฉก</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	แยกหน่อหรือเพาะเมล็ด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

บัวเผื่อน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Nymphaea cyanea</i> Roxb.
ชื่อวงศ์ Family name	Nymphaeaceae
ชื่อสามัญ Common name	บัวผัน, นิลอบ, นิลอุบล
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ใบเป็นใบเดี่ยวออกแบบเรียงสลับเป็นกลุ่ม แผ่นใบลอยบนผิวน้ำ ใบรูปไข่ กว้าง ยาวประมาณ 10-25 ซม. กว้าง 8-18 ซม. ผิวใบเกลี้ยงหน้าใบสีเขียว ท้องใบสีเขียวอ่อนถึงสีม่วงจาง ปลายใบทุติงกลมมน โคนใบเว้าลึก ขอบใบเรียงถึงหยักตื้นๆ เส้นใบ 10-15 เส้น แยกจากจุดเชื่อมกับก้านใบ ก้านใบสั้นยาวไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความลึกของน้ำ ปกติยาว 0.5-2 เมตร ดอกเป็นดอกเดี่ยว อยู่เหนือน้ำ มีสีขาวแกมชมพู ถึงอ่อนคราม กลิ่นหอมอ่อนๆ หากมีสีขาวแกมชมพูจะเรียกว่า “บัวเผื่อน” ส่วนดอกสีครามอ่อน และมีขนาดใหญ่เรียกว่า “บัวผัน” บางครั้งนักวิทยาศาสตร์แยกเป็น 2 ชนิด บางครั้งว่าเป็นชนิดเดียวกันแต่มี 2 พันธุ์ แต่ละดอกมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 6-18 กลีบ มีเกสรตัวผู้สีเหลืองเป็นจำนวนมาก รังไข่มี 10-20 ช่อง ฝังตัวแน่น อยู่ใต้แผ่นรองรับเกสรตัวเมียรูปถ้วย ก้านดอกคล้ายก้านใบ และยาวไล่เลี่ยกัน ผลจมอยู่ใต้น้ำหลังจากผสมเกสรแล้ว
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://natres.psu.ac.th/Department/PlantScience/510-111web/510-482web/510-482web-1-10-46/Nymphaea%20cyanea%20.htm
QR code	

บัวสาย

<p>สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status</p>	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Nymphaea pubescens</i> Willd.
ชื่อวงศ์ Family name	NYMPHAEACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Lotus stem, Water lily, Red indian water lily
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<ol style="list-style-type: none"> 1. ก้านดอกและไหลใช้รับประทานได้ โดยนำก้านดอกหรือใบมาลอกผิวหรือเปลือกที่หุ้มอยู่ออกแล้วเด็ดดอกและใบทิ้ง แล้วนำมาใช้รับประทานเป็นผักสดร่วมกับน้ำพริก หรือนำไปปรุงเป็นอาหาร เช่น การทำแกง ผัด แกงส้ม แกงกะทิ ฯลฯ นอกจากนี้ยังสามารถ นำไปใช้ทำขนมได้อีกด้วย 2. บัวสายสามารถใช้วัดความลึกของระดับน้ำบริเวณนั้นได้ เนื่องจากความยาวของก้านใบและก้านดอกจะมีเท่ากับความลึกของแหล่งน้ำ 3. เด็ก ๆ ในชนบทมักชอบเด็ดสายบัวเป็นท่อนสั้น ๆ ที่มีใบบัวติดกันอยู่ ใช้เป็นสร้อยคอหรือสร้อยข้อมือได้ 4. ก้านดอกของบัวสายสามารถนำมาสกัดย้อมสีเส้นไหมได้ โดยจะให้สีเทา 5. นอกจากจะใช้รับประทานเป็นผักแล้ว บัวสายยังใช้ปลูกเป็นไม้ประดับสระน้ำได้เป็นอย่างดี เนื่องจากบัวสายมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด มีขนาดและสีของดอกที่ต่างกันอย่างออกไป อีกทั้งยังมีราคาไม่แพงและดูแลรักษาง่าย
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ต้นบัวสาย-บัวสายนั้นมีถิ่นกำเนิดในเขตที่ราบลุ่มของทวีปเอเชีย ซึ่งรวมไปถึงประเทศไทยด้วย จึงเป็นพืชพื้นบ้านดั้งเดิมที่คนไทยรู้จักคุ้นเคยมาเนิ่นนานแล้ว จัดเป็นพืชน้ำอายุหลายปี เป็นสายพันธุ์ดั้งเดิมของไทย มีเหง้าอยู่ใต้ดิน รากฝักอยู่ในโคลนเลน ก้านอยู่ใต้น้ำ ส่วนก้านดอกอ่อนมีเปลือกลอกออกได้เป็นสายใย ผิวเกลี้ยงและไม่มีหนาม เจริญเติบโตได้ในดินเหนียวที่มีอินทรีย์วัตถุสูง และเจริญเติบโตได้ดีในระดับน้ำลึกประมาณ 0.3-1 เมตร ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการใช้เหง้าและเมล็ด</p> <p>ใบบัวสาย - ใบเป็นใบเดี่ยวเรียงสลับ แผ่นใบมีลักษณะกลม มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 25-30 เซนติเมตร ขอบใบหยักและแหลม ฐานหยักเว้าลึก หูใบเปิด ผิวใบอ่อนวางอยู่บนผิวน้ำ แผ่นใบด้านบนเรียบเป็นมัน มีสีเขียว เหลืองน้ำตาลอ่อนหรือสีแดงเลือดหมู ผิวใบด้านล่างของใบอ่อนเป็นสีม่วง ใบเมื่อแก่จะเป็นสีเขียว ผิวใบด้านล่างของใบแก่เป็นสีน้ำตาลมีขนนุ่ม ๆ เส้นใบใหญ่หนา ส่วนก้านใบมีสีน้ำตาลอมเขียวอ่อน มีลักษณะค่อนข้างเปราะ ข้างในก้านใบเป็นรูอากาศ</p> <p>ดอกบัวสาย - มีอยู่ด้วยกันหลายสีแตกต่างกันไปตามแต่ละชนิด เช่น ชนิด ดอกสีชมพู ดอกขาว ดอกแดง ดอกม่วงแดง ดอกเหลือง ดอกเขียว ดอกคราม</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	<p>ดอกน้ำเงิน ฯลฯ ดอกมีกลีบเลี้ยง 4 กลีบ เป็นสีเขียวเหลืองน้ำตาลแดง ส่วน ดอกมีลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลมถึงค่อนข้างกลม ดอกมีกลีบดอกจำนวนมาก เรียงซ้อนกันอยู่หลายชั้น (19 กลีบ) ลักษณะของกลีบดอกเป็นรูปหอกกลับ เมื่อดอกบานเต็มที่จะมีความกว้างประมาณ 15-20 เซนติเมตร ดอกมีเกสร เพศผู้สีเหลืองเป็นสีตามกลีบดอก มีจำนวนมาก (60 อัน) มีลักษณะเป็นแผ่น แบนและแต่ละเกสรมีความยาวประมาณ 2 เซนติเมตร ส่วนอับเรณูเป็นร่อง ขนานตามยาว รังไข่มีขนาดใหญ่ติดกับชั้นของกลีบดอก ส่วนเกสรตัวเมียจะ ติดกับรังไข่ด้านบนตามแนวรัศมี และก้านดอกมีสีน้ำตาลอวบน้ำกลีบดอกลอย ขึ้นสู่ผิวน้ำ (สายบัว) โดยดอกบัวสายจะบานในช่วงเวลาใกล้ค่ำถึงตอนสายของ วันรุ่งขึ้นและจะหุบในเวลากลางวัน</p> <p>ผลบัวสาย - ผลสดเรียกว่า "โตนด" มีเนื้อและเมล็ดลักษณะกลมจำนวนมาก เมล็ดมีขนาดเล็กสีดำอยู่ในเนื้อหุ้ม มีลักษณะเป็นวุ้นใส ๆ</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://arit.kpru.ac.th/ap2/local
QR code	

บัวหลวง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Nelumbo nucifera</i> Gaertn.
ชื่อวงศ์ Family name	Nelumbonaceae
ชื่อสามัญ Common name	Sacred lotus, pink lotus-lily
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	กลีบดอกทั้งขาวและชมพูชุบแป้งทอดจิ้มซอสพริก กลีบดอกเป็นยาผาต สมาน เกสรดอกเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของเกสรทั้งห้า ที่มีสรรพคุณบำรุง หัวใจ ชาวมาเลเซียใช้กลีบดอกชั้นในตำพอกแก้โรคซิฟิลิส ชาวซาใช้แก้ ท้องร่วง
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้ยูงเหนือ ลำต้น: มีเหง้าใต้ดิน ใบ: รูปกลมใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง 15-40 ซม. สีเขียว มีนวลเคลือบ ก้านใบ ชูเหนือน้ำ ดอก: มีหลายพันธุ์ ทั้งดอกชั้นเดียวและดอกซ้อน สีขาวหรือสีชมพู กลีบ ดอกใหญ่ กลางดอกมีฐานรังไข่และเกสรจำนวนมากและมีกลิ่นหอมอ่อนๆ ตอนเช้าหรือกลางคืน ก้านดอกยาวชูขึ้นเหนือน้ำและมีหนามเล็กๆ ออก ดอกตลอดปี แต่ตกในฤดูร้อนและฤดูฝน ดิน: ดินเหนียวที่มีอินทรีย์วัตถุสูง เจริญได้ดีที่ระดับน้ำ 15-30 ซม. แสงแดด: ครึ่งวันถึงเต็มวัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	แยกหนึ่งเหง้า
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

บานบุรี

สถานะการอนุรักษ์ Conservtion Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Allamanda cathartica</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	Apocynaceae
ชื่อสามัญ Common name	Allamanda/Buttercup Vine/Golden Trumpet/Yellow Allamanda
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ใบมีสรรพคุณทำให้อาเจียน (ใบ) ช่วยแก้อาการจุกเสียด (ใบ) ใบมีรสเมาร้อน ใช้เป็นยาถ่าย ยาระบาย ทำให้กล้ามเนื้อของลำไส้หดเกร็ง (ใบ) เปลือกและยาง มีรสเมาร้อน ใช้ปริมาณน้อยมีฤทธิ์เป็นยาถ่าย ช่วยขับน้ำดี ถ้าใช้ในปริมาณมากจะเป็นพิษต่อหัวใจ และทำให้เกิดอาการท้องเสียได้ (เปลือกและยาง)
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้พุ่มกึ่งเลื้อยเนื้อแข็งขนาดกลาง ความสูง: 3 – 6 เมตร ใบ: เดี่ยว ออกรอบข้อ บางต้นออกเป็นคู่ รูปรีหรือรูปไข่แกมขอบขนาน ขนาด 2-4 x 8-10 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนมน ขอบใบบิดเป็นคลื่นเล็กน้อย แผ่นใบสีเขียวสดเป็นมัน เส้นกลางใบด้านล่างมีขนนุ่ม ดอก: ออกเป็นช่อตามซอกใบและปลายกิ่ง รูปกรวย กลีบเลี้ยงรูปสามเหลี่ยมปลายแหลม สีเขียวอ่อน กลีบดอกสีเหลือง 5 กลีบ เส้นผ่านศูนย์กลางดอก 5-8 เซนติเมตร ออกดอกตลอดปี ผล: รูปกลมมีหนาม เมื่อแก่แตกออก มีเมล็ดจำนวนมาก อัตราการเจริญเติบโต: ปานกลาง ดิน: ดินร่วนระบายน้ำดี มีอินทรีย์วัตถุสูง แสงแดด: ตลอดวัน น้ำ: ปานกลาง
การกระจายพันธุ์ Distribution	เพาะเมล็ดและปักชำกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

บุนนาค

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Mesua ferrea</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	Calophyllaceae
ชื่อสามัญ Common name	Ironwood, สารภีตอย(เชียงใหม่)
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ไม้ยืนต้น ไม้ผลัดใบ ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ลำต้นเปลา สูงได้ถึง 30 เมตร เรือนยอดทึบ และแคบ ทรงพุ่มใหญ่เป็นรูปเจดีย์ต่ำๆ มีพุ่มพอนเล็กน้อยตามโคนต้น กิ่งก้านเรียวเล็กห้อยลง เปลือกต้นสีน้ำตาลเข้ม มีรอยแตกตื้นๆ หลุดร่วนง่าย เปลือกชั้นในมีน้ำยางสีเหลืองอ่อนเล็กน้อย เนื้อไม้สีแดงคล้ำ เป็นมันลื่น ใบบอ่อนสีชมพูแดง ห้อยลงเป็นพู่ จะออกพร้อมกันทั้งต้นในช่วงไม่กี่วันในแต่ละปี ใบเป็นใบเดี่ยว ออกตรงกันข้าม มีขนาดกว้าง 1.2-4 เซนติเมตร ยาว 5-13 เซนติเมตร รูปร่างมนรีแคบ หรือรูปหอกสอบเข้าหากันทั้ง 2 ด้าน ใบแก่ด้านบนเขียวเข้ม ด้านล่างมีนวลสีเทา เส้นใบข้างมีมากมาย แต่เห็นไม่ชัด ก้านใบยาว 0.8-1.2 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ เนื้อใบหนา ขอบใบเรียบ ดอกเดี่ยว หรือเป็นคู่ที่ซอกใบ หรือปลายกิ่ง เมื่อบานเต็มที่ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางราว 5-10 เซนติเมตร กลีบดอกสีขาว มี 5 กลีบ ซ้อนกัน รูปไข่กลับกว้าง ปลายบานและเว้า โคนสอบ เมื่อบานเต็มที่กลีบจะแผ่กว้างออก มีกลิ่นหอมเย็น ส่งกลิ่นหอมไปได้ไกล ดอกสมบูรณ์เพศ ดอกห้อยลง ก้านดอกมีความยาวน้อยกว่า 1 เซนติเมตร เกสรตัวผู้มากกว่า 50 อัน สีเหลืองส้ม เป็นฝอย อับเรณูสีส้ม ก้านเกสรตัวเมียสีขาวยาว รังไข่มี 2 ช่อง กลีบเลี้ยง 4 กลีบ รูปช้อนงอเป็นกระพุ่ม แยกเป็น 2 วง ลักษณะกลม กลีบเลี้ยงแข็งและหนา และอยู่คงทนจนกระทั่งเป็นผลก็ยังคงติดอยู่ที่ผล ผลสด รูปไข่ แข็งมาก ปลายโค้งแหลม ปลายไม่แตก ที่ผิวผลมีรอยต่างสีน้ำตาล ผลรูปไข่ แข็ง มีขนาดกว้าง 2.5-3.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร สีส้มแก่ หรือสีม่วงน้ำตาล มีเปลือกเป็นเส้นใยแข็งห่อหุ้ม และมีหยดของยางเหนียว ที่ฐานมีกลีบเลี้ยงหนารองรับ 4 กลีบ ติดอยู่ และขยายโตขึ้นเป็นกาบหุ้มผล เมล็ดแบน แข็งมี 1-4 เมล็ด สีน้ำตาลเข้ม พบตามป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ยอดอ่อนใช้เป็นผักจิ้มได้ มีรสเปรี้ยวอมฝาด</p>

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

ประยงค์

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Aglaia odorata</i> Lour.
ชื่อวงศ์ Family name	MELIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Chinese Perfume Plant/Chinese Rice Flower/Mock Lemon
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ดอกประยงค์แห้งสามารถนำมาใช้อบเสื้อผ้าให้มีกลิ่นหอม และใช้แต่งกลิ่นใบชาเช่นเดียวกับดอกมะลิ ซึ่งชาวจีนจะนิยมกันมาก นิยมใช้ปลูกเป็นไม้ประดับตามบ้าน สวนหย่อม สวนในป่าอนุรักษ์ หรือใช้ปลูกประดับรั้ว เนื่องจากดอกมีกลิ่นหอมแรง กลิ่นลอยไปไกล ออกดอกให้ชมได้บ่อย เป็นพันธุ์ไม้ที่มีใบและทรงพุ่มสวยงาม (แต่ต้องคอยตัดแต่งกิ่งก้านสาขาบ้าง) มีความแข็งแรงทนทาน ปลูกได้ง่าย และมีอายุยืนยาว นอกจากนี้ต้นประยงค์ยังถือเป็นต้นไม้มงคล ด้วยเชื่อว่าหากปลูกไว้เป็นไม้ประจำบ้านจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงยั่งยืนให้แก่ชีวิต ช่วยปกป้องคุ้มครองให้แคล้วคลาดจากอันตรายทั้งปวง ช่วยเสริมดวงทางคงกระพันชาตรี เพิ่มเดชให้ตัวเอง และเพื่อความเป็นสิริมงคลให้ปลูกต้นประยงค์ในวันเสาร์เพื่อเอาคุณ และควรปลูกในทางทิศตะวันตกของบริเวณบ้าน
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้นประยงค์ - มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในประเทศไทยพบได้ทั่วไปตามป่าเบญจพรรณ โดยจัดเป็นไม้พุ่มกึ่งไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ทรงพุ่มทึบค่อนข้างกลม มีความสูงของต้นประมาณ 2-3 เมตร และสูงไม่เกิน 5 เมตร ลำต้นแตกกิ่งก้านตั้งแต่โคนต้น เปลือกลำต้นเรียบเป็นสีเทา ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการตอนกิ่ง และวิธีการเพาะเมล็ด ขึ้นได้ดีในทุกสภาพดินฟ้าอากาศ ทนความแห้งแล้งได้ดีมาก แต่ควรปลูกในพื้นที่ที่มีแสงแดดตลอดทั้งวัน เพราะจะช่วยทำให้มีทรงพุ่มสวยงาม ใบประยงค์ - ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกออกเรียงสลับ ใบย่อยมี 5 ใบ (บางใบอาจมีใบย่อยเพียง 3 ใบ) ลักษณะของใบเป็นรูปรีหรือรูปไข่กลับ ปลายใบมน โคนใบแหลม ส่วนขอบใบเรียบเป็นคลื่นเล็กน้อย ใบมีขนาดกว้างประมาณ 1-2 เซนติเมตรและยาวประมาณ 2-4 เซนติเมตร ผิวใบเป็นสีเขียวเข้ม หลังใบและท้องใบเรียบ ก้านใบแผ่ออกเป็นปีก ดอกประยงค์ - ออกดอกเป็นช่อสั้น ๆ ยาวประมาณ 5 เซนติเมตร โดยจะออกตามซอกใบและปลายกิ่ง ในแต่ละช่อดอกจะประกอบด้วยดอกย่อยขนาดเล็กมากกว่า 10 ดอก ดอกย่อยเป็นสีเหลืองและมีกลิ่นหอมแรง ลอยไปได้ไกล (แม้ดอกแห้งก็ยังมีกลิ่นหอมอยู่) มีกลีบดอก 6 กลีบ กลีบดอกซ้อนกันไม่บานออก ลักษณะเป็นรูปทรงกลมเล็กคล้ายไข่ปลาสีเหลือง สามารถออกดอกได้ตลอดทั้งปี ส่งกลิ่นหอมอ่อน ๆ ตลอดทั้งวัน

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

	ผลประยงค์ - ลักษณะของผลเป็นรูปทรงกลมรี มีขนาดประมาณ 1-1.2 เซนติเมตร ผิวผลเรียบเป็นมัน ผลอ่อนเป็นสีเหลืองอ่อน เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีแดงเข้มเกือบดำ ภายในผลมีเมล็ดสีน้ำตาล 1-2 เมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://medthai.com/
QR code	

เปปเปอร์โรเมีย

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Peperomia obtusifolia</i> (L.) F.Dietr
ชื่อวงศ์ Family name	PIPERACEAE
ชื่อสามัญ Common name	American Rubber Plant, Baby Rubber Plant, Pepper Faces
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกคลุมดิน ปลูกช่วยรักษาความชุ่มชื้นให้กับต้นไม้ใหญ่ ปลูกเป็นไม้กระถาง
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น - ไม้ล้มลุกอายุหลายปี อวบน้ำ ลำต้นตั้งตรง สีแดง ใบ - ใบเดี่ยว รูปใบมีหลายแบบ รูปรี รูปไข่กลับหรือค่อนข้างกลม ปลายมน โคนสอบแคบ ขอบเรียบ แผ่นใบหนาและค่อนข้างแข็ง สีเขียว เส้นกลางใบเป็นร่อง ใต้ใบสีเขียวอ่อน ก้านใบสีม่วงแดง ดอก - ออกเป็นช่อเชิงลด ชูตั้ง ดอกย่อยเล็ก อัดกันแน่นบนก้านช่อดอก
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปึกช้าง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://data.addrun.org/plant/archives/215-peperomia-obtusifolia-l-f-dietr
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชภัฏคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผักเบ็ดแดง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Alternanthera bettzickiana</i> (Regel) G.Nicholson
ชื่อวงศ์ Family name	AMARANTHACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Calico plant, Joy weed
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ในประเทศศรีลังกาจะใช้ผักเบ็ดเป็นอาหารบำรุงของแม่ลูกอ่อน เป็นผักที่ช่วยขับน้ำนม บ้างว่านำมาใช้ปรุงเป็นอาหารได้ ทั้งการนำมาชุบแป้งทอดให้กรอบหรือนำมาใส่แกงเหมือนผักชนิดอื่น ๆ หรือใช้เป็นอาหารสัตว์ได้ดี เพราะมีคุณค่าทางอาหารสูงและย่อยง่าย ใช้ปลูกเป็นไม้ประดับได้ดี เพราะมีสีสันสวย ปลูกง่าย ทนทาน เจริญเติบโตเร็ว สามารถปลูกทั่วไปได้
ลักษณะ Habit	ต้นผักเบ็ดแดง - จัดเป็นไม้ล้มลุก มีอายุหลายปี ลำต้นตั้งตรง มีความสูงได้ประมาณ 10-20 เซนติเมตร หรือสูงกว่า แตกกิ่งก้านหนาแน่น ลำต้นเป็นร่องตามยาว ลำต้นหักง่ายคล้ายกับลำต้นที่อวบน้ำเล็กน้อย ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการปักชำกิ่ง เป็นพรรณไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในอเมริกาใต้และเม็กซิโก ต่อมาได้รับความนิยมปลูกกันอย่างแพร่หลายกระจายไปทั่วโลก ในประเทศไทยถูกนำเข้ามาขยายพันธุ์ปลูกประดับนานแล้ว แต่ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร เนื่องจากไม่ทราบว่าเป็นไม้ประดับประเภทไหน ใบผักเบ็ดแดง - ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงตรงข้าม ลักษณะของใบเป็นรูปข้าวหลามตัดถึงรูปใบหอกกลับ รูปไข่ หรือรูปรี ปลายใบแหลม โคนใบป้านหรือสอบ ส่วนขอบใบมักห่อมนูนขึ้นด้านบนหรือเป็นคลื่น ๆ ใบมีขนาดกว้างประมาณ 0.5-1.5 เซนติเมตร และยาวประมาณ 1-5 เซนติเมตร แผ่นใบมีหลายสี เช่น สีแดง สีแดงปนเขียว สีม่วงอมชมพู สีเหลือง สีเขียวมีต่างขาว เส้นใบเป็นสีน้ำตาลหรือสีแดงคล้ำ ก้านใบยาวประมาณ 1-3 เซนติเมตร มีขนละเอียด
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปักชำ
หมายเหตุ Remark	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://khaolan.redcross.or.th
QR code	

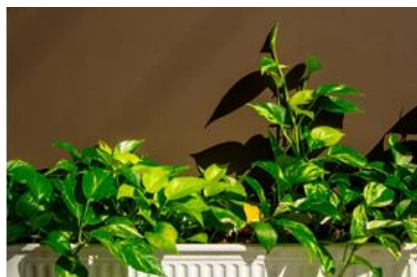
พลับพลึงหนู

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Hymenocallis</i> sp.
ชื่อวงศ์ Family name	AMARYLLIDACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Beach Spider Lily/Spider Lily
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ดอกมีกลิ่นหอม นิยมปลูกประดับสวน ปลูกคลุมดิน ปลูกในอาคาร
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น - ไม้หัวอายุหลายปี สูงประมาณ 60 เซนติเมตร มีหัวใต้ดินลักษณะเป็นกลีบๆ เรียงเวียนเป็นวงซ้อนอัดแน่น เป็นลำต้นเทียม ชูส่วนของใบขึ้นมาเหนือดิน ใบ - ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับถี่รอบต้น รูปใบหอกแกมรูปขอบขนาน ปลายเรียวจนถึงแหลมทู่ โคนแผ่เป็นกาบหุ้มลำต้น ขอบเรียบ หนา สีเขียวเข้มเป็นมัน ปลายใบอ่อนโค้งลง ดอก - สีขาว เป็นช่อแบบช่อซี่ร่มออกที่กลางลำต้น ก้านช่อดอกแข็งและค่อนข้างแบน ช่อละ 6-12 ดอก กลีบเลี้ยง 5 กลีบ รูปรียาว กลีบดอกโคนกลีบดอกติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 6 แฉก มีส่วนที่ยื่นออกมาเป็นรูปแถบเรียวยาว เกสรเพศผู้ 5 เกสร ก้านชูอับเรณูเรียวยาว เกสรเพศเมียตรงกลาง 1 เกสร
การกระจายพันธุ์ Distribution	แยกหัว
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://data.addrun.org/plant/archives/151-hymenocallis-sp
QR code	

พลูด่าง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Epipremnum aureum</i> (Lindl. & Andre') G.S.Bunting
ชื่อวงศ์ Family name	Araceae
ชื่อสามัญ Common name	Devil's Ivy/Golden Pothos/ Hunter's Robe
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ประเภท: ไม้เลื้อยอายุหลายปี</p> <p>ลำต้น: ทอดเลื้อยไปตามพื้นหรือเกาะพันกับต้นไม้ใหญ่หรือหลักเสาอื่น ๆ</p> <p>เมื่อแก่มีเนื้อไม้ กิ่งก้านสีเขียวอ่อนอมเหลือง มักมีขีดตามยาวสีเหลืองหรือสีขาว</p> <p>ใบ: ใบเดี่ยวออกเรียงสลับ เมื่อยังเล็กรูปหัวใจถึงรูปไข่ ยาว 15 – 30 เซนติเมตร เมื่อโตเต็มทีใบมีขนาดใหญ่ขึ้นและเปลี่ยนเป็นรูปขอบขนานแกมรูปไข่ โคนใบรูปหัวใจ ขอบใบทั้งสองด้านหยักลึกแบบขนนกคล้ายใบฉีก้านใบสั้น</p> <p>อัตราการเจริญเติบโต: เร็ว</p> <p>ดิน: ดินร่วนที่มีอินทรีย์วัตถุสมบูรณ์</p> <p>แสงแดด: แสงแดดครึ่งวันเช้าถึงรำไร</p> <p>น้ำ: ปานกลางถึงมาก</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปักชำกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

พุดซ้อน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Gardenia jasminoides</i> J.Ellis
ชื่อวงศ์ Family name	RUBIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	เคดถวา/แคถวา/พุดจีน/พุดใหญ่/พุทธรักษา/Cape Jasmine/Cape
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	หากตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง จะทำให้ดอกใหญ่ขึ้น ลักษณะต้นและใบเหมาะกับสวนไทยและสวนป่า นิยมนำดอกไปร้อยมาลัยบูชาพระ สกัต้น้ำมันหอมระเหย ทำน้ำหอม เปลือกต้นแก้บิด ใบใช้ตำพอกแก้อาการปวดศีรษะ เคล็ดขัดยอก ดอกคั้นน้ำทาแก้โรคผิวหนัง ผลใช้ขับพยาธิ ขับปัสสาวะ
ลักษณะ Habit	ประเภท: ไม้พุ่มขนาดกลาง ความสูง: 1-2 ม. ทรงพุ่ม: แตกกิ่งแขนงมาก ใบ: ใบเดี่ยว ออกตรงข้าม รูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ แผ่นใบสีเขียวเป็นมัน ดอก: ดอกเดี่ยว สีขาว ออกตามซอกใบใกล้ปลายกิ่ง กลีบเลี้ยงหนาเป็นสัน มีทั้งดอกชั้นเดียวและดอกซ้อน เมื่อดอกบานมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 7-8 ซม. กลิ่นหอมแรง ออกดอกตลอดปี มักไม่ติดผล มีหลายพันธุ์ เช่น พันธุ์แคระ พันธุ์ใบคลื่น พันธุ์ต่างหรือพุดซ้อนต่าง อัตราการเจริญเติบโต: ปานกลาง ดิน: ดินร่วน ระบายน้ำดี แสงแดด: เต็มวัน-ครึ่งวัน หากแสงแดดไม่เพียงพอจะไม่ค่อยออกดอก น้ำ/ความชื้น: ปานกลาง
การกระจาย พันธุ์ Distribution	ป่าชายหาดและตอนกิ่ง
หมายเหตุ Remark	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/annual/138516.html
QR code	

พุดศุภโชค

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Gardenia jasminoides</i>
ชื่อวงศ์ Family name	RUBIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	พุดศรีลังกา พุดแคระ
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกเป็นไม้ประดับ
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ลำต้น - ไม้พุ่มเตี้ย สูง 1-3 เมตร ผิวเทา แตกกิ่งก้านออกใบรอบต้น ใบ - ใบเดี่ยว แตกเป็นคู่ตรงกันข้าม ตามข้อของกิ่ง รูปมนรี ปลายแหลม โคนสอบ ขอบเป็นคลื่นเล็กน้อย ผิวเรียบเป็นมัน สีเขียว ดอก - ออกเป็นช่อกระจุกที่ปลายยอด แต่ละช่อประกอบด้วยดอกย่อย 5-7 ดอก ดอกสีขาว โคนดอกเป็นหลอด ปลายแยกเป็นกลีบดอก 5 กลีบ รูปไข่ ปลายกลีบมัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	พาะเมล็ด ปักชำกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://data.addrun.org/plant/archives/87-gardenia-jasminoides
QR code	

พุทธรักษา^{น้ำ}

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Canna indica</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	CANNACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Canna Lily , India Short Plant, India Shoot, Bulsarana
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	นอกจากเป็นไม้ประดับแล้ว พุทธรักษายังมีสรรพคุณทางยาด้วย โดยมีข้อมูลว่าในประเทศปาปัวนิวกินี ใช้หัวของต้นพุทธรักษาเป็นอาหารหลักเหมือนหัวเผือกหัวมัน ส่วนไทยเราเมื่อสมัยโบราณ นำหัวพุทธรักษามาต้มรับประทาน บำรุงปอด แก้อาเจียน หรือไอเป็นเลือด บางครั้งนำดอกมาใช้ห้ามเลือด รักษาแผลที่มีหนอง เมล็ดใช้ขับแก้ปวดศีรษะ ส่วนพันธุ์พุทธรักษาในปัจจุบัน ยังไม่มีการยืนยันในสรรพคุณ เพราะฉะนั้นจึงปลูกพุทธรักษาเพื่อเป็นไม้ดอกประดับสถานที่ให้สวยงามเท่านั้นก็พอ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	เป็นพืชล้มลุก จำพวกมีลำต้นแท้ที่อยู่ใต้ดิน และมีลำต้นเทียมที่ประกอบด้วย ก้านใบ รวมกันคล้ายต้นกล้วย สูงประมาณ 50-200 เซนติเมตร ใบเป็นแผ่นคล้ายใบพาย หรือรูปหอก ใบมีสีเขียวสด เส้นใบเรียงขนานกัน เหมือนใบกล้วย ยาวประมาณ 30-40 เซนติเมตร ก้านใบเป็นกาบหุ้มลำต้น ดอกพุทธรักษาออกเป็นช่อตรงยอดของลำต้น ช่อมีขนาดยาว 15-25 เซนติเมตร เมื่อออกดอกแล้วจะติดผลสีเขียวมีหนามตื้นๆ เป็นพู่ ผลแก่จะมีสีดำภายในมีเมล็ดขนาดเท่าเมล็ดถั่วลิสงเตา ดอกของพุทธรักษา มีหลายลักษณะ หลายขนาด เนื่องจากพุทธรักษาเป็นพันธุ์ไม้ที่ผสมพันธุ์ง่าย จึงมีลักษณะดอกแปลกแตกต่างกันมากมายมากกว่า 100 ชนิด ส่วนสีของดอกนั้นเดิมทีมีเพียงสีแดง สีส้มอมเหลือง และมีจุดสีปน แต่จากการผสมพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์ ทำให้ปัจจุบันพุทธรักษาที่มีสีสรรหลากหลาย สีขาว สีเหลืองอ่อน สีชมพู สีแสด สีแดง สีชมพูปนม่วง ยิ่งไปกว่านั้นปัจจุบันมีการปรับปรุงพันธุ์พุทธรักษาโดยการนำสีผสมมาเหนียวนำ ทำให้ได้พันธุ์พุทธรักษาที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น
การกระจายพันธุ์ Distribution	ด้วยการแยกหน่อ และเพาะเมล็ด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://www.rspg.or.th/plants_data/kp_bot_garden/putharaksa.htm
QR code	

ฟ้าทะลายโจร

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Andrographis paniculata</i> (Burm.f.) Wall.ex Nees
ชื่อวงศ์ Family name	ACANTHACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Kariyat , The Creat หญังก้านงู (สงขลา) น้ำลายพังพอน ฟ้าทะลายโจร (กรุงเทพฯ) ฟ้าสาบ (พนัสนิคม) เขยตายยายคลุม สามสิบดี (ร้อยเอ็ด) เมฆทะลาย (ยะลา) ฟ้าสะท้าน (พัทลุง)
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ใบ - รสขม บดผสมน้ำมันพืชทาแผลน้ำร้อนลวก ไฟไหม้, ใช้ปนกับเปลี้ยใส่ลาบเพื่อเพิ่มความขม ใบสดนำมาเคี้ยวกินหรือต้มน้ำดื่มแก้อาการคออักเสบ เจ็บคอ เป็นยาขมเจริญอาหาร ใบจะมีสารประกอบที่มีรสขมละลายน้ำได้อยู่ ซึ่งชาวอินเดียจะนำใบมาคั้นเอาน้ำผสมกับเครื่องเทศ เช่น พริกกระวาน อบเชย กานพลู ฯลฯ แล้วนำมาปั่นเป็นเมล็ดกลม ๆ เป็นยารักษาโรคที่มีอาการผิดปกติทางเดินอาหารในเด็ก เป็นยาตองเหล้า (Tincture) และยาขง (Infusion) ต้น - นำมาตากแห้ง ใช้เป็นยาแก้ธาตุไม่ปกติ บำบัดโรคที่เกี่ยวกับทางเดินอาหารและมาลาเรีย ยาขมบำรุงกำลัง และเป็นยาขับน้ำเหลือง สิ่งสกัดของพืชชนิดนี้จะมีขายอยู่ในประเทศอินเดีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน ส่วนเหนือดิน บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อูจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ทั้งต้น รสขม รับประทานแก้ไข้ แก้หวัด แก้ต่อมทอนซิลอักเสบ แก้บิด แก้ท้องร่วง แก้ปวดอักเสบ ขับเสมหะ รักษาโรคผิวหนัง ช่วยเจริญอาหาร
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ล้มลุก ลำต้นตั้งตรง สูงประมาณ 30 - 60 เซนติเมตร ส่วนตรงปลายกิ่งเป็นเหลี่ยม แตกกิ่งเล็กด้านข้างจำนวนมากลักษณะเป็นพุ่ม กิ่งก้านมีสีเขียว ใบ - เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงตรงข้ามกัน ลักษณะใบรูปไข่รียาว แคบโคนใบและปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบเกลี้ยงมีสีเขียว ดอก - ออกดอกเป็นช่อ ตามซอกใบและปลายกิ่ง ดอกมีขนาดเล็ก สีขาวกลีบรองดอกมี 5 กลีบ กลีบดอกมี 5 กลีบ โคนติดกันเป็นหลอดปลายแยกเป็น 2 ทาง กลีบล่างมี 2 อัน อับเกสรสีม่วงแดง และมีขนยาวๆ ผล - คล้ายฝักตัวยึดตั้งแต่พอมและมีขนาดเล็ก เมื่อฝักแก่จะแตกออกเป็น 2 ซีกอยู่บนต้น ซึ่งทำให้มองเห็นเมล็ดวางอยู่ในผลได้ชัด ปลายแหลม เมล็ดในสีน้ำตาลอ่อน
การกระจายพันธุ์ Distribution	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

เฟิร์นก้ามปู

สถานะการอนุรักษ์ Conservtion Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Nephrolepis biserrata</i> (Sw.) Schott 'Fucans'
ชื่อวงศ์ Family name	Oleandraceae
ชื่อสามัญ Common name	Fishtail Fern
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้ใบ/เฟินดิน ความสูง: 50-60 เซนติเมตร หรือสูงได้ถึง 1 เมตร ลำต้น: เป็นพุ่มขนาดกลาง ใบ: ใบประกอบแบบขนนก ยาวมาก มีใบย่อยเรียงสลับกันสองด้าน ปลายใบย่อยแตกแขนงเป็น 2 แฉก ใบสีเขียวอ่อน อัตราการเจริญเติบโต: ปานกลาง วัสดุปลูก: โปรง เก็บความชื้น ระบายน้ำและอากาศได้ดี มีอินทรีย์วัตถุ อาจเป็นดินร่วนผสมทรายหยาบและอินทรีย์วัตถุหรือใบไม้ผุ หรือผสมวัสดุอื่นที่หาได้ เช่น อิฐมอญทุบ ถ่านทุบ เศษโฟมหัก น้ำ: ปานกลาง แสงแดด: รำไรถึงมาก
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

เฟิร์นข้ามหลวงหลังลาย

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Asplenium nidus</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	POLYPODIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Bird's nest fern
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกเป็นไม้ประดับ, ใช้ในการเรียนการสอน
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น - พืชจำพวกเฟิน เหง้าสั้นตั้งตรง มีรากจำนวนมาก เกสร - รูปรีแกมรูปใบหอก สีนํ้าตาลถึงนํ้าตาลเข้ม ใบ - เป็นใบเดี่ยวออกเวียนซ้อนกันรอบ ๆ ลำต้น ใบยาวรูปขอบขนาน ปลายแหลมคล้ายใบหอก สีเขียวอ่อน หนาและแข็งเป็นมัน ใบแก่เส้นใบ เป็นสีดำ บริเวณขอบใบทั้งสองด้านจะมีลักษณะหยักโค้งเป็นคลื่นตั้งแต่โคน ไปจนสุดปลา
การกระจายพันธุ์ Distribution	พาะสปอร์
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://data.addrun.org/plant/archives/229-asplenium-nidus-l
QR code	

เฟิร์นสไบนาง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Nephrolepis</i> sp.
ชื่อวงศ์ Family name	Lomariopsidaceae
ชื่อสามัญ Common name	
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: เฟินดิน ลำต้น: ลำต้นเป็นเหง้าสั้น ตั้งตรงหรือเอน มีเกล็ดหรือขนสีน้ำตาลปกคลุม รากเป็นเส้นยาว ทอดเลื้อยไปตามผิวดิน ใบ: ใบประกอบแบบขนนกยาวได้ถึง 3 เมตร ใบย่อยรูปแถบ มีจำนวนมากถึง 100 คู่ ปลายใบเรียวมนถึงแหลม โคนป้าน ขอบจักฟันเลื่อยตื้น ก้านเรียวยาวเล็ก ฐานช่อดอกยาวกว่าเฟินใบมะขามชนิดเดิมที่จำหน่ายกันในตลาด กลุ่มอับสปอร์: รูปกลม อัตราการเจริญเติบโต: ปานกลางถึงเร็ว ดิน: ชอบวัสดุปลูกระบายน้ำดี แสงแดด: แสงแดดเต็มวันถึงรำไร น้ำ: ปานกลาง
การกระจายพันธุ์ Distribution	แบ่งกอ เพาะสปอร์
สถานที่พบ Location	นิยมปลูกเป็นไม้กระถางแขวนให้ใบห้อยตกลงมาจากกระถาง เลี้ยงง่าย ถ้าปลูกเลี้ยงในสภาพแสงแดดจัด ใบจะสั้นลงและมีสีอมเหลือง
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

เฟิร์นฮาวาย

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Phymatosorus grossus</i> (Langsd. & Fisch.) Brownlie
ชื่อวงศ์ Family name	POLYPODIACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Musk Fern/ Laua'e/ Maile-Scented Fern/ Wart Fern
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	พืชประดับ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ต้น สามารถเติบโตได้ตามพื้นดินหรือเกาะตามไม้ยืนต้น โขดหิน มีเหง้า สีเขียวเข้ม มีเกล็ดสีดำหรือสีน้ำตาลและเป็นมันวาวปกคลุมใบ ใบเกิดจากเหง้า ชูตั้งขึ้น ใบรูปไข่ถึงรูปขอบขนาน ใบแบบขนนก หยักลึกเป็นรูป 2-10 คู่ ใบสีเขียวเข้ม ยาว 10-90 ซม. เมื่อต้นเฟิร์นฮาวายโตเต็มที่จะมีรวดลายของใบที่ชัดเจนขึ้น จะเห็นลวดลายปุ่มกลมๆ ขึ้นกระจายอยู่ทั่วไป</p> <p>สปอร์ ด้านล่างของใบที่สร้างสปอร์ จะมีกลุ่มของสปอร์ 1-2 แถว เรียกขอรไร มีสีน้ำตาลแดง ลักษณะของสปอร์เมื่อไปโดนที่ปุ่มสีส้มนี้ จะหลุดติดมือออกมาเป็นขุยๆ ผงๆสีส้ม หรือสีน้ำตาลครึบ นำไปปลูกได้เป็นพันๆต้น</p> <p>สภาพนิเวศ ร่มรำไร, ร่ม สภาพนิเวศวิทยา ขึ้นตามที่ชื้นแฉะ</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

เฟิร์นบอสตัน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Nephrolepis exaltata</i> (L.) Schott cv. Bostoniensis
ชื่อวงศ์ Family name	LOMARIOPSIDACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Common sword fern, Boston fern
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ช่วยดูดสารพิษจำพวกฟอร์มาลดีไฮด์ เหมาะสำหรับปลูกภายในอาคาร
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น : เฟินดินหรือเฟินอิงอาศัย ลำต้นเป็นเหง้าสั้นตั้งตรง ปกคลุมด้วยเกล็ด มีไหลบอบบาง สีเขียวอ่อน เกล็ดมีสีน้ำตาลรูปแถบ ปลายเรียวยาวเป็นหาง โคนเว้าถึงตัด ขอบเรียบ สีน้ำตาล ใบ : ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ เรียงเวียนสลับ ก้านใบยาว 7-15 เซนติเมตร ด้านบนมีร่อง สีน้ำตาล โคนก้านใบปกคลุมด้วยเกล็ด แผ่นใบรูปแถบแกมหมอก ปลายเรียวแหลม ใบย่อยไร้ก้าน มี 25-50 คู่ แผ่นใบย่อยเป็นรูปสามเหลี่ยมแคบ ปลายแหลม ค่อนข้างมน โคนเบี้ยว ขอบหยักฟันเลื่อย เป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบเห็นเด่นชัด สีน้ำตาลเข้มถึงดำ เส้นใบแตกง่ามปลายเปิด เนื้อใบบาง ใต้ใบปกคลุมด้วยขนสั้นนุ่ม กลุ่มอับสปอร์ เป็นรูปไต มีแผ่นคลุมกลุ่มของอับสปอร์ (indusium)
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.fashionisland.co.th/boston-fern/
QR code	

มอสเตอร์่า

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Monstera deliciosa</i> Liebm.
ชื่อวงศ์ Family name	ARACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Herricane plant, Swiss cheese plant, Window plant
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกเป็นไม้ประดับ ไม้ในอาคาร ไม้ตัดใบ
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น - ไม้เลื้อย ลำต้นมีข้อสั้น เลื้อยได้ไกลถึง 4 เมตร ใบ - ใบเดี่ยว เรียงสลับระนาบเดียว รูปหัวใจหรือรูปไข่กว้าง ปลายเรียว แหลม โคนหัวใจเว้าลึก ขอบหยักลึกเกือบถึงเส้นกลางใบ 5 แฉก แผ่นใบ หนาเป็นมันคล้ายแผ่นหนัง ผิวเรียบ ก้านใบทรงกระบอก ดอก - ออกดอกเป็นช่อแบบช่อเชิงลดมีกาบ ที่ซอกใบ มักไม่พบช่อดอก
การกระจายพันธุ์ Distribution	ป่าชื้น
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://data.addrun.org/plant/archives/609-monstera-deliciosa-liebm
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารวมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารวมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มะนาว

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Citrus aurantifolia</i> (Christm.) Swingle
ชื่อวงศ์ Family name	Rutaceae
ชื่อสามัญ Common name	Lime
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<p>มะนาวถือเป็นเครื่องปรุงชั้นเลิศ ในอาหารไทยโดยเฉพาะอาหารที่มีรสจัด ไม่ว่าจะ เป็นต้มยำ น้ำพริก ส้มตำ สารพัดยำ นอกจากนี้มะนาวยังถือว่าเป็นพืชสมุนไพรที่ดีต่อ สุขภาพอย่างแท้จริง เพราะน้ำมะนาว มีส่วนช่วยในรักษาโรค และอาการต่าง ๆ ได้ มากมาย เช่น แก้โรคลักปิดลักเปิด (เลือดออกตามไรฟัน) ฟอกโลหิต ทำให้ผิวชุ่มฉ่ำ นวล แก้มขาง แก้มโศ ขับเสมหะ บำรุงเสียง บำรุงโลหิต ขับระดู แก้กษุมขาว แก้มขาลาย ฆ่า พยาธิ ขับลม แก้มท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้มผิวหนัง สันเท้าแตก รักษาลมพิษ แก้มริดสีดวง แก้ม ฝี แก้มปวด แก้มอักเสบ</p> <p>ส่วนราก ใบ, ดอกและ เมล็ด ของมะนาว ยังมีสรรพคุณ ในการแก้โรครดดับ ขับลมพิษ แก้มหลงลืม แก้มอาเจียน (เฉพาะที่เกิดจากราตุไม่ปกติ) แก้มโศ ขับลมเสมหะ แก้มตานขวง หายใจขัด ขับลมพิษภายใน อีกด้วย</p>
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>มะนาวคนไทยมักจะใช้ภาษาอังกฤษ ว่า Lemon ซึ่งจริงๆ แล้วคำว่า Lemon จะ หมายถึงผลส้มที่มีหัวท้ายมน ต่างจากมะนาวที่มีผลกลมๆ อย่างที่เรารู้จัก ดังนั้น ควรเรียกมะนาวว่า Lime ตามชื่อที่ถูกต้อง ส่วนลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของ มะนาว ก็มักจะขึ้นกับพันธุ์ของมะนาวด้วย แต่ถ้าโดยรวมมะนาวจะมีลักษณะเป็น ไม้พุ่มหรือไม้ยืนต้นขนาดเล็ก สูงตั้งแต่ 0.5 – 5 เมตร แล้วแต่พันธุ์ (พันธุ์ที่เตี้ย ที่สุดที่มักพบในไทย คือพันธุ์ “มะนาวเตี้ย” มีความสูงไม่เกินประมาณ 0.5 - 1 เมตร เท่านั้น) ส่วนใบกว้าง 3 – 9 เซนติเมตร ยาว ประมาณ 4-8 เซนติเมตร(พันธุ์ ที่ใบใหญ่ที่สุดคือพันธุ์ “มะนาวพม่า” ที่กว้างได้ถึง 9 เซนติเมตร) โดยทั่วไปแล้ว มะนาวที่นำเข้ามาปลูกในไทย มีมากมายหลายพันธุ์ แต่ที่มักปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจ</p>
การกระจาย พันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://www.thaichef.in.th/mobile/article_herbdetail.php?aid=9
QR code	

มะลิฉัตรพิกุล

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Jasminum sambac</i> (L.) Aiton ‘Mali Chat Phikun’
ชื่อวงศ์ Family name	Oleaceae
ชื่อสามัญ Common name	
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ประเภท : ไม้พุ่มขนาดเล็ก อายุหลายปี</p> <p>ลำต้น: สูง 0.50-1 เมตร แตกกิ่งกระโดงสั้น</p> <p>ใบ: ใบเดี่ยวเรียงตรงข้ามเป็นคู่ มีบ้างที่เรียงเป็นวง 3 ใบรอบกิ่ง ใบรูปรี โคนใบรูปลิ้ม ปลายใบมน</p> <p>ดอก: ดอกเดี่ยวหรือเป็นช่อกระจุก มีดอกย่อย 3 ดอก ออกที่ปลายกิ่ง แฉกกลีบเลี้ยงตรง ดอกบานมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5-2 เซนติเมตร กลีบดอกเรียงเป็นชั้น 3-5 ชั้น สีขาวหรือสีขาวปนม่วงแดง สามารถดึงแยกกลีบดอกแต่ละชั้นออกจากกันได้ มีกลิ่นหอมแรง ทยอยออกดอกเกือบตลอดปี แต่ตกในช่วงปลายฤดูร้อนถึงฤดูฝน ให้ดอกน้อยในช่วงฤดูหนาว</p> <p>ผล: ไม่ปรากฏ</p> <p>อัตราการเจริญเติบโต: ปานกลาง</p> <p>ดิน: ชอบดินร่วนระบายน้ำดี</p> <p>แสงแดด: แสงแดดตลอดวันหรือร่มรำไร</p> <p>น้ำ: ปานกลาง</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปักชำกิ่ง
สถานที่พบ Location	เหมาะปลูกเป็นไม้ประดับกระถาง หากได้รับน้ำและปุ๋ยเหมาะสมจะออกดอกเกือบตลอดปี
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/shrub/135827.html
QR code	

มะลิซ้อน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Jasminum sambac</i> (L.) Ait. 'G.Duke of Tuscany'
ชื่อวงศ์ Family name	Oleaceae
ชื่อสามัญ Common name	Arabian Jasmine, Jusmine, Kampopot.
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกประดับสวนหรือปลูกในกระถาง หมั่นตัดแต่งอยู่เสมอจะได้ทรงพุ่มที่สวยงาม เป็นดอกไม้ประจำองค์พระนารายณ์ตามความเชื่อแต่โบราณ และเป็นสัญลักษณ์ของวันแม่ มีความหมายถึง ความรักอันบริสุทธิ์
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้พุ่มกึ่งเลื้อย ความสูง: 1-2 เมตร ใบ: เดี่ยว อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 ใบต่อหนึ่งข้อ ใบรูปไข่กลับ ปลายแหลม โคนมน สีเขียวเข้ม ดอก: เดี่ยว หรือเป็นช่อ 1-3 ดอก ออกที่ปลายกิ่ง โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็นกลีบจำนวนมาก ซ้อนกันหลายชั้น ขอบกลีบย้วยเป็นคลื่น ดอกทยอยบานนานหลายวัน กลิ่นหอมเย็นทั้งวันทั้งคืน อัตราการเจริญเติบโต: ช้า ดิน: ดินร่วนระบายน้ำดี มีอินทรีย์วัตถุ น้ำ: ปานกลาง-มาก แต่ไม่ทนน้ำขัง แสงแดด: จัด
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปักชำ ทับ และตอนกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://clgc.agri.kps.ku.ac.th/resources/old
QR code	

มะลิลา

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Jasminum sambac</i> Ait.
ชื่อวงศ์ Family name	OLEACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Arabian jasmine
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	เป็นไม้ประดับคนไทยนิยมยกย่องให้เป็นดอกไม้ของวันแม่แห่งชาติ นำมาร้อยเป็นพวงมาลัยขณะที่เป็นช่วงดอกตูม ทางด้านสมุนไพรจะใช้ดอกสดหรือแห้งนำมาต้มน้ำกินเป็นยาแก้โรคบิด แก้ปวดท้อง ใบสด นำมาต้มน้ำกิน แก้ไขปวดท้อง ท้องเสีย ท้องอืด รากใช้รากสด นำมาต้มน้ำกิน แก้ไขปวดท้อง ท้องเสีย ท้องอืด รากใช้รากสด นำมาต้มน้ำกินเป็นยาแก้ปวดเลือกออกตามโรฟัน ปวดหัว
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	มะลิลา เป็นพรรณไม้ขนาดกลาง แตกกิ่งก้านสาขาออกรอบ ๆ ลำต้น ทรงพุ่มสูงประมาณ 1 –1.5 เมตร ใบ เป็นใบเดี่ยวจะแตกใบเรียงกันเป็นคู่ ๆ ใบตามก้านต้น ลักษณะใบมนป้อม ปลายใบแหลม โคนใบสอบเข้าหากัน ริมขอบใบเรียบไม่มีหยัก สีเขียวแก่เป็นมัน มีขนาดยาวประมาณ 2 – 3 ซม. กว้างประมาณ 4 – 6 ซม. ดอก มีทั้งดอกซ้อนและไม่ซ้อน ดอกที่ซ้อนเรียกว่ามะลิซ้อน ที่มีซ้อนเรียกว่า ดอกลา หรือมะลิลาจะมีกลิ่นหอมสีขาวขนาดดอกบานเต็มที่ประมาณ 1 นิ้ว ดอกออกตามบริเวณยอดของก้าน ขยายพันธุ์ ด้วยการตอนกิ่ง ปักชำ หรือทาบกิ่ง รสชาติ รสหอมสุขุม
การกระจายพันธุ์ Distribution	การปักชำ (กิ่งยอด) การตอน (กิ่งขนาดใหญ่) การทับกิ่ง (บริเวณที่มีข้อปล้อง)
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://khaokhitchakut.chanthaburi.doae.go.th/PAGE/kebmafak/Mali/mali2-01.htm
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มังคุด

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Garcinia mangostana</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	Clusiaceae
ชื่อสามัญ Common name	Mangosteen
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ใช้รับประทาน
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	มังคุดเป็นไม้ผลยืนต้นขนาดใหญ่ ชอบสภาพอากาศร้อนชื้น อุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ในช่วง 25 ถึง 30 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์สูงประมาณ 75 ถึง 85 เปอร์เซ็นต์ ดินควรมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ประมาณ 5.5 ถึง 6.5 และที่สำคัญควรเลือกพื้นที่ปลูกที่มีน้ำเพียงพอตลอดในช่วงฤดูแล้ง มังคุดจะให้ผลผลิตประมาณปีที่ 7 หลังจากมีการปลูก แต่ผลผลิตต่อต้นในระยะแรกจะต่ำ ช่วงที่ให้ผลผลิตดีจะอยู่ประมาณ 13 ปีขึ้นไป โดยเฉลี่ย 60 กิโลกรัมต่อต้น (น้ำหนักผลเฉลี่ย 80 กรัมต่อผล) มังคุดเป็นไม้ผลที่มีระบบรากที่ทำอาหารค่อนข้างลึก ประมาณ 90 ถึง 120 เซนติเมตรจากผิวดิน ดังนั้นจึงต้องการสภาพแล้งก่อนออกดอกค่อนข้างนาน โดยต้นมังคุดที่สมบูรณ์ใบยอดมีอายุระหว่าง 9 ถึง 12 สัปดาห์เมื่อผ่านช่วงแล้งติดต่อกัน 21 ถึง 30 วัน และมีการกระตุ้นน้ำถูกวิธีมังคุดจะออกดอก ช่วงพัฒนาการของดอก (ผลิตาดอกถึงดอกบาน) ประมาณ 30 วัน ช่วงพัฒนาของผล (ดอกบานถึงเก็บเกี่ยว) ประมาณ 11 ถึง 12 สัปดาห์ ระยะเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมคือ เริ่มมีสายเลือดได้ 1 ถึง 2 วัน ผลมังคุดที่มีสีม่วงแดง จะเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 10 ถึง 13 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 90 ถึง 95 เปอร์เซ็นต์ สามารถเก็บรักษาได้นานประมาณ 2 ถึง 4 สัปดาห์ ฤดูกาลผลิตของภาคใต้อยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน (กรมวิชาการเกษตร)
การกระจายพันธุ์ Distribution	การเพาะเมล็ด การเสียบยอด และการทาบกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.ar.da.or.th/kasetinfo/south/mangosteen/controller/index.php
QR code	

โมก

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Wrightia religiosa</i>
ชื่อวงศ์ Family name	Apocynaceae
ชื่อสามัญ Common name	ปิดจงวา/โมกซ้อน/โมกบ้าน/โมกพวง/โมกลา/หลักป่า/Water Jasmine
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกเป็นไม้ประดับ รากเป็นยารักษาโรคผิวหนัง
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้พุ่มขนาดเล็ก สูง 2-4 เมตร มียางมาก ใบเดี่ยวขนาดเล็กออกตรงกันข้าม แตกตามกิ่งไปในแนวเดียวกันเป็นแผงๆ ดอก มีขนาดเล็กออกตามซอกใบ เป็นช่อ 3 หรือ 5 ดอก ก้านดอกเรียวเล็ก ทำให้ดอกคว่ำหน้าลง มีทั้งชนิด โมกลาที่มีกลีบชั้นเดียวจำนวน 5 กลีบ และโมกซ้อนที่มีกลีบหลายชั้น เมื่อ บานมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5-2 เซนติเมตร ดอกบานวันเดียวแล้วโรย มีผล เป็นฝักยาวเฉพาะชนิดโมกลา
การกระจายพันธุ์ Distribution	เพาะเมล็ด ปักชำกิ่ง หรือเสียบยอด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://www.rspg.or.th/plants_data/kp_bot_garden/kpb_01-13.htm
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ยอ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Morinda coreia</i> Buch.-Ham.
ชื่อวงศ์ Family name	Rubiaceae
ชื่อสามัญ Common name	
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ใบ แก้ไข้ แก้ปวดศีรษะ แก้ริดสีดวงทวาร แก้ม้ามโต ใบสด ตำพอกศีรษะ ฆ่าไข้เทา อังไฟแล้วนำมาปิดที่หน้าอกหน้าท้องแก้ไอ แก้กูกเสียด แก้ม้ามโต แก้ไข้ ผลอ่อน แก้กลิ้นไส้อาเจียน ผลสุกกอม ขับระดูสตรี ขับลมในลำไส้ ผลสุกรับประทานได้ เปลือกและเนื้อไม้ แก้ไข้ แก้ไข้มาลาเรีย แก่น รสขม ร้อน ต้มหรือดองสุรา ต้มขับเลือด บำรุงเลือด ขับน้ำคาวปลา ขับและพอก โลหิตระดู แก้กูกเสียดแน่นเพ้อ ขับผายลม ป้องกันบาดทะยักปากมดลูก ราก แก้เบาหวาน ใช้อย้อมผ้าให้เป็นสีแดง ใบอ่อน ยอดอ่อน ลวก ต้มให้สุก จิ้มน้ำพริก
ลักษณะ Habit	ไม้ยืนต้น สูงได้ถึง 15 เมตร ลำต้นตั้งตรง กิ่งก้านมักคดงอ หักง่าย ผิวกิ่งมี ปุ่มปมมาก ช่อดอกและใบออกหนาแน่นรวมกันที่ปลายกิ่ง เรือนยอดเป็น พุ่มรี เปลือกลำต้นสีน้ำตาลอมเทา หนาแตกเป็นร่องตามยาว และแนว ขวาง หรือเป็นสะเก็ดสีเหลี่ยมเล็กๆ ใบ เดี่ยว รูปรีหรือไข่กลับ เรียงตัวแบบ ตรงข้ามสลับตั้งฉาก ปลายใบมนหรือแหลม ฐานใบแหลมหรือเบี้ยว ขอบใบ เรียบ และเป็นคลื่น หลังใบสีเขียวเป็นมัน ท้องใบสีอ่อนกว่า ใบแก่บาง เหนียว ผิวใบด้านบนมีขนสากประปราย ด้านล่างมีขนนุ่ม ขนาดของใบ 4- 7 x 8-17 ซม. มีหูใบอยู่ระหว่างก้านใบ หลุดร่วงง่าย มักพบใบออกรวมกัน อยู่ที่ปลายกิ่ง ดอกเป็นช่อ ออกรวมกันเป็นกลุ่มที่ซอกใบ หรือปลายกิ่ง กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด กลีบดอกสีขาว มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ขนาด ดอก 1.5 เซนติเมตร ปลายกลีบแหลม แยกเป็น 5 กลีบ รูปสามเหลี่ยม กลีบดอกหนาเมื่อดอกบานปลายกลีบแผ่กว้างออก หลอดกลีบเลี้ยง ด้านบนแบน สีเขียวอมเหลือง เชื่อมติดกับกลีบดอกข้างเคียงที่ฐาน เกสรตัว ผู้สั้น 5 อัน ชูพ้นหลอดกลีบดอก ผลเป็นผลรวมรูปร่างค่อนข้างกลม ผล อ่อนสีเขียว เนื้อในอ่อนนุ่ม ฉ่ำน้ำ สีขาว ผลแก่สีดำ มีเมล็ดมาก สีน้ำตาล เมล็ดแบน 1 เมล็ดต่อหนึ่งผลย่อย ออกดอกเดือนเมษายน-กรกฎาคม ผล ออกช่วงพฤษภาคม-สิงหาคม พบในป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ยอดป่าเป็นไม้ มงคลของอีสาน ในการนำข้าวขึ้นยุ้งจะตัดกิ่งยอดปามาค้ายุ่งไว้ก่อนนำข้าว ขึ้นยุ้ง เพื่อเป็นสิริมงคล มีความหมายว่าให้ข้าวเพิ่มพูน
การกระจายพันธุ์ Distribution	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

หมายเหตุ Remark	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://sites.google.com/site/vegetable12526/prayochn-khxng-bi-yx
QR code	

รวงผึ้ง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Schoutenia glomerata</i> King subsp. peregrina (Craib) Roekm
ชื่อวงศ์ Family name	Tiliaceae
ชื่อสามัญ Common name	Yellow Star
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้นรวงผึ้งจัดเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง-ใหญ่ ความสูงประมาณ 5 เมตร ทนแดดและชอบขึ้นในที่แล้งหรือค่อนข้างแล้ง ลำต้นแตกกิ่งต่ำ ลักษณะลำต้นเป็นทรงพุ่มมน ออกใบเดี่ยวเรียงสลับกัน ด้านหน้าใบจะเป็นสีเขียวและหลังใบเป็นสีน้ำตาลนวล ดอกรวงผึ้งส่งกลิ่นหอมตลอดทั้งวัน และมีสีเหลืองอร่ามดูโดดเด่น ออกดอกเป็นช่อสั้นตามซอกใบ ลักษณะดอกมีกลีบเลี้ยง 5 แฉกคล้ายรูปดาวติดกับโคนกลีบและเป็นฐานรองกระจุกเกสรตัวผู้ ไม่มีกลีบดอก ดอกจะบานได้นาน 7-10 วัน โดยจะผลิดอกในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ส่วนผลของต้นรวงผึ้งมีขนาดเล็ก เส้นผ่านศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร เป็นทรงกลม ผลแห้ง และมีขน
การกระจายพันธุ์ Distribution	ตอนกิ่ง
สถานที่พบ Location	การปลูกควรเลือกต้นที่มีกิ่งกระโดงตรง เพราะจะทำให้ได้ทรงต้นที่สวยงาม เป็นพรรณไม้ประจำพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ์ บดินทรเทพยวรางกูร
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/perennial/137228.html
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ต้นไม้แดง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Plumeria acuminata</i> Aiton.
ชื่อวงศ์ Family name	APOCYNACEAE
ชื่อสามัญ Common name	West Indian red jasmin, Nosegay frangipani
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	เปลือกต้น แก้วไข ยาถ่ายขับระดู แก้วปวดฟัน แก้วคัน เนื้อไม้ แก้วไอ ขับพยาธิ แก่น คุมกำเนิด ถ่ายพิษ แก้วผิวหนัง ใบ แก้วบาดทะยัก แก้วปวดบวม รักษา หืด
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้พุ่ม สูง 3-6 ม. ลำต้นและกิ่งก้านผิวขรุขระและอวบ สีน้ำตาลปนเทา มีน้ำยางสีขาว ใบ ใบเรียงเวียนสลับถี่บริเวณปลายกิ่ง ใบเดี่ยวรูปไข่กลับแกมรูปหอก กว้าง 5-10 ซม. ยาว 12-30 ซม. โคนใบสอบ ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ก้านใบกลมสีเขียวอ่อน มีขนปกคลุม เส้นใบหนาแน่นมองเห็นชัดเจน ท้องใบแข็งสีเขียว หลังใบสีเขียวอ่อน ดอก ดอกช่อออกที่ซอกใบใกล้ปลายกิ่ง โคนกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 แฉก ช่อแน่นเชื่อมกัน ปลายกลีบแหลมหรือมีติ่งแหลม และปลายกลีบไม่โค้งไปทางหลอดดอกมากนัก เมื่อดอกย่อยบานมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 ซม. กลีบดอกสีชมพูแดง ก้านดอกมีสีม่วงแดง ผล ผลเป็นฝักคู่ รูปยาวรี กว้าง 2-3 ซม. ยาว 10-12 ซม. เมล็ดมีจำนวนมาก และมีขน ลักษณะแบน มีปีก
การกระจายพันธุ์ Distribution	การปักชำ การตอน นิยมใช้กับกิ่งขนาดกลาง - ใหญ่ แต่ยากกว่าสายพันธุ์ชาวพวง การเพาะเมล็ด สามารถทำได้ แต่ต้องใช้เวลาในการปลูก แต่ก็มีข้อดีที่ระบบรากแข็งแรงและอาจได้ต้นที่กลายพันธุ์ได้ โดยเฉพาะต้นที่ปลูกใกล้ๆ กับต้นที่มีลักษณะของดอกหรือต่างสายพันธุ์กัน
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://clgc.agri.kps.ku.ac.th/resources/old-fragrant/plumeriar.html
QR code	

ลำชำ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Diospyros buxifolia</i> (Blume) Hiern
ชื่อวงศ์ Family name	Ebenaceae
ชื่อสามัญ Common name	ต้นสั่งท่า, ต้นหูหนู, ต้นลำชำ, รีบู รีเภา (ภาคใต้)
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ที่อยู่อาศัย, เนื้อไม้ใช้ก่อสร้าง และทำด้ามเครื่องมือเครื่องใช้ได้ทนทาน
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ต้น: ไม้ต้น สูงได้ถึง 25 เมตร</p> <p>ใบ: ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบรูปรี รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หรือรูปไข่ กว้าง 0.5-2 เซนติเมตร ยาว 1.2-4 เซนติเมตรปลายใบมนหรือเป็นติ่งแหลม โคนใบสอบหรือมน ผิวใบทั้งสองด้านเกลี้ยงแต่มีขนตามแนวเส้นกลางใบ ขอบใบเรียบ มีขน ก้านใบสั้น</p> <p>ดอก: ดอกเล็ก แยกเพศอยู่ต่างต้นกัน ดอกเพศผู้ออกเป็นช่อเล็กๆ ช่อละ 2-3 ดอก ดอกเพศเมียมีกอกออกเดี่ยวๆ ตามง่ามใบ ขนาดใหญ่กว่าดอกเพศผู้เล็กน้อย</p> <p>ผล: ผลรูปกลมรี หรือคล้ายรูปกระสวย กว้าง 0.4-1 เซนติเมตรยาพบในป่าดิบชื้นและป่าดิบแล้ง ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคใต้ ที่ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 50-500 เมตร ในต่างประเทศพบที่อินเดีย กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ 1-1.5 เซนติเมตรแก่จัดผิวแห้งเกลี้ยง มีกลีบเลี้ยง 4 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วยปิดที่ขั้วผล แต่ละผลมีเมล็ด 1-4 เมล็ด</p> <p>เปลือก: เปลือกนอกสีเทาปนดำ เรียบ หรือแตกเป็นร่องเล็กๆ ตามยาว กิ่งอ่อนมีขนนุ่มค่อนข้างยาว</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://biodiversity.forest.go.th/index.php?option=com_
QR code	

ถิ่นมั่งกร

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Sansevieria trifasciata</i> hort. ex Prain cv. Goldflame
ชื่อวงศ์ Family name	Asparagaceae
ชื่อสามัญ Common name	Snake plant, Mother-in-law's tongue.
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้อวบน้ำ ลำต้น: เป็นพุ่ม สูง 20 – 30 เซนติเมตร ใบ: แบน ออกเวียนสลับกว้าง 4 – 5 เซนติเมตร ยาว 10 – 12 เซนติเมตร ปลายใบแหลม แผ่นใบแบน ขอบใบมีสีเหลืองเข้ม มีริ้วสีเขียวเล็กน้อย ดอก: ช่อดอกไม่ปรากฏ อัตราการเจริญเติบโต: เร็ว ดิน: ดินร่วนหรือดินปนทราย ระบายน้ำดี น้ำ: น้อย-ปานกลาง แสงแดด : รำไรถึงครึ่งวัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	แยกกอหรือปักชำใบ
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

ว่านกาบหอย เพชรสายรุ้ง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Tradescantia spathacea</i> Sw.
ชื่อวงศ์ Family name	Commelinaceae
ชื่อสามัญ Common name	Boat Lily/ Candle Lily/ Oyster Plant/ White-flowered Tradescantia
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้ล้มลุกอายุหลายปี ความสูง: 50 – 70 เซนติเมตร ลำต้น: ทอดเลื้อย ทุกส่วนอวบน้ำ ใบ: ใบเดี่ยว เรียงเวียนรอบต้นเป็นรัศมี รูปใบหอก กว้าง 4 – 5 เซนติเมตร ยาว 15 – 45 เซนติเมตรปลายใบแหลม หลังใบสีเขียว ท้องใบสีม่วงแดง แผ่นใบหนา ดอก: ช่อดอกออกที่ซอกใบ แต่ละช่อมีใบประดับสีม่วงปนเขียวรูปหัวใจ คล้ายหอยแครง 2 กาบ โคนกาบซ้อนเกยและหุ้มดอกย่อยสีขาวที่มีกลีบดอกรูปไข่ 3 กลีบ แผ่นกลีบหนา เกสรเพศผู้มี 6 อัน ผล: รูปรีมีขนเล็กน้อย ผลแก่แตกออกเป็น 3 ซีก เมล็ดเล็ก อัตราการเจริญเติบโต: เร็ว ดิน: ดินร่วนที่มีอินทรีย์วัตถุสมบูรณ์ แสงแดด: เต็มวันถึงครึ่งวันเช้า น้ำ: ปานกลาง
การกระจายพันธุ์ Distribution	แยกเหง้าหรือปักชำยอด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

ว่านชักมดลูก

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Curcuma xanthorrhiza</i> Roxb.
ชื่อวงศ์ Family name	ZINGIBERACEAE
ชื่อสามัญ Common name	nanwinga, sanwinga
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ราก แก้อักเสบ เหง้า เป็นยาขับมดลูก ทำให้มดลูกเข้าอู่เร็วหลังจากการคลอดบุตร ทำให้ประจำเดือนมาปกติ ขับประจำเดือนในกรณีที่ประจำเดือนมาไม่ปกติ รักษาโรคมดลูกพิการปวดบวม แก้วปวดมดลูก แก้วริดสีดวงทวาร แก้วไส้เลื่อน ขับเลือด ขับลม ขับน้ำคาวปลา แก้วโรคลม รักษาอาการอาหารไม่ย่อย
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ล้มลุก สูงได้ถึง 1 เมตร หัวใต้ดินขนาดใหญ่ อาจยาวถึง 10 ซม. เนื้อสีส้มถึงสีส้มแดง ใบเดี่ยว เรียงสลับ ออกเป็นกระจุกเหนือดิน รูปวงรีหรือรูปวงรีแกมใบหอกกว้าง 15 - 20 ซม. ยาว 40 - 90 ซม. มีแถบสีม่วงกว้างได้ถึง 10 ซม. บริเวณกลางใบ ดอกช่อเชิงลด ออกที่บริเวณกาบใบ ก้านดอกยาว 15 - 20 ซม. กลีบดอกสีแสดอ่อน ใบประดับสีม่วง เกสรตัวผู้ที่เป็นหมันแปรรูปคล้ายกลีบดอกสีเหลือง ผลแห้ง แตกได้
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://www.rspg.or.th/
QR code	

สนใบพาย

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Podocarpus polystachyus</i> R.Br. ex Endl.
ชื่อวงศ์ Family name	PODOCARPACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Sea Teak, Jati Laut, Jati Bukit, Podo Laut, Setada, Sentada, Sintada
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกเป็นไม้ประดับสวน ไม้กระถาง ปลูกตามแนวรั้ว
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ลำต้น - ไม้ยืนต้นขนาดกลาง อายุหลายปี ไม้ผลัดใบ ทรงพุ่มรูปกรวยคว่ำ เมื่อแก่เนื้อไม้แข็ง ใบ - ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปใบหอก ปลายแหลม โคนสอบ ขอบเรียบ ก้านใบสั้นหรืออาจไม่มีก้านใบ แผ่นใบค่อนข้างหนา เป็นมัน ผิวเกลี้ยง สีเขียวเข้ม ดอก- ดอก (cone) แยกเพศ ออกตามซอกใบ ดอกเพศผู้เป็นพวงยาว ประมาณ 5 เซนติเมตร ดอกสีเหลือง เพศเมียดอกสีเขียว ผล- พืชเมล็ดเปลือย ไม่มีเนื้อผลและเปลือกหุ้มเมล็ด ฐานรองดอกเปลี่ยนเป็นสีแดงเมื่อรังไข่พัฒนาเป็นเมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	ป่าชายหาด
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://data.addrun.org/plant/archives/453-podocarpus-polystachyus-r-br-ex-endl
QR code	

ส้มเขียวหวาน

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Citrus reticulata</i> Blanco
ชื่อวงศ์ Family name	Rutaceae
ชื่อสามัญ Common name	Tangerine
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	สรรพคุณทางยา ส้มเขียวหวานมีสรรพคุณในการช่วยบรรเทาอาการ กระจาย ช่วยป้องกันการติดเชื้อจากแบคทีเรีย ป้องกันไม่ให้เกิดอาการของ โรคไข้หวัดช่วยลดปริมาณของคอเลสเตอรอลในโลหิต และยังช่วยทำให้ ระบบการย่อยอาหารภายในร่างกายเป็นไปอย่างปกติอีกด้วย
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	เป็นไม้ผลต้นขนาดเล็กถึงกลาง ใบ เป็นใบประกอบชนิดที่มีใบย่อยหนึ่งใบ ส่วนก้านใบจะแผ่เป็นปีกเรียก winged petiole จะมีขนาดใหญ่หรือเล็ก แล้วแต่ชนิดของส้ม ถ้านำใบมาส่องดู จะเห็นเป็นจุดใสๆ ซึ่งเป็นจุดของ ต่อม้ำมันอยู่ทั่วไป เมื่อขยี้ใบดมดูจะมีกลิ่นหอม เพราะมีน้ำมันหอมระเหย ลำต้น กิ่งก้าน มีหนามแหลมอยู่ทั่วไป ดอก ออกเป็นกระจุกตามกิ่งเล็กๆ หรือปลายยอด มีกลิ่นหอม กลีบดอกสีขาว ร่วงง่าย ผล กลม หรือกลมรี ผลแก่ผิวผลสีเหลือง ภายในมีเนื้อและมีเมล็ด เนื้อรับประทานได้ หวานหรือ เปรี้ยว
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	http://www.rspg.or.th/
QR code	

สระระแห่น

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Mentha cordifolia</i> Opiz
ชื่อวงศ์ Family name	Lamiaceae (Labiatae)
ชื่อสามัญ Common name	สะแน/หอมด่วน/หอมเดือน/Kitchen Mint/Marsh mint
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ตำรายาไทย ใบรสหอมร้อน ขับเหงื่อ แก้หืด แก้ปวดท้อง ขับลมในกระเพาะลำไส้ แก้อาการเสียดแน่นเพื่อ ขับท้อง แก้อาการเกร็งของกระเพาะอาหารและลำไส้ พอกหรือทา แก้ปวดบวม ผื่นคัน ฆ่าเชื้อโรค ทั้งต้นและใบ ขยี้ทาขมับ แก้ปวดศีรษะ ดมแก้ลม ยาชงจากใบใช้ดื่มเพื่อช่วยย่อยอาหาร ใบขยี้ทาภายนอกแก้พิษแมลงต่อย
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้ล้มลุก อายุหลายปี ลำต้น: สีเขียว สีส้มแกมม่วงถึงสีน้ำตาล มีกิ่งก้านแตกแขนงออกมามากมาย เลื้อยตามดิน ทุกส่วนของลำต้นมีกลิ่นหอม ใบ: เดี่ยว รูปรีค่อนข้างกว้าง ออกตรงข้ามปลายใบและโคนใบมน ขอบใบหยักฟันเลื่อย แผ่นใบย่น ดอก: ออกเป็นช่อกระจุกที่ซอกใบ สีชมพูอมม่วง ผล: แห้ง ไม้แตก อัตราการเจริญเติบโต: เร็ว ดิน: ดินร่วน ระบายน้ำดี น้ำ: ปานกลาง แสงแดด: ครึ่งวัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	ป่าช้า
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/plants/perennial/137516.html
QR code	

หญ้านวลน้อย

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Zoysia matrella</i> Merr.
ชื่อวงศ์ Family name	GRAMINEAE
ชื่อสามัญ Common name	Manila Grass
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	หญ้านวลน้อยใช้ประโยชน์ในการปลูกทำลานหญ้าเป็นหลัก ได้แก่ -ลานหญ้าภายในบ้านหรือสวนหย่อมในบริเวณบ้าน ทำให้สนามหญ้าดูเรียบ และช่วยเพิ่มสีเขียว เพิ่มความสวยงามของแปลงจัดสวนหรือสวนหย่อมต่างๆ -ใช้ปลูกเป็นพืชคลุมดิน ป้องกันการกัดเซาะหน้าดิน -ใช้เป็นอาหารหยาบสำหรับเลี้ยงโค กระบือ พะหรือแกะ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ลำต้น - หญ้านวลน้อย เป็นหญ้าอายุหลายปี ลำต้นเติบโตเป็นเถา และแตกหน่อเป็นเหง้า รวดเร็ว ลำต้นมีลักษณะตั้งตรง และแข็งแรง ใบ - หญ้านวลน้อย เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว แตกใบออกหุ้มลำต้น โดยปล้องแรกของลำต้น มีใบ 1 ใบ ปล้องที่ 2 มีใบประมาณ 2-4 ใบ ใบประกอบด้วยกาบใบสีเขียวห่อหุ้มลำต้น ขนาดความยาวของกาบใบประมาณ 2.5-4 เซนติเมตร ด้านบนของช่วงต่อระหว่างกาบใบกับแผ่นใบ มีขนสีขาวสั้นปกคลุม ถัดมาเป็นแผ่นใบสีเขียวสด ดอก - หญ้านวลน้อย เป็นดอกสมบูรณ์ที่ผสมเกสรได้ในตัวเอง ดอกออกเป็นช่อจากกลางลำต้นประกอบด้วยก้านช่อดอกสีเขียวอ่อน
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.khuntoei.co.th
QR code	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

หญ้าม้าเลเชีย

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Axonopus compressus</i> (Swartz) Beauv.
ชื่อวงศ์ Family name	Gramineae
ชื่อสามัญ Common name	Carpet Grass
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	<p>หญ้าม้าเลเชียใช้ปลูกเป็นลานหญ้าหรือสนามหญ้าเป็นหลัก ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none">- พื้นที่ว่างภายในบ้าน- แปลงจัดสวน- สนามกีฬาหรือสนามฟุตบอล- ลานสนามเด็กเล่น- ลานหญ้าสวนสาธารณะหรือพื้นที่ว่างตามสถานที่ราชการต่างๆ- สนามกอล์ฟ <p>2. ช่วยให้สนามหญ้าหรือลานหญ้าดูเรียบ ลานหญ้ามีสีเขียวสด แลดูสวยงาม</p> <p>3. ช่วยปกคลุมหน้าดินคลุมดิน ป้องกันการกัดเซาะหน้าดิน และป้องกันไม่ให้มีหญ้าชนิดอื่นที่มีต้นสูงขึ้นปกคลุม</p> <p>4. ใช้เป็นอาหารเลี้ยงโค กระบือ หรือสัตว์เคี้ยวเอื้องอื่นๆ</p>
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ลำต้น-หญ้าม้าเลเชีย เป็นหญ้าอายุหลายปี ลำต้นแตกต้นใหม่เลื้อยเป็นไหลตามหน้าดิน โดยไหลจะแตกรากตามข้อห้อยลึกลงดิน และแตกเป็นกอหรือลำต้นใหม่ไปเรื่อยๆจนปกคลุมหน้าดินจนทั่ว ลำต้นหญ้าหญ้าม้าเลเชียมีลักษณะเป็นไหล และเป็นข้อปล้องทรงกลม ขนาดลำต้นประมาณ 2-3 มิลลิเมตร เถายาวเป็นช่วงๆ 5-10 เซนติเมตร และต่อเนื่องกันเป็นกอใหม่เรื่อย</p> <p>ใบ -หญ้าม้าเลเชีย เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว มีกาบใบสั้นๆห่อหุ้มลำต้น ใบมีลักษณะทรงกระบอก โคนใบสอบ ปลายใบแหลม ขนาดใบกว้าง 1-1.5 เซนติเมตร ยาว 5-15 เซนติเมตร ปกคลุมสูงเหนือพื้น แผ่นใบเรียบ สีเขียวสดถึงเขียวเข้ม ขอบใบเป็นลูกคลื่น และมีขนปกคลุมที่ขอบใบ</p> <p>ดอก- หญ้าม้าเลเชีย เป็นดอกเป็นช่อ แต่ละช่อมีดอกย่อย 3-5 ดอก ขนาดช่อดอกยาว 2-2.5 เซนติเมตร ที่มีดอกสีขาวอมเขียวเรียงซ้อนเป็นแถวยาวจำนวนมาก</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://puechkaset.com
QR code	

หญ้าหนวดแมว

<p>สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status</p>	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Orthosiphon aristatus</i> (Blume) Miq.
ชื่อวงศ์ Family name	Lamiaceae
ชื่อสามัญ Common name	Cat's Whisker/Java Tea/Kidney Tea Plant
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	รายาไทย ใบ รสจืด ใช้เป็นยาขงแทนใบชา กินขับปัสสาวะ ขับนิ่ว แก้โรคไต และกระเพาะปัสสาวะอักเสบ แก้ปวดเมื่อย และไขข้ออักเสบ ลดความดันโลหิต รักษาโรคเบาหวาน ลดน้ำ ขับกรดยูริกจากไต แก้หนองใน ราก ขับปัสสาวะ ทั้งต้น แก้โรคไต ขับปัสสาวะ รักษาโรคกระษัย รักษาโรคปวดตามสันหลัง และบั้นเอว รักษาโรคนิ่ว รักษาโรคเยื่อจมูกอักเสบ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ไม้พุ่มล้มลุก ขนาดเล็ก เนื้ออ่อน สูง 30-60 ซม. มีอายุหลายปี ลำต้นและกิ่งก้านค่อนข้างเป็นสี่เหลี่ยมเห็นได้ชัดเจน มีสีม่วงแดง และมีขนเล็กน้อย แตกกิ่งก้านสาขามาก โคนต้นอ่อนโค้ง ปลายตั้งตรง ตามยอดอ่อนมีขนกระจาย ใบเดี่ยว ออกตรงข้าม สีเขียวเข้ม รูปไข่ หรือรูปสี่เหลี่ยมข้ามหลาม ตัด ตามเส้นใบมักมีขน กว้าง 2-5 ซม. ยาว 5-10 ซม. ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ ขอบใบจักเป็นฟันเลื่อยห่างๆ ยกเว้นขอบที่โคนใบจะเรียบ มีขนตามเส้นใบทั้งด้านบนและด้านล่าง เนื้อใบบาง ก้านใบยาว 2-4.5 ซม. มีขน ดอกสีขาว หรือขาวอมม่วงอ่อน ออกเป็นช่อกระจุกตั้งขึ้น ที่ปลายยอด เป็นรูปฉัตร ยาว 7-29 ซม. มีดอกย่อยจำนวนมาก ขนาดดอก 1.5 เซนติเมตร ดอกจะบานจากด้านล่างขึ้นไปด้านบน รังประดับรูปไข่ ยาว 1-2 มม. ไม่มีก้าน กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปประขัง งอเล็กน้อย ยาว 2.5-4.5 มม. เมื่อเป็นผลยาว 6.5-10 มม. ด้านนอกมีต่อมน้ำมันหรือเป็นปุ่มๆ กลีบดอกโคนเชื่อมติดกันเป็นหลอดตรงเล็ก ยาว 10-20 มม. ปลายแยกเป็นปากสองปาก ปากบนใหญ่กว่า ปากบนมีหยักตื้นๆ 4 หยัก โค้งไปทางด้านหลัง ปากล่างตรง โคนเป็นรูปช้อน เกสรเพศผู้มี 4 อัน เรียงเป็น 2 คู่ คู่ล่างยาวกว่าคู่บนเล็กน้อย ก้านเกสรยาว เกลี้ยง ไม่ติดกัน ยื่นยาว ออกมานอกกลีบดอกเห็นได้ชัดเหมือนหนวดแมว อับเรณูเป็น 2 พู ด้านบนบรรจบกัน ก้านเกสรเพศเมียเรียวยาว ยาว 5-6 ซม. ปลายก้านเป็นรูปกระบอง ปลายสุดมี 2 พู ผลเป็นผลแห้งไม่แตก รูปขอบขนานกว้างแบน แข็ง สีน้ำตาลเข้ม ขนาดเล็ก ยาวประมาณ 1-2 มม. ผลจะเจริญเป็น 4 ผลย่อยจากดอกหนึ่งดอก ตามผิวมีรอยย่น ออกดอกและติดผลราวเดือนกันยายนถึงตุลาคม ชอบขึ้นที่ชื้น มีแดดรำไรในป่าริมลำธาร หรือน้ำตก

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://apps.phar.ubu.ac.th/phargarden/main.php?action=viewpage&pid=298
QR code	

หมวดปลาดุกแคะ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Ophiopogon japonicus</i> (L.f.) Ker Gawl. 'Kyoto Dwarf'
ชื่อวงศ์ Family name	Convallariaceae
ชื่อสามัญ Common name	Snake's bread.
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้ล้มลุกอายุหลายปี ความสูง: 3 - 5 เซนติเมตร ลำต้น: คล้ายหมวดปลาดุก แต่มีขนาดเล็กกว่า เจริญเป็นกอแน่น ใบ: เล็ก ยาว 3 - 10 เซนติเมตร สีเขียวเข้ม ดอก: ขนาดเล็กสีม่วงจาง อัตราการเจริญเติบโต: โตช้า ดิน: ดินร่วนปนทราย แสงแดด: ปลูกได้ทั้งกลางแจ้งและในที่ที่มีแสงรำไร น้ำ: ปานกลาง ชอบความชื้นสูง
การกระจายพันธุ์ Distribution	แยกกอ
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	

หมวดปลาหมึกแคระ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Schefflera arboricola</i> (Hayata) Merr.
ชื่อวงศ์ Family name	ARALIACEAE.
ชื่อสามัญ Common name	Miniature Umbrella Plant, Hawaiian Elf.
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	นิยมปลูกเป็นไม้ประดับ
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น - ไม้พุ่มขนาดเล็กกิ่งรอยเอียงอาศัย สูง 50-150 เซนติเมตร ทรงพุ่มกลม ใบ - ใบประกอบแบบนิ้วมือ เรียงสลับ มีใบย่อย 7-11 ใบ รูปไข่กลับ กว้างประมาณ 4.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 11 เซนติเมตร ปลายมนหรือเว้าบุ๋ม โคนสอบ ขอบเรียบ แผ่นใบสีเขียวเข้ม เกือบเป็นมัน ก้านใบย่อยสีเขียวอ่อน ดอก - ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนงเชิงประกอบ ช่อย่อยแบบซี่ร่ม ออกดอกตามปลายกิ่งหรือยอด ช่อดอกตั้ง ดอกสีชมพู มีขนาดเล็ก
การกระจายพันธุ์ Distribution	ปักชำกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://data.addrun.org/plant/archives/373-schefflera-arboricola-hayata-merr
QR code	

หนุมานประสานกาย

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Schefflera leucantha</i> R.Vig.
ชื่อวงศ์ Family name	Araliaceae
ชื่อสามัญ Common name	Umbrella tree
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ปลูกเป็นไม้ประดับรั้ว ใบสดต้มน้ำดื่ม แก้ไอ เจ็บคอ หลอดลมอักเสบ ช้ำใน แก้วปวด กระจายเลือดที่คั่งในสมอง อาเจียนเป็นเลือด ตำพอกแผลสดเพื่อห้ามเลือด ใบสด 1 กำมือล้างน้ำให้สะอาด ต้มกับน้ำ 5 ถ้วยแกง เคี้ยวให้เหลือ 1 ถ้วย ดื่มขณะยังอุ่น 2 ครั้ง ครั้งละครึ่งถ้วย เช้า เย็น ก่อนหรือหลังอาหารต่อเนื่องเป็นเวลา 2 เดือน ช่วยแก้โรคหอบหืดได้
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ประเภท: ไม้พุ่ม ความสูง: สูงได้ถึง 3 เมตร ลำต้น: ลำต้นและกิ่งก้านแข็ง สีเขียว มีจุดประสีน้ำตาล ใบ: ประกอบแบบนิ้วมือ ใบย่อย 5 - 7 ใบ รูปใบหอก ปลายใบและโคนใบเรียวแหลม แผ่นใบหนา ผิวใบและขอบใบเรียบ ก้านใบย่อยสั้น ดอก: เล็ก สีขาวแกมเหลือง ออกเป็นช่อกระจุก ผล: กลมเท่าเมล็ดพริกไทย สีเหลือง เป็นพวงหนา อัตราการเจริญเติบโต: ปานกลาง ดิน: ดินร่วน ระบายน้ำดี น้ำ: ปานกลาง แสงแดด: ครึ่งวัน
การกระจายพันธุ์ Distribution	ป่าชายหาดตอนกิ่ง
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	
QR code	

หมากสง

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Areca catechu</i> L.
ชื่อวงศ์ Family name	ARECACEAE
ชื่อสามัญ Common name	หมากสง ปีนแ่น (มลายูท้องถิ่น-ยะลา)
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	นำผลดิบไปผสมปูนแดง และใบปลูเคี้ยวเพื่อชะล้างสิ่งโสโครกและฆ่าเชื้อโรคในปาก
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีลำต้นตรง ไม่แตกกิ่งก้าน สูง 5-15 เมตร ลำต้นเดี่ยวแข็งแรง ลำต้นมีสีเขียวบริเวณใกล้ส่วนยอด และเมื่ออายุมากขึ้นลำต้นจะเปลี่ยนเป็นสีเทา ใบ - ยาวได้ถึง 4 เมตร และมีใบฝอยหลายใบ แต่ละใบยาวประมาณ 60-90 เซนติเมตร ดอก - ขึ้นตามซอกใบ ดอกรวมเป็นช่อใหญ่ ดอกสีเหลืองอ่อน มีกลิ่นหอมหวานเย็น ผล - กลมหรือรี ผลอยู่รวมกัน 50-100 ผลใน 1 ทะลาย ผลอ่อนมีสีเขียว เรียกว่าหมากดิบ เมื่อผลสุกจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวมเหลืองเรียกว่าหมากสุก
การกระจายพันธุ์ Distribution	
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://adeq.or.th
QR code	

เหงือกปลาหมอ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Acanthus ebracteatus</i> Vahl
ชื่อวงศ์ Family name	ACANTHACEAE
ชื่อสามัญ Common name	Sea holly, Thistlelike plant
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	ในปัจจุบันสมุนไพรเหงือกปลาหมอมักมีการนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นยาแคปซูลสมุนไพร (เหงือกปลาหมอแคปซูล) หรือเป็นยาขงสมุนไพร (เหงือกปลาหมอผงสำเร็จรูป) หรือในรูปแบบของยาเม็ด นอกจากการใช้เป็นยาสมุนไพรที่ใช้ในการอบตัวหรืออบด้วยไอน้ำ สมุนไพรเหงือกปลาหมอยังใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นสบู่ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการเปลี่ยนสีผม จนกระทั่งแชมพูของสุนัข เป็นต้น
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	ต้น- เป็นไม้พุ่มขนาดกลาง มีความสูงประมาณ 1-2 เมตร ลำต้นแข็ง มีหนามอยู่ตามข้อของลำต้น ข้อละ 4 หนาม ลำต้นกลม กลวง ตั้งตรง มีสีขาวอมเขียว ลำต้นมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5 เซนติเมตร ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ดและการใช้กิ่งปักชำ เป็นพรรณไม้ที่มักขึ้นกลางแจ้ง เจริญเติบโตได้ดีในที่ร่มและในที่ที่มีความชื้นสูง ชอบขึ้นตามชายน้ำหรือบริเวณริมฝั่งคลองบริเวณปากแม่น้ำ เช่น บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออกเหนือปากคลองมหาวงศ์ และที่โรงเรียนนายเรือ เป็นต้น ใบ- ใบเป็นใบเดี่ยว ลักษณะของใบมีหนามคมอยู่ริมขอบใบและปลายใบ ขอบใบเว้าเป็นระยะ ๆ ผิวใบเรียบเป็นมันลื่น แผ่นใบสีเขียว เส้นใบสีขาว มีเหลือสีขาวเป็นแนวก้างปลา เนื้อใบแข็งและเหนียว ใบกว้างประมาณ 4-7 เซนติเมตร และยาวประมาณ 10-20 เซนติเมตร ใบจะออกเป็นคู่ตรงข้ามกัน ก้านใบสั้น ดอก- ออกดอกเป็นช่อตั้งตามปลายยอด ยาวประมาณ 4-6 นิ้ว ดอกมีทั้งพันธุ์ดอกสีม่วง (หรือสีฟ้า) และพันธุ์ดอกสีขาว ที่ดอกมีกลีบรองดอกมี 4 กลีบ กลีบแยกจากกัน บริเวณกลางดอกจะมีเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่ ผล- ลักษณะของผลเป็นฝักสีน้ำตาล ลักษณะของฝักเป็นทรงกระบอก รูปไข่ หรือกลมรี ยาวประมาณ 2-3 เซนติเมตร เปลือกฝักมีสีน้ำตาล ปลายฝักป้าน ข้างในฝักมีเมล็ด 4 เมล็ด
การกระจายพันธุ์ Distribution	

ฐานข้อมูลพรรณไม้ในอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก
สถานอุทยานการศึกษารัชชังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://medthai.com /Medthai
QR code	

อังกาบ

สถานะการอนุรักษ์ Conservation Status	
ชื่อวิทยาศาสตร์ Scientific name	<i>Barleria repen</i> Nees
ชื่อวงศ์ Family name	Acanthaceae
ชื่อสามัญ Common name	Philippine violet, Bluebell barleria, Crested Philippine violet.
การใช้ประโยชน์ Uses and Utilizing	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ Botanical characteristics	<p>ประเภท : ไม้พุ่ม</p> <p>ความสูง : 15-60 เซนติเมตร ต้นที่ปลูกเป็นไม้ประดับอาจสูงได้ถึง 1.50 เมตร</p> <p>ลำต้น: เป็นพุ่ม กิ่งอ่อนมีขนแข็งเอนสีเหลือง</p> <p>ใบ : รูปรี ยาว 2.5-5 เซนติเมตร ใบอ่อนมีขนสั้น ใบแก่เกลี้ยง ปลายใบแหลมหรือมน โคนใบสอบ</p> <p>ดอก : ออกเป็นกระจุกคล้ายช่อกระจุก มี 1-2 ดอก ใบประดับรูปไข่ กลีบเลี้ยง 4 กลีบเรียงซ้อนเหลื่อม รูปไข่ ปลายแหลม ยาว 2 เซนติเมตร ขอบเรียบ มีขนปกคลุมทั่วไป กลีบดอกสีปูนแห้งอมแดงคล้ายรูปปากเปิด ยาว 4-5 เซนติเมตร หลอดกลีบดอกเรียวแคบ กลีบบน 4 กลีบ รูปไข่ ยาว 1.5 เซนติเมตร เรียงซ้อนเหลื่อม กลีบล่างแผ่กว้างกว่ากลีบบนเล็กน้อย</p> <p>ผล : แก่แห้งแตก ยาว 1.5-2 เซนติเมตร เมล็ดแบน 2-4 เมล็ด เส้นผ่านศูนย์กลาง 6-7 มิลลิเมตร</p> <p>ดิน : ดินร่วน</p> <p>แสงแดด : เต็มวันถึงครึ่งวัน</p> <p>น้ำ/ความชื้น : ปานกลาง</p>
การกระจายพันธุ์ Distribution	ขยายพันธุ์ง่ายโดยใช้เมล็ด กิ่งปักชำ หรือกิ่งตอน โตเร็ว ชอบที่ค่อนข้างแห้งแล้ง จึงมักพบเป็นชั้นวัชพืชหนาแน่น
สถานที่พบ Location	
เอกสารอ้างอิง Reference(s)	https://www.baanlaesuan.com/
QR code	